

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุน
พัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสงขลา จังหวัดสงขลา

ทฤฒมน มหานิล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2567

แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุน
พัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสงขลา จังหวัดสระบุรี

ทฤตมมณ มห่านิล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหา
หนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี เสนอโดย
นางสาวทฤตมณ มหานิล เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

.....*เลป. วัฒน*.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตน์เสริมพงศ์)
วันที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2568

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....*อรุณศักดิ์*.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณศักดิ์ ตติยะลาภะ)

.....*วาสิตา*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์)

.....*เลป. วัฒน*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตน์เสริมพงศ์)

.....*สุริยะ*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยะ หาญพิชัย)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสงขลา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์
ชื่อนักศึกษา	ทฤตมณ มหานิล
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสงขลา 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) จัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายบุรี ที่เป็นสมาชิกกลุ่มหนี้โครงการที่มีหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จำนวน 83 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายบุรี จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายบุรี จังหวัดสงขลา พบว่า อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และรายได้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายบุรี จังหวัดสงขลา แตกต่างกันไป
3. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ รายได้ไม่แน่นอน ขาดวินัยทางการเงิน การนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และการขาดกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การติดตามหนี้ การให้ความรู้ทางการเงินและการลงทุนแก่สมาชิก
4. แนวทางการแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ 1) การลดปัญหาหนี้ค้างชำระ การเสริมสร้างความรู้และทักษะการบริหารจัดการรายได้และหนี้สิน อบรมให้ความรู้ทางการเงินแก่

สมาชิก ติดตามการใช้เงินกู้อย่างใกล้ชิด จัดระบบแจ้งเตือนก่อนถึงกำหนดชำระหนี้ และจัดให้มีที่
ปรึกษาทางการเงินในระดับพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับบริบทของสมาชิกแต่ละราย
2) การป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระ เพิ่มความเข้มงวดในกระบวนการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ โดย
ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอกู้อย่างรอบด้าน ทั้งรายได้ และภาระหนี้สิน ส่งเสริมการทำบัญชี
ครัวเรือนเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา และเสริมสร้างบทบาทของคณะกรรมการกองทุนใน
ระดับพื้นที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านที่จะได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง ที่ปรึกษาหลักและขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ ที่ปรึกษาร่วม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรุณศักดิ์ ตติยะลาภะ ประธานสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์ กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาแนะนำให้คำปรึกษาและเอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องด้วยดี ทำให้การค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์ถูกต้องจึงขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัยตลอดจนได้แนะนำเรื่องที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัยหลายประการ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กาสั๊ก เตชะชั้นหมาก ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี นางงามตา สิงห์สูง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน (ผู้ดูแลงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดสระบุรี) และนางสาววิไลรัตน์ กรอบเพชร นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ (เจ้าหน้าที่งานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดสระบุรี) ขอขอบพระคุณบุคลากรในหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ทุกๆท่านที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณทุก ๆ คนในครอบครัว และเพื่อนร่วมงานทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่บิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญาความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

ทฤดมมณ มหานิล

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับหนี้.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการชำระหนี้.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการค้างชำระหนี้.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้.....	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทสตรี.....	28
บริบทของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าไห้.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	40
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	42

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ)	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผล.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	113
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	119
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	120
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	122
ภาคผนวก ค ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC).....	126
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	131
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง.....	137
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	141

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	แสดงข้อมูลโครงการและจำนวนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระของประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง.....	36
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	46
ตาราง 3	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี.....	48
ตาราง 4	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงิน ภายในครัวเรือน.....	49
ตาราง 5	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงิน ภายในครัวเรือน ด้านรายได้.....	50
ตาราง 6	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงิน ภายในครัวเรือน ด้านรายจ่าย.....	51
ตาราง 7	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงิน ภายในครัวเรือน ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน.....	52
ตาราง 8	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สิน กับสถาบันการเงินอื่น ๆ.....	53
ตาราง 9	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการ ดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....	53
ตาราง 10	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการ ดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ นโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....	54

ตาราง 11	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี บทกำหนดโทษทางกฎหมาย.....	55
ตาราง 12	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่.....	56
ตาราง 13	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ.....	57
ตาราง 14	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	58
ตาราง 15	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	59
ตาราง 16	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	60
ตาราง 17	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	61
ตาราง 18	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	62
ตาราง 19	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	63
ตาราง 20	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพ.....	64

ตาราง 31	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	73
ตาราง 32	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	74
ตาราง 33	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	75
ตาราง 34	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายจ่าย.....	76
ตาราง 35	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายจ่าย จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD.....	77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพ 2 แผนภูมิกลไกการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....	15
ภาพ 3 แผนภูมิโครงสร้างสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตาม การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ.....	16

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ภายใต้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินงานตามนโยบายวาระเร่งด่วนประจำปี พ.ศ. 2555 ต่อมา คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในปี พ.ศ. 2558 ขึ้นในกรมการพัฒนาชุมชน และต่อมากองรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2559 ให้ควรวรรวมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เข้ากับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2559) ทำให้การบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน

การควรวรรวมอันเป็นผลจากมติคณะรัฐมนตรีและพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 ทำให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชนต้องรับโอนภาระหนี้สินของกองทุนเดิมมาบริหารจัดการ ซึ่ง ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีหนี้ค้างชำระอยู่ประมาณ 2,700 กว่าล้านบาท จึงเป็นที่มาของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ รวมไปถึงการดำเนินงานต่อไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2565) ดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นแหล่งทุนที่สำคัญของสตรีในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจในชุมชนให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

การใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตามวัตถุประสงค์ของกองทุน แบ่งเป็น 2 ข้อ คือ 1. เงินทุนหมุนเวียน หมายถึงเงินทุนให้กู้แก่สมาชิกตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการประกอบอาชีพ หรือการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ 2. เงินอุดหนุน หมายถึงเงินทุนตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่าย โดยช่วงระยะเวลาการดำเนินการเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนของเงินอุดหนุนเพื่อนำไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ จำนวน 1 ครั้ง/ปี เป็นเงิน ไม่เกิน 200,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในส่วนของเงินทุนหมุนเวียนจะมีการดำเนินงานตลอดทั้งปี จึงถือได้ว่าเงินทุนหมุนเวียนเป็นมีความสำคัญและเป็นงานหลักของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยตามวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียน จะให้สมาชิกรวมตัวกันอย่างน้อย 3 คน จัดตั้งกลุ่มเสนอโครงการขอรับเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อนำเงินไปใช้ดำเนินงานตามโครงการ เมื่อได้รับการอนุมัติโครงการ และได้รับเงินอุดหนุนตามสัญญาแล้ว สมาชิกผู้กู้ยืมต้องมีหน้าที่นำเงินมาชำระคืนตามช่วงระยะเวลาของสัญญาที่กำหนด ด้วยเหตุนี้จึงมีการแบ่งการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสำหรับเงินทุนหมุนเวียน เป็น 3 ระยะ คือ

1. ก่อนเป็นหนี้ หมายถึง กระบวนการที่ต้องดำเนินการก่อนลูกหนี้ลงนามในสัญญา เป็นกระบวนการพิจารณาของคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับ ทั้งระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อกลั่นกรองและตรวจสอบให้ความเห็นชอบ และอนุมัติโครงการที่สมาชิกเสนอขอกู้เงิน

2. ขณะเป็นหนี้ หมายถึง การบริหารงานภายหลังการทำสัญญากับกองทุนเรียบร้อยแล้ว จะมี 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเจ้าหนี้ หมายถึงกองทุน และฝ่ายลูกหนี้ หมายถึงสมาชิกลูกหนี้ ซึ่งสมาชิกลูกหนี้มีหน้าที่ชำระเงินตามจำนวนและงวดที่กำหนดตามสัญญา ส่วนเจ้าหนี้ที่มีหน้าที่ติดตามและรายงานผลการชำระหนี้ของกลุ่มที่กู้เงิน

3. หลังเป็นหนี้ค้างชำระ หมายถึง ภายหลังจากดำเนินการโครงการแล้วปรากฏว่า สมาชิกลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินที่กู้กองทุนไปมาชำระคืนให้แก่กองทุนได้ หรือชำระแต่ไม่ครบ หนี้ดังกล่าวจะกลายเป็นหนี้ค้างชำระ เจ้าหนี้ที่กองทุนจะดำเนินการ 3 ขั้นตอนคือ การให้สมาชิกลูกหนี้ เซ็นยอมรับสภาพหนี้ การให้เข้าร่วมมาตรการปรับโครงสร้างหนี้และผ่อนชำระหนี้ ซึ่งหากไม่มีการผ่อนชำระตามเวลาหรืองวดที่กำหนดจะส่งผลให้การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระดำเนินการต่อไปในลำดับสุดท้ายคือการดำเนินคดีกับลูกหนี้ค้างชำระ

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ได้ดำเนินการอนุมัติโครงการที่ขอรับเงินสนับสนุน จากเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้แก่สมาชิกที่เขียนเสนอโครงการขอรับสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และประสงค์กู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยมีจำนวนทั้งหมด 26 โครงการ คิดเป็นเงินที่ได้รับอนุมัติจำนวน 4,491,000 บาท (สี่ล้านสี่แสนเก้าหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) ซึ่งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดสระบุรี ได้รับชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยจากสมาชิกผู้กู้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้แล้ว จำนวน 2,055,352.31 บาท (สองล้านห้าหมื่นห้าพันสามร้อยห้าสิบบาทสามสิบเอ็ดสตางค์) มียอดเงินคงเหลือ 2,435,647.69 บาท (สองล้านสี่แสนสามหมื่นห้าพันหกร้อยสี่สิบบาทหกสิบบาทเก้าสตางค์) (โปรแกรมจัดการลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2567) ซึ่งจากยอดคงเหลือของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีโครงการที่ผิมนัดชำระคือการที่สมาชิกลูกหนี้ไม่ชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืนตามเวลาและงวดที่กำหนดตามสัญญา

ผลการดำเนินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ณ วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2567 กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ มีโครงการที่มีสถานะผิมนัดชำระ มีหนี้ค้างชำระทั้งสิ้น จำนวน 20 โครงการ คิดเป็นยอดเงินค้างชำระ จำนวน 1,988,559.91 บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนแปดหมื่นแปดพันห้าร้อยห้าสิบบาทเก้าสิบบาทเก้าสตางค์) ซึ่งแบ่งสถานะตามการบริหารจัดการหลังเป็นหนี้ค้างชำระได้ 3 ขั้นตอน โดยมีโครงการที่มีหนี้ค้างชำระที่อยู่ในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. รับสภาพหนี้ จำนวน 20 โครงการ

2. ผ่อนชำระหนี้ จำนวน 20 โครงการ

2.1 ผ่อนชำระหนี้ ตามข้อตกลงหลังรับสภาพหนี้ และเข้าร่วมการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 20 โครงการ

2.2 ผิดนัดการผ่อนชำระหนี้ และมีการติดตามจำนวน 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 20 โครงการ

3. เข้าร่วมโครงการไกล่เกลี่ยหนี้ค้ำชำระ จำนวน 3 โครงการ

จากการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้พบว่า สมาชิกลูกหนี้มีสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่อาจทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลา หรือชำระได้ครบตามยอดชำระที่กำหนดต่องวด ซึ่งเกิดจากหลากหลายสาเหตุ บางส่วนเกิดจากการขาดทักษะในการบริหารจัดการเงินภายในครัวเรือน รายได้ที่ลดลงจากผลกระทบของสภาพอากาศที่แปรปรวน สภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลให้มีรายได้น้อยลงและรายจ่ายเพิ่มสูงขึ้น จนรายได้มากกว่ารายจ่าย ส่งผลให้หนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว อันส่งผลให้สมาชิกลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ครบตามยอดและเวลาที่กำหนด ประกอบกับแนวโน้มของหนี้ค้ำชำระที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แสดงถึงปัญหาของสมาชิกลูกหนี้ และความล้มเหลวของการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการการค้ำชำระหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี เพื่อที่ศึกษาถึงปัจจัยดังกล่าว แล้วนำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการหนี้ค้ำชำระ และจัดทำแนวทางแก้ไขปัญหาของหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

คำถามการวิจัย

1. ปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับใด

2. การแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรีจะมีแนวทางอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี” จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ค้างชำระ จึงได้ทำการสังเคราะห์จนได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเกิดหนี้ค้างชำระของโครงการที่มีสถานะมีหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ โดยจะแบ่งขอบเขตการศึกษาค้นคว้าด้านเนื้อหาของปัญหานี้ค้างชำระเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1. เชิงปริมาณ

ประชากร จำนวน 86 คน ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ที่เป็นสมาชิกลูกหนี้ในโครงการที่มีหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ อ้างอิงจากรายชื่อทะเบียนลูกหนี้ ที่ค้างชำระเงินกู้ในโปรแกรมจัดการลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (SARA)

2.2. เชิงคุณภาพ

ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นายอำเภอเสนาให้ จำนวน 1 คน พัฒนาการอำเภอเสนาให้ จำนวน 1 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรี ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำนวน 1 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนอำเภอเสนาให้ ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำนวน 1 คน หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 1 คน ตัวแทนสมาชิกลูกหนี้ของโครงการที่ค้างชำระ จำนวน 2 คน รวมเป็น 9 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

4. ขอบเขตด้านเวลา

เริ่มต้นทำวิจัยตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2567 ถึง เดือนเมษายน 2568

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี
2. ได้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ได้แนวทางในแก้ไขปัญหาของหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หมายความว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ดำเนินงานภายใต้กรมการพัฒนาชุมชน สังกัดกระทรวงมหาดไทย

2. **ปัญหาหนี้ค้างชำระ** หมายถึง โครงการที่มีสถานะมีหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ โดยจะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่นๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

3. **ด้านการเงินภายในครัวเรือน** หมายถึง การบริหารจัดการทรัพย์สิน รายได้ และรายจ่ายภายในครัวเรือน รวมถึงการวางแผนการใช้จ่าย การออมเงิน การจัดการหนี้สินภายในครัวเรือน การบริหารจัดการเงินเพื่อให้ครัวเรือนมีความมั่นคงทางการเงิน

4. **ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่นๆ** หมายถึง การมีหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น ธนาคาร บริษัทการเงิน หรือสถาบันที่ให้บริการสินเชื่อ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

5. **ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี** หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตั้งแต่การให้สินเชื่อ การติดตามผลการใช้เงินกู้ การบริหารจัดการลูกหนี้ และการให้คำแนะนำหรือการช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ เพื่อให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

6. **กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายให้** หมายความว่า แหล่งเงินทุนประเภทหมุนเวียน ดอกเบี้ยต่ำ (อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 0.10 ต่อปี) ที่สมาชิกผู้กู้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อใช้สำหรับประกอบการลงทุนเพื่อส่งเสริมพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้

7. **เงินทุนหมุนเวียน** หมายความว่า เงินทุนตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการประกอบอาชีพ การสร้างงาน การสร้างรายได้ หรือการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

8. **หนี้ค้างชำระ** หมายความว่า หนี้ที่สมาชิกลูกหนี้ไม่ชำระคืน เมื่อครบกำหนดชำระตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน รวมไปถึงการไม่สามารถชำระหนี้ ประกอบด้วย เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ภายในระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันที่กู้ยืมกองทุน

9. **สมาชิกผู้กู้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี** หมายถึง ผู้ที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีเงื่อนไขในการเป็นสมาชิกคือ เพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และมีการรวมกลุ่มกันตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไปเพื่อเสนอโครงการขอรับการสนับสนุน

10. **การวางแผนการใช้จ่ายเงิน** หมายความว่า การวางแผนเพื่อจัดสรรค่าใช้จ่าย วางแผนและจัดสรรเงินให้เพียงพอในการใช้จ่ายต่อเดือน ตามความสำคัญ และจำเป็นในการดำรงชีวิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงิน เช่น การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย การจัดทำงบดุล งบกำไร - ขาดทุน เป็นต้น

11. **เศรษฐกิจภายนอก** หมายความว่า สภาวะหรือผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่สามารถควบคุมได้ และส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงิน

12. แนวทาง หมายถึง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษางานวิจัย โดยเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
2. แนวคิดเกี่ยวกับหนี้
3. แนวคิดเกี่ยวกับการชำระหนี้
4. แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการค้างชำระหนี้
5. แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทสตรี
7. บริบทของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

1. วิวัฒนาการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล เริ่มต้นดำเนินการในปี พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและเสริมศักยภาพสตรีในทุกมิติ และพัฒนาศักยภาพสตรีให้เป็นพลังทางสังคมที่เข้มแข็ง สามารถนำพาและร่วมสร้างสังคมไปสู่ความเสมอภาคอย่างสร้างสรรค์ และสันติสุข โดยมีความเป็นมาของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังนี้

1) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การกำกับดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยมีอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ

3) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การกำกับดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยมีอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ และเฉพาะสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติอยู่ที่กรมการพัฒนาชุมชน

4) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถูกตั้งใหม่ที่กรมการพัฒนาชุมชน

5) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีถูกควบรวมกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของกรมการพัฒนาชุมชน (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2562ก, หน้า 5)

ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2558 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ควรวบรวมกองทุนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเข้ากับกรมการพัฒนาชุมชน ผลจากการควรวบรวมตามมติคณะรัฐมนตรี และพระราชบัญญัติเงินทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 ทำให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ภายใต้การกำกับดูแลของกรมการพัฒนาชุมชน ต้องรับโอนภาระหนี้สินของกองทุนเดิมมาบริหารจัดการในกองทุนใหม่ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ปรากฏว่ากองทุนเดิมมีหนี้ค้างอยู่ประมาณ 2,700 กว่าล้านบาท

2. ยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

วิสัยทัศน์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คือ เป็นแหล่งทุนที่สำคัญของสตรีในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจในชุมชนให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เป้าหมายหลักของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คือ ให้สตรีมีความมั่นคงด้านรายได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีบทบาทนำทางเศรษฐกิจสังคมการเมืองในชุมชนพันธกิจ คือ

- 1) จัดสรรเงินทุนให้แก่สตรีและองค์กรสตรีสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตให้ที่ดีขึ้น
- 2) จัดสรรเงินทุนในการพัฒนาบทบาทสตรีให้มีขีดความสามารถในการเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสตรีในชุมชน
- 3) บริหารกองทุนให้มีความมั่นคงตามหลักธรรมาภิบาล (กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2567)

วัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ (อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.10 ต่อปี) เพื่อให้สตรีเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี
- 2) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและองค์กรสตรี เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี นำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของสตรีและผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ในสังคม
- 3) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรีการสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสังคมให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี
- 4) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนโครงการอื่น ๆ ที่ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

3. การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบริหารงานภายใต้ ข้อกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ ได้แก่ พระราชบัญญัติบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 และข้อบังคับคณะกรรมการ บริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2559 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 ได้ระบุไว้ว่า “ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยมีการกำหนดคณะทำงานไว้ ดังนี้

3.1.1 คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ประกอบด้วย

- 1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ
- 2) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ
- 3) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
- 4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวน 3 คน ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการเงิน การคลัง เศรษฐศาสตร์ บริหาร หรือกฎหมาย และอธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ (มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ไม่เกิน 2 วาระ)
- 5) ข้าราชการในกรมบัญชีกลางที่อธิบดีกรมบัญชีกลางแต่งตั้งจำนวน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

3.1.2 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน คือ

- 1) กำหนดนโยบายและแผนการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- 2) พิจารณากลับกรองการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียน
- 3) กำกับติดตามการบริหารทุนหมุนเวียน
- 4) เสนอให้มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุดสำหรับทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมต่อคณะรัฐมนตรีโดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
- 5) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการรวมหรือยกเลิกทุนหมุนเวียน
- 6) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
- 7) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลทุนหมุนเวียนและการจัดทำรายงานทางการเงินของทุนหมุนเวียน

8) กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลการเงินการพัสดุตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริหารผู้บริหารทุนหมุนเวียนพนักงานและลูกจ้าง

9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

3.1.3 คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ประกอบด้วย

1) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียน เป็นประธานกรรมการ

2) ผู้แทนกระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล เป็นกรรมการ

3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน 3 คน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน กฎหมายหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

4) ผู้บริหารทุนหมุนเวียนเป็นกรรมการและเลขานุการ

3.1.4 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน คือ

1) กำหนดนโยบายกำกับดูแลการบริหารจัดการและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมุนเวียน

2) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลการเงินการพัสดุตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้บริหารทุนหมุนเวียนพนักงานและลูกจ้างให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

3) พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี

4) แต่งตั้งผู้บริหารทุนหมุนเวียน

3.1.5 ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง

คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งผู้บริหารทุนหมุนเวียน ทำหน้าที่บริหารทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทุนหมุนเวียน โดยให้คำนึงถึงลักษณะการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ความรับผิดชอบ ความประหยัด และความคุ้มค่า (พระราชบัญญัติเงินทุนหมุนเวียน, 2558)

3.2 ข้อบังคับคณะกรรมการ บริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2559 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (คกส.) ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1) อธิปไตยกรรมการพัฒนาชุมชน เป็นประธานกรรมการ
- 2) รองอธิปไตยกรรมการพัฒนาชุมชนที่ได้รับมอบหมาย ให้กำกับดูแลงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นรองประธานกรรมการ
- 3) ผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ
- 4) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งอธิปไตยกรรมการพัฒนาชุมชนแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังจำนวน 3 คน จากผู้ที่มีความรู้ ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน ด้านกฎหมาย ด้านการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาองค์กรสตรี หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับกองทุน เป็นกรรมการ
- 5) ผู้อำนวยการ เป็นกรรมการ และเลขานุการ

3.2.2 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คือ

- 1) กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ มาตรการและแนวทางในการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- 2) พิจารณานุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี
- 3) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลการเงินการพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของบุคลากรกองทุนให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- 4) กำกับดูแลการบริหารจัดการและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- 5) แต่งตั้งผู้อำนวยการ
- 6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย
- 7) ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นสำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด
- 8) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็น สำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ

3.2.3 ให้มีสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (สกส.) มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการบริหาร

- 2) ดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุน
- 3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน
- 4) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน
- 5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน
- 6) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน
- 7) รวบรวมและจัดทำระบบฐานข้อมูลการดำเนินงานกองทุน
- 8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย
- ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นสำนักงานเลขานุการ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด และสำนักงานพัฒนาบทบาทสตรี เป็นสำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร
- ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นสำนักงานเลขานุการ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ
- ให้ผู้อำนวยการคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง ทำหน้าที่ บริหารสำนักงานและบริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

3.2.4 สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มี 2 ประเภท ดังนี้

- 1) สมาชิกประเภทบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นสตรีผู้มีสัญชาติไทย และมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น ไม่น้อยกว่าหกเดือน
- 2) สมาชิกประเภทองค์กรสตรี ที่เป็นองค์กรสตรี มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในการทำประโยชน์แก่สังคม และมีที่ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบล หรือจังหวัดที่ขอขึ้นทะเบียน

3.2.5 การใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปเพื่อกิจการเพียง 2 กรณีเท่านั้น ได้แก่

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน หรือแหล่งเงินทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ได้แก่ การใช้จ่ายเงินเพื่อให้กู้ยืม เรียกว่าทุนหมุนเวียน และการใช้จ่ายเพื่อเป็นเงินทุนอุดหนุน
- 2) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหารกองทุน ตามรายการในแผนการดำเนินงานประจำปีซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และกระทรวงการคลัง (คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2563)

4. การขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน หรือกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน คือ หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2559 รายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2559ข, หน้า 81 - 90)

4.1 การจัดสรร เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการเป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินอุดหนุน โดย เงินทุนหมุนเวียน คือ เงินทุนให้แก่สมาชิกตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุน จากกองทุน เพื่อการประกอบอาชีพ การสร้างงานการสร้างรายได้ หรือการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

4.2 คุณสมบัติของสมาชิกที่จะขอรับการสนับสนุน ประเภทเงินทุนหมุนเวียน หรือกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

4.2.1 ต้องเป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

4.2.2 มีการรวมกลุ่ม โดยมีสมาชิกไม่น้อยกว่า 3 คนขึ้นไป

4.2.3 มีผลการดำเนินงานหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ต้องการขอรับการสนับสนุนทุนหมุนเวียน

4.2.4 ไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสีย และขาดวินัยทางการเงิน

4.3 หลักเกณฑ์ การขอรับสนับสนุน เงินทุนหมุนเวียน

4.3.1 เป็นโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพการสร้างงานสร้างรายได้เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแก่สตรีและองค์กรสตรี

4.3.2 เป็นโครงการตอบสนองยุทธศาสตร์การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

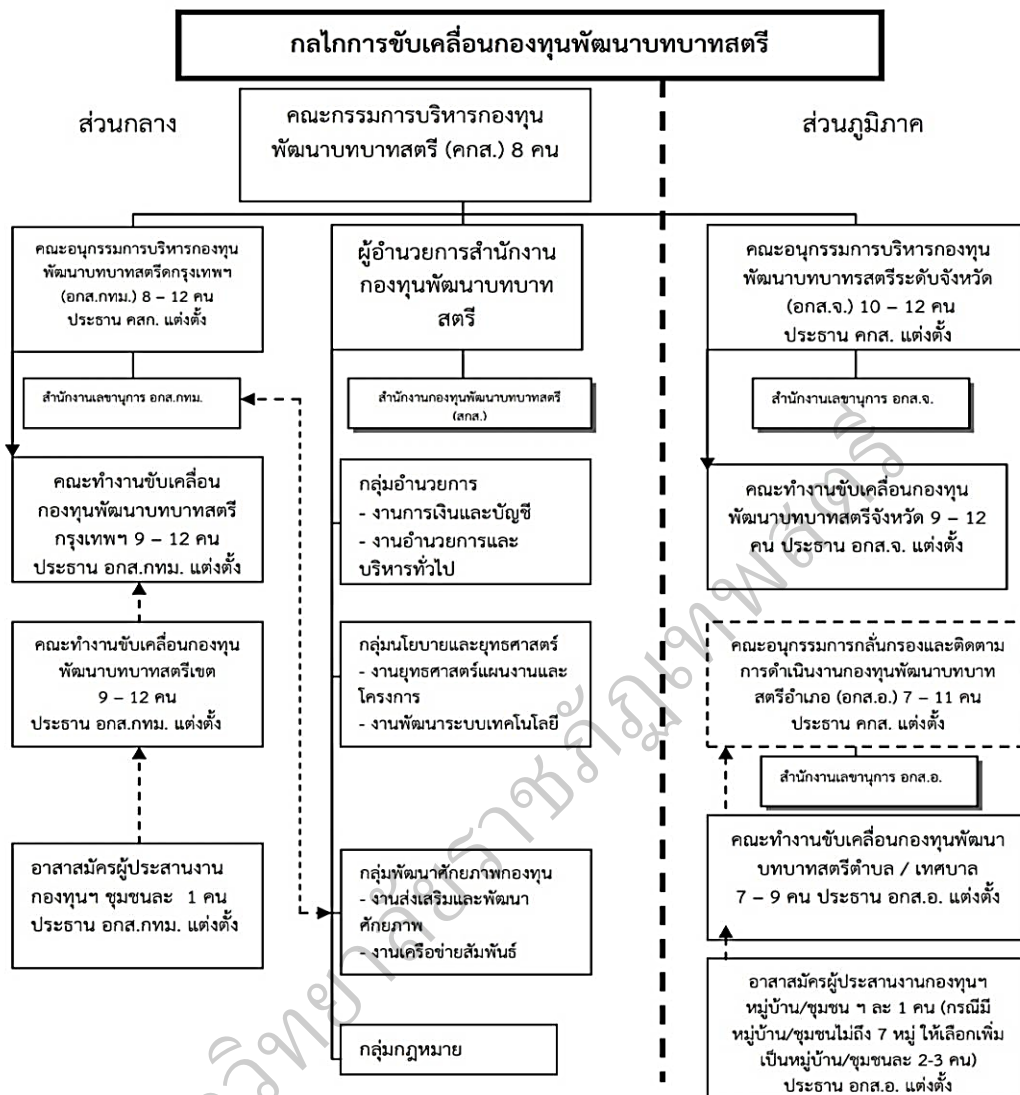
4.3.3 เป็นโครงการที่มีผลการดำเนินงาน หรือผ่านการฝึกอาชีพมาก่อน

4.3.4 วงเงินไม่เกินโครงการละ 200,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 บาทต่อปี (ณ 15 มกราคม 2564 ร้อยละ 1 บาทต่อปี)

4.3.5 ระยะเวลาผ่อนชำระคืนไม่เกิน 2 ปี ชำระคืนอย่างน้อย ปีละ 2 งวด

4.3.6 เป็นโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน

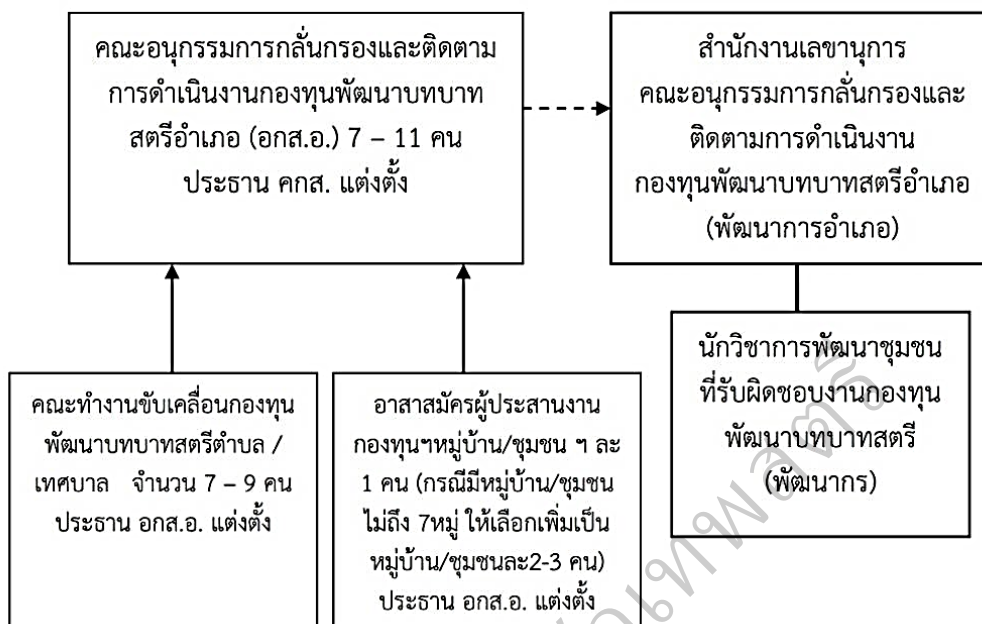
5. การขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2559ก, หน้า 2) ประกอบ 8 คณะ ตามที่แสดงดังภาพ 2

ภาพ 2 แผนภูมิกลไกการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2559ก, หน้า 3)

และมีกลไกการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ตามที่แสดงดังภาพ 3

กลไกการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ

ภาพ 3 แผนภูมิโครงสร้างสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงาน
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ
(สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2562ก, หน้า 11)

6. สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ

6.1 พัฒนาการอำเภอ มีหน้าที่ ดังนี้

1) เป็นเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงาน
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ

2) กำหนดการประชุม อกส.อ.

3) จัดทำแผนการติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีประจำปี
ของอำเภอ ปฏิบัติงานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย

6.2 นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
ของอำเภอมีหน้าที่ ดังนี้

1) เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการ
ดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ

2) เตรียมการประชุม อกส.อ.

3) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
หมู่บ้าน/ชุมชน

4) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบล/เทศบาล ประกาศรายชื่อสมาชิก รายงานข้อมูลสมาชิกให้สำนักงานเลขานุการ อกส.จ. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2562ก, หน้า 11)

7. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอ (อกส.อ.) 7 - 11 คน ประธาน คกส. แต่งตั้ง ประกอบด้วย

- 7.1 นายอำเภอ เป็นประธานอนุกรรมการ
- 7.2 ท้องถิ่นอำเภอ เป็นอนุกรรมการ
- 7.3 เกษตรอำเภอ เป็นอนุกรรมการ
- 7.4 ประธานกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ เป็นอนุกรรมการ
- 7.5 ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 5 คนที่ประธานอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ด้านการเงินการลงทุน เศรษฐศาสตร์ด้านกฎหมายด้านการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาองค์กรสตรีหรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกองทุน เป็นอนุกรรมการ
- 7.6 พัฒนาการอำเภอ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
- 7.7 นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่มีดังต่อไปนี้

- 1) กำกับดูแล ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุน และประสานการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตพื้นที่อำเภอ
- 2) จัดทำแผนการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานในเขตพื้นที่อำเภอ
- 3) ตรวจสอบ กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบโครงการที่สมาชิกขอรับการสนับสนุนโครงการประเภทเงินทุนหมุนเวียน และโครงการประเภทเงินอุดหนุน
- 4) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลและคณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเทศบาล
- 5) แต่งตั้งอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้านหรือชุมชน
- 6) แต่งตั้งคณะกรรมการอื่นเพื่อปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกี่ยวข้องกับกองทุน
- 7) รายงานผลการดำเนินการปัญหาและอุปสรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด (อกส.จ.)
- 8) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดมอบหมาย

8. คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/เทศบาล (ประธาน อกส.อ. แต่งตั้ง) ประกอบด้วย

8.1 หัวหน้าคณะทำงาน 1 คน

8.2 คณะทำงานไม่เกิน 7 คน

8.3 คณะทำงานและเลขานุการ 1 คน

ที่มา มาจากอาสาสมัครผู้ประสานงานหมู่บ้าน/ชุมชนละ 1 คน (ยกเว้นมีหมู่บ้าน/ชุมชนไม่ถึง 7 หมู่บ้าน/ชุมชน) คัดเลือกกันเองให้เหลือตำบล/เทศบาลละ 7 - 9 คน โดยมีพัฒนากรรับผิดชอบตำบลเทศบาลเป็นที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่

- 1) ตรวจสอบความถูกต้องของโครงการ ของสมาชิกที่ยื่นขอกู้ยืมเงินเบื้องต้น
- 2) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับสมาชิกและประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับกองทุน
- 3) ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของสมาชิก
- 4) ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนและสมาชิกในเขตพื้นที่

ตำบล

- 5) ติดตามการดำเนินงานของกองทุนและสมาชิกในเขตพื้นที่ตำบล
- 6) รายงานผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค
- 7) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อบังคับ หรือตามที่ คคส. อกส.จ. อกส.อ. มอบหมาย

9. อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนฯ หมู่บ้าน/ชุมชน (ประธาน อกส.อ. แต่งตั้ง) คุณสมบัติ

- 9.1 เป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- 9.2 เป็นผู้มั่งคั่งอาสา
- 9.3 ไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสียและขาดวินัยทางการเงิน

บทบาทหน้าที่

- 1) ประชาสัมพันธ์การรับสมัครสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- 2) ให้คำปรึกษาในการเขียนโครงการของสมาชิกในหมู่บ้านชุมชน
- 3) เป็นผู้ประสานงานการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระหว่างสมาชิกกับ

คณะทำงานขับเคลื่อนทุกระดับและหน่วยงานภาครัฐตามที่ได้รับมอบหมาย

วิธีการคัดเลือกวิธีการคัดเลือก

- 1) หมู่บ้านให้พัฒนากรร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านจัดประชุมสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในหมู่บ้านคัดเลือกอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีประจำหมู่บ้านหมู่บ้านละ 1 คน ยกเว้นมีจำนวนหมู่บ้านไม่ถึง 7 หมู่บ้านให้คัดเลือกเพิ่มหมู่บ้านละ 2 คน
- 2) ชุมชนจัดประชุมสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในชุมชนคัดเลือกอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีชุมชนละ 1 คน ยกเว้นในเทศบาลที่มีชุมชนไม่ถึง 7 ชุมชน ให้คัดเลือกเพิ่มชุมชนละ 2 คน

10. การบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

10.1 การบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีดำเนินงานภายใต้กฎหมายเงินทุนหมุนเวียน วัตถุประสงค์หลักของการบริหารงานจึงมุ่งเน้นให้สมาชิกกู้ยืมเงินเป็นหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อนำเงินไปดำเนินการตามโครงการ และเมื่อดำเนินการแล้วจะมีผลเป็นประการใด สมาชิกลูกหนี้ ผู้กู้ยืมเงินต้องมีหน้าที่หาเงินมาชำระคืนให้กับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งการบริหารจัดการเรื่องหนี้ แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

10.1.1 การบริหารจัดการก่อนเป็นหนี้ (ก่อนเป็นหนี้ : Before Debt)

การบริหารจัดการก่อนการเป็นหนี้ เป็นกระบวนการที่ต้องทำก่อนสมาชิกลูกหนี้ลงนามในสัญญา เป็นกระบวนการพิจารณาดำเนินการของคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับ คณะอนุกรรมการอำเภอและคณะอนุกรรมการจังหวัดเพื่อกลั่นกรองและตรวจสอบโครงการ โดยพิจารณาให้ความเห็น ให้ความเห็นชอบ และอนุมัติโครงการที่สมาชิกเสนอขอกู้เงินจากกองทุน

10.1.2 การบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ (ขณะเป็นหนี้ : While in Debt)

การบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ เป็นการบริหารภายหลังจากที่สมาชิกลูกหนี้ได้ทำสัญญากับกองทุนและได้รับโอนเงินเรียบร้อยแล้ว กระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นบทบาทหน้าที่ทั้ง 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายเจ้าหนี้คือ กองทุน และฝ่ายลูกหนี้คือ สมาชิกลูกหนี้ ซึ่งทั้ง 2 ฝ่าย ล้วนมีบทบาทหน้าที่ตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียน

สภาพการเป็นหนี้ของสมาชิกลูกหนี้กับกองทุน นอกจากเป็นหนี้เงินตามสัญญาที่ลูกหนี้มีหน้าที่ต้องชำระคืนตามสัญญาแล้ว ยังมีหนี้การกระทำที่ลูกหนี้ต้องนำเงินที่ได้รับไปดำเนินงานให้เป็นไปตามโครงการที่ได้ยื่นแบบขอรับการสนับสนุนไว้ ซึ่งหากลูกหนี้ไม่กระทำตามโครงการ กองทุนต้องเรียกเงินที่กู้ไปคืนทันทีเพราะเป็นกรณีที่เข้าข่ายลูกหนี้ผิดสัญญา ในขณะที่เดียวกันหากลูกหนี้รับเงินไปแล้วไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการได้ลูกหนี้ต้องคืนเงินที่กู้ให้กลับกองทุนเช่นเดียวกัน

10.1.3 การบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ (After Debt)

ภายหลังจากการดำเนินโครงการมาแล้วปรากฏว่าสมาชิกลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินที่กู้กองทุนไปมาชำระให้แก่กองทุนได้ หรือชำระคืนแต่ไม่ครบ เมื่อพ้นกำหนดตามสัญญา หนี้ดังกล่าวจะกลายเป็นหนี้ค้างชำระ และสมาชิกลูกหนี้จะเป็นลูกหนี้ผิดนัด ซึ่งสมาชิกลูกหนี้นอกจากต้องรับผิดชอบเงินและดอกเบี้ยตามสัญญาแล้วยังต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยในอัตราผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้นที่ค้างชำระค้างชำระจนกว่าสมาชิกลูกหนี้จะชำระเงินคืนให้แก่กองทุนจนครบถ้วน

แนวคิดเกี่ยวกับหนี้

1. ความหมายของหนี้

พรพรรณษา สุขรัตน์ (2566) กล่าวว่า หนี้สิน คือ ภาวะผูกพันของลูกหนี้ที่ต้องชำระคืนให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งอาจชำระหนี้คืนเป็นเงินสดหรือสิ่งของตามตกลง ในระยะเวลาที่กำหนดความสามารถในการชำระหนี้สิน

มูฮำหมัดอามิง หะยีมะลี (2565) กล่าวว่า หนี้สิน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ที่เกิดจากความไว้วางใจ โดยเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ที่เป็นผลตามกฎหมาย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 ให้ความหมายของหนี้สิน คือเงินที่ผู้หนึ่งติดค้างอยู่ซึ่งจะต้องใช้ให้แก่อีกผู้หนึ่ง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

อีกทั้งนักวิชาการหลายท่านได้อธิบาย ความหมายของหนี้สินว่า หนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายผู้ทรงสิทธิ เรียกว่า เจ้าหนี้ กับฝ่ายผู้มีหน้าที่ เรียกว่าลูกหนี้ โดยเจ้าหนี้มีสิทธิที่จะเรียกร้อง ให้ลูกหนี้ปฏิบัติการชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย และยังมีความหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับหนี้ว่า เป็นความเชื่อใจและความไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายในการที่จะให้ลูกหนี้ กู้ยืมโดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไข

จากการสังเคราะห์คำจำกัดความที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวถึงหนี้สิน โดยทางการศึกษาผู้วิจัยพอจะสรุปความได้ว่า หนี้สิน หมายถึง การเกิดภาวะผูกพันทางการเงิน เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้จากความไว้วางใจ โดยเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ ภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดที่เป็นผลตามกฎหมาย

2. ประเภทของหนี้

การเป็นหนี้ไม่ใช่สิ่งที่เลวร้ายเสมอไป ซึ่งหลักการสำคัญในการตัดสินใจเป็นหนี้คือ ควรเลือกก่อหนี้ดีซึ่งได้แก่ หนี้ที่จะสร้างอนาคตหรือความมั่นคงระยะยาวและหลีกเลี่ยงการก่อหนี้ที่พึ่งระวัง โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แบ่งหนี้สินออกเป็น 3 ประเภทคือ 1) หนี้ดี หรือหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้หรือสร้างความมั่นคงในอนาคต เช่น เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้เพื่อความมั่นคงระยะยาว เช่น เงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย และหนี้เพื่อสร้างอาชีพ เป็นต้น 2) ส่วนหนี้ที่พึ่งระวัง หรือหนี้ที่ไม่สร้างรายได้ในอนาคต หมายถึง หนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมเพื่อการบริโภค หรือเพื่อความสบายโดยปราศจากความมีเหตุผล และเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น การเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือบ่อย เป็นต้น 3) หนี้อันตราย หรือ หนี้ที่เกิดจากการนำเงินไปใช้กับสิ่งที่มีความเสี่ยงสูงที่จะไม่ได้รับเงินคืน หรืออาจเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เช่น หนี้ที่เกิดจากการพนัน การเสี่ยงโชค หรือการลงทุนผิดกฎหมาย เป็นต้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2567)

อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ (2555, หน้า 21) สามารถจำแนกประเภทหนี้สินตามประเภทตามที่มาของแหล่งการกู้ยืม เป็น 2 ประเภท คือ 1) หนี้ในระบบ เป็นหนี้ที่ลูกหนี้ทำกับสถาบันทางการเงินหรือธนาคารที่มีกฎหมายรับรองและควบคุมลูกหนี้ได้มีการทำสัญญากู้ยืมไว้เพื่อเป็นหลักฐานการกู้ยืม

ได้รับเงินครบถ้วนตามสัญญาที่กำหนด และเจ้าหนี้เรียกเก็บดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนด 2) หนี้ในระบบ เป็นหนี้ที่เกิดจากลูกหนี้ ไม่สามารถกู้เงินกับสถาบันการเงินหรือธนาคารได้จึงใช้บริการหนี้นอกระบบ

ความแตกต่างหนี้ในระบบและหนี้นอกระบบ มีดังนี้

หนี้ในระบบ จะมีกฎหมายควบคุมทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกัน ฯลฯ ซึ่งจะต้องปฏิบัติและได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายอย่างยุติธรรม กฎเกณฑ์ กติกา เงื่อนไข และข้อบังคับต่าง ๆ ของหนี้ในระบบจะมีความยุติธรรม ไม่มีการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน หนี้ในระบบเมื่อมีการฟ้องร้องจะมีการบังคับจำนองหรือขายทอดตลาดสินทรัพย์หรือหลักประกันตามขั้นตอน ทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และลูกหนี้ก็จะได้รับโอกาสที่จะต่อสู้กันในชั้นศาลได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีความเหลื่อมล้ำและอยู่ภายใต้กฎหมายเหมือนกัน

หนี้นอกระบบ ลูกหนี้ที่เป็นหนี้นอกระบบส่วนมาก เป็นคนที่ไม่มีความรู้และไม่สามารถกู้หนี้ในระบบได้จึงต้องหันไปใช้บริการหนี้นอกระบบ โดยเจ้าหนี้นอกระบบจะเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ กติกา เงื่อนไขต่าง ๆ ตามความพอใจ การเอาเปรียบจากเจ้าหนี้นอกระบบ เริ่มตั้งแต่การปล่อยเงินกู้ซึ่งมักจะปล่อยเงินกู้โดยไม่มีสัญญาหรือหลักฐานใด ๆ แล้วเก็บเงินค่าผ่อนชำระรายวันดอกเบี้ยที่คิดจากลูกหนี้จะแพงกว่าอัตราดอกเบี้ยในระบบ เป็นต้น

จากการสังเคราะห์ข้อความที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวถึงประเภทของหนี้สิน โดยทางการศึกษา ผู้วิจัยพอจะสรุปความได้ว่า หนี้มีหลายประเภท หลายแหล่งที่มา หากเป็นหนี้ในระบบจะถูกควบคุมโดยตัวกฎหมายไว้อย่างชัดเจน ตั้งแต่ขั้นตอนการกู้ยืมรวมไปถึงเงื่อนไขการชำระหนี้ ส่วนหนี้นอกระบบ จะไม่มีกฎหมายเข้ามาควบคุมอาจเกิดความไม่เป็นธรรมในการชำระและอัตราดอกเบี้ยก็สูงกว่ากฎหมายกำหนด ซึ่งไม่ว่าจะเป็นหนี้นอกระบบหรือหนี้ในระบบ สามารถเป็นได้ทั้งหนี้ดี และหนี้พิงระวัง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และการนำไปใช้ของลูกหนี้

3. สาเหตุของการเป็นหนี้

MoneyHub (2558) อธิบายสาเหตุของการเป็นหนี้ไว้ 8 สาเหตุ ดังนี้

1) เป็นหนี้เพราะว่าอยากได้ของที่ต้องการมาใช้ก่อน บางครั้งความต้องการของคนเราก็เป็นสิ่งที่รอไม่ได้ ทั้งที่ความเป็นจริงของบางอย่างอาจจะยังไม่มี ความจำเป็นต้องใช้งานเร่งด่วน แต่บางอย่างก็เป็นสิ่งจำเป็น

2) เป็นหนี้เพราะว่าไม่สามารถหมุนเงินได้ทัน การเป็นหนี้ลักษณะนี้มักเกิดจากการใช้บัตรเครดิตและไม่สามารถหาเงินมาชำระได้ทันกำหนด เมื่อเงินที่คาดว่าจะได้รับไม่สัมพันธ์ กับจำนวนเงินที่ต้องชำระก็จำเป็นต้องเป็นหนี้บัตรเครดิตไปก่อนโดยชำระขั้นต่ำ

3) เป็นหนี้เพราะว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ แต่ละครัวเรือนก็มีรายการค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน เมื่อถึงเวลาที่รายจ่ายมากกว่ารายได้ หลายคนจึงต้องกู้หนี้ยืมสินทั้งจากคนรอบข้าง เพื่อน ๆ ญาติสนิท หรือขอสินเชื่อจากธนาคารหรือนำทรัพย์สินไปจำนำ

4) เป็นหนี้เพราะว่ามีนิสัยใช้เงินเกินตัว สิ่งนี้เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล สำหรับบางคนแล้วอาจจะมีทัศนคติต่อเงินว่าเป็นทาสของคนเรา เมื่อมีเงินแล้วต้องใช้เงินเพื่อใช้ประโยชน์จากเงินให้เต็มที่ ซึ่งเป็นทัศนคติที่ผิดที่ทำให้ไม่ระมัดระวังการใช้จ่าย การเป็นหนี้ลักษณะนี้เกิดจากไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย จึงไม่รู้ว่าควรจะใช้เงินเท่าใด ทำให้ขาดความเฉลียวใจเวลาใช้เงินซื้อ สิ่งของต่าง ๆ

5) เป็นหนี้เพราะต้องการสร้างธุรกิจของตนเอง การทำธุรกิจต้องใช้เงินทุนสูง แล้วแต่ว่ามีลักษณะธุรกิจเป็นอย่างไร หากมีการจ้างพนักงาน เช่าพื้นที่สำนักงาน ก็จะมีค่าใช้จ่าย ตามมาอย่างมาก และต้องมีทุนหมุนเวียนสำหรับผลิตสินค้าและบริการรวมถึงการประชาสัมพันธ์ และการหาช่องทางจัดจำหน่าย หนี้ลักษณะนี้ก็ถือว่าเป็นหนี้ที่มีประโยชน์ เพราะสามารถสร้างรายได้กลับมาได้

6) เป็นหนี้จากการค้าประกันให้ผู้อื่น หนี้ลักษณะนี้เกิดจากความไม่ตั้งใจ เพราะว่าอยากช่วยเหลือผู้อื่นหรือด้วยเหตุผลอื่นใด จึงยอมเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ให้บุคคลอื่น ซึ่งถ้าผู้กู้หนีไปคนที่จจะรับเคราะห์ก็คือผู้ค้ำประกันนั่นเอง

7) เป็นหนี้จากการพนัน มีคนจำนวนมากที่หลงใหลมากกับการพนันทั้งหลาย เมื่อเล่นเสียแล้ว ไม่มีเงินจ่าย ก็จะเป็นหนี้ที่ต้องรีบหาเงินมาจ่ายโดยเร็ว จึงเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นได้ง่าย และมีโอกาสเป็นหนี้ได้มากเพราะง่ายต่อการพนันด้วยเงินเดิมพันสูง หนี้ลักษณะนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ เป็นหนทางของอบายมุขที่จะนำไปสู่ความเสื่อมอย่างแท้จริง

8) เป็นหนี้จากความประมาท กรณีการทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจไว้้นั้น มีประโยชน์มาก เพราะว่ามีวงเงินคุ้มครองทั้งชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่นตามเงื่อนไข ของกรมธรรม์แต่ละประเภท หากไม่ได้ทำประกันภัย เมื่อเป็นฝ่ายผิดก็ต้องชำระค่าเสียหายและค่าซ่อมรถยนต์ของคู่กรณี รวมถึงรถของตนเอง หรือค่ารักษาพยาบาลทั้งตนเองและคู่กรณี

4. ลักษณะของหนี้สิน

วิภาดา กิจสัมพันธ์วงศ์ (2556, หน้า 51) ลักษณะหนี้สินทั่วไป คือ เป็นบุคคลสิทธิมีความผูกพันกันเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สิน เป็นสิทธิทางแพ่งซึ่งก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องกันทางแพ่ง เป็นสิทธิเอกชนไม่ใช่สิทธิมหาชน ลูกหนี้มีตัวตนและมีวัตถุแห่งหนี้แน่นอน ซึ่งแบ่งลักษณะของหนี้ ได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1) หนี้สินที่เกิดจากการลงทุน หมายถึง การที่ได้ตัดสินใจลงทุนในประเภทต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ผลตอบแทนกลับมาอย่างคุ้มค่าไม่ขาดทุนภายใต้ความเสี่ยงที่เหมาะสม เพื่อนำผลตอบแทนนั้นมาใช้ในการบริโภคในชีวิตประจำวันหรือนำไปใช้ประโยชน์อื่นในอนาคตต่อไป เช่น การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในหลักทรัพย์ และการร่วมลงทุนกับบุคคลอื่น เป็นต้น

2) หนี้สินที่เกิดจากการบริโภคเกินความจำเป็น หมายถึง พฤติกรรมการบริโภคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจหรือแสวงหาความพอใจสูงสุด เช่น การสังสรรค์ตามแหล่งบันเทิง การซื้อสินค้าบางประเภทเพื่อความทันสมัย การซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย การซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก การบริโภคหรือรับบริการล่วงหน้า

3) หนี้สินที่เกิดจากความจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ หมายถึง หนี้สินที่เกิดจากการก่อหนี้ในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น การเจ็บป่วยต้องเข้าโรงพยาบาล ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ซ่อมแซมยานพาหนะ หรือการจ่ายค่าประกันต่าง ๆ

4) หนี้สินที่เกิดจากการใช้จ่ายในครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายของครอบครัว ซึ่งเกิดจากการไปยืมเงินทรัพย์สินอื่นใดของผู้อื่นมาแล้วยังไม่ได้ใช้คืน แล้วต้องชำระคืนด้วยระบบเงินกู้ เงินผ่อน เช่น การกู้เงินจากสถาบันการเงิน การซื้อสินค้าด้วยการผ่อนชำระเป็นรายงวด เป็นต้น หรือเป็นการกู้ยืมที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

หนี้สามารถเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุทั้งจากการใช้จ่ายเกินตัว, การลงทุนเพื่ออนาคต, การบริโภคเกินความจำเป็น, และการก่อหนี้ในกรณีฉุกเฉิน หนี้บางประเภทอาจนำไปสู่การสร้างรายได้ในอนาคต เช่น หนี้จากการลงทุนธุรกิจ แต่หนี้บางประเภท เช่น หนี้จากการพนัน หรือการใช้จ่ายเกินตัวจะเป็นภาระทางการเงินที่อาจสร้างความลำบากในระยะยาว

แนวคิดเกี่ยวกับการชำระหนี้

ความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อความสามารถในการชำระหนี้ เช่น ความสามารถในการหารายได้ แบบแผนการใช้จ่าย จำนวนสมาชิกในครอบครัวการศึกษา และจำนวนหนี้สิน เป็นต้น เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจอนุมัติสินเชื่อของเจ้าหนี้

1. หลักเกณฑ์ 5C หรือ นโยบาย 5 C (5 C's Policy)

หลักเกณฑ์ 5 ข้อที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินให้ความสำคัญ ใช้ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ และพิจารณาจำนวนเงินที่สามารถอนุมัติให้กู้ยืมได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) ดังนี้

1.1 Character คือ การวิเคราะห์คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้กู้

ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อจากธนาคาร ธนาคารจะนำข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อ ทั้งลักษณะนิสัย พฤติกรรม ประวัติการเงิน และความมั่นคงทางการเงินของผู้กู้มาวิเคราะห์อย่างละเอียด เพื่อประเมิน “ความน่าเชื่อถือ” “ความเสี่ยง” และ “โอกาส” ว่าผู้ขอสินเชื่อมี “ศักยภาพ” เพียงพอที่จะชำระหนี้คืนตามสัญญาหรือไม่

องค์ประกอบหลัก ของ Character ที่ธนาคารนำมาวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ประการ ได้แก่

1) ข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติของผู้ขอสินเชื่อ ทั้งสถานะ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพหน้าที่การงาน รวมไปถึงวัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อ

2) ประวัติการเงิน ประวัติการชำระสินเชื่อ ภาระหนี้สิน พิจารณาจากจำนวนหนี้สินที่มีอยู่ เปรียบเทียบกับรายได้ ว่าอยู่ในอัตราส่วนที่เหมาะสมหรือไม่ ประวัติการใช้บัตรเครดิตและการขอสินเชื่อ ว่าเคยขอสินเชื่อประเภทใดมาบ้าง จำนวนเงินเท่าไร ผลการชำระเป็นอย่างไร

3) ความมั่นคงทางการเงิน รายได้ รายจ่าย อาชีพ และทรัพย์สิน

1.2 Capital เงินทุน หรือสินทรัพย์

เป็นสิ่งที่แสดงความมั่นคงของสถานทางการเงินของธุรกิจ ส่วนหนึ่งผู้ขอสินเชื่อต้องมีเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนด้วย หรือมีกำไรสะสมมาจากการประกอบธุรกิจมาลงทุน ซึ่งนอกจากจะสร้างความทุ่มเทในการทำธุรกิจจนสุดความสามารถแล้ว แต่การจะนำเงินทุนหรือนำกำไรมาลงทุนเท่าไรนั้น ซึ่งธุรกิจ แต่ละประเภทจะมีสัดส่วนระหว่างเงินทุนกับหนี้สินแตกต่างกัน

1.3 Capacity ความสามารถในการชำระหนี้

ความสามารถของผู้ขอสินเชื่อในการชำระหนี้คืนให้กับธนาคาร โดยทั่วไปจะพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ รายได้ ภาระหนี้สิน ข้อมูลเครดิต ประวัติการชำระหนี้สินในอดีต ค่าใช้จ่ายประจำเดือน เช่น ค่าเช่า ค่าผ่อนรถ ค่าน้ำค่าไฟ ฯลฯ เป็นต้น รวมไปถึงจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ

1.4 Collaterals หลักประกัน

หลักประกัน หมายถึง สินทรัพย์หรือบุคคลที่นำมาค้ำประกันการกู้ยืมหรือผู้ค้ำประกัน เพื่อลดความเสี่ยงในกรณีที่ผู้ขอสินเชื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้

1.5 Condition เงื่อนไข หรือปัจจัยภายนอก ที่อาจส่งผลกระทบต่อชำระหนี้

เงื่อนไข (Condition) หมายถึง ข้อกำหนดที่ธนาคารกำหนดให้ผู้กู้ปฏิบัติตาม โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) เงื่อนไขทั่วไป เป็นเงื่อนไขที่ใช้กับผู้กู้ทุกราย เช่น ห้ามนำเงินไปใช้เพื่อการพนัน ห้ามโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น

2) เงื่อนไขเฉพาะราย เป็นเงื่อนไขที่กำหนดเพิ่มเติมขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลหรือธุรกิจ เช่น กรณีผู้กู้มีภาระหนี้สินสูง ธนาคารอาจกำหนดให้ผู้กู้เพิ่มทุนก่อนปล่อยสินเชื่อ หรือ กรณีธุรกิจมีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจ ธนาคารอาจกำหนดให้ผู้กู้ทำประกันเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์ 5C หรือ นโยบาย 5 C (5 C's Policy) เป็นหลักการด้านสินเชื่อเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ใช้ประเมินความเสี่ยงก่อนปล่อยสินเชื่อ การพิจารณาอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของแต่ละหลักเกณฑ์ ช่วยวิเคราะห์ว่าผู้กู้มีศักยภาพที่จะชำระหนี้คืนตามสัญญา เพื่อลดโอกาสการเกิดหนี้เสียและโอกาสในการที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา

2. นโยบาย 5 P (5 P's Policy)

นโยบาย 5 P คือ หลักเกณฑ์อีกอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินคล้าย ๆ กับหลักเกณฑ์ 5 C's Policy ที่คุ้นเคยกันดี โดยจะมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ไม่ได้อยู่แค่ในงบการเงิน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) ประกอบด้วย

2.1 People (บุคคล) ประเมินความน่าเชื่อถือของผู้กู้ พิจารณาจากอาชีพ ประวัติการทำงาน ประสบการณ์ บุคลิกภาพ ความสามารถในการบริหารจัดการ รวมถึงประสบการณ์ในสายงาน

2.2 Purpose (วัตถุประสงค์) พิจารณาว่าผู้กู้จะเอาเงินไปทำอะไร วัตถุประสงค์นั้นสมเหตุสมผลหรือไม่ มีโอกาสประสบความสำเร็จและมีความเป็นไปได้ที่จะสร้างผลตอบแทนเพียงพอสำหรับการชำระหนี้หรือไม่

2.3 Payment (ปัจจัยด้านความสามารถที่จะชำระหนี้เงินคืนตามกำหนดเวลา) ประเมินศักยภาพในการทำกำไรของธุรกิจหรือโครงการที่ผู้กู้จะนำเงินไปลงทุน มีแนวโน้มสร้างกระแสเงินสดเพียงพอต่อการชำระหนี้หรือไม่

2.4 Protection (ปัจจัยด้านการป้องกัน) ประเมินแผนการใช้เงินของผู้กู้ และประเมินแผนธุรกิจของผู้กู้ว่ามีความรอบคอบ มีความรัดกุม ชัดเจน มีโอกาสประสบความสำเร็จรัดกุม สามารถนำไปสู่การสร้างรายได้เพื่อชำระหนี้คืนได้หรือไม่ รวมไปถึงการประเมินหลักประกันที่เพียงพอต่อวงเงินสินเชื่อ เพื่อป้องกันความเสี่ยงกรณีผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้

2.5 Prospective (อนาคต) ประเมินภาพรวมของปัจจัยทั้ง 4 ข้อ ประกอบกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ พิจารณาแนวโน้มในอนาคตว่า มีความเสี่ยงอะไรที่จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้หรือไม่

ชินนทร์ พิทยาวิธ (2550, หน้า 14) ได้กล่าวถึง นโยบาย 5 P (5 P's Policy) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์เครดิต ประกอบด้วย 1. People ปัจจัยด้านบุคคล 2. Purpose ปัจจัยด้านความมุ่งหมายในการกู้ยืม 3. Payment ปัจจัยด้านความสามารถที่จะชำระหนี้เงินคืนตามกำหนดเวลา 4. Protection ปัจจัยด้านการป้องกัน คือการป้องกัน โครงสร้างความเสี่ยงของเงินกู้ สามารถแยกออกได้ 2 ประเภท คือ Internal หมายถึง ธนาคารจะพิจารณาจากผู้กู้ เงินโดยเฉพาะ External หมายถึง ธนาคารจะพิจารณาจากบุคคลภายนอกเข้า มารับผิดชอบหนี้สิน เป็นต้น 5. Prospective หมายถึง ขั้นตอนสุดท้ายในการพิจารณาปัจจัยทั้งหมด โดยจะเปรียบเทียบระหว่าง อัตราส่วนของดอกเบี้ยกับการเสี่ยงภัยในการประกอบธุรกิจ เช่น ความเสี่ยงที่เงินกู้จะสูญ การสูญเสียเวลาในการเป็นคดีความฟ้องร้อง และความสัมพันธ์กับลูกค้าในอนาคต

แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการค้างชำระหนี้

การค้างชำระหนี้ หมายถึง หนี้ที่ครบกำหนดชำระตามสัญญาแต่ลูกหนี้ไม่ได้ชำระหรือชำระไม่ครบตามสัญญาที่กำหนด ชินินทร์ พิทยาวิวิช (2534, หน้า 11) กล่าวว่า การค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ เป็นสิ่งที่สถาบันการเงินหลีกเลี่ยงได้ยาก แม้ว่าได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้แล้วก็ตาม แต่ยังมีปัจจัยที่ส่งผลทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ภายในระยะเวลาที่ระบุในสัญญา ดังนั้นจำเป็นต้องหาวิธีการหรือมาตรการในการควบคุมหนี้ค้างชำระให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินเป้าหมาย โดยสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ค้างชำระได้ 3 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยที่ทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ไม่สามารถควบคุมได้ ประกอบด้วยภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาล ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น อัคคีภัย อุทกภัย ส่งผลให้ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 เป็นต้น

2. ปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยที่ทางผู้ให้กู้สามารถควบคุมได้ ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การประเมินราคาหลักทรัพย์ไม่เหมาะสมกับผู้กู้ คุณภาพหรือทักษะของการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ขอู้ หรือประสิทธิภาพการติดตามและควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ เช่น การประเมินราคาสูงเกินไป ระบบการติดตามและควบคุมการชำระหนี้ของธนาคารไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

3. ตัวลูกหนี้ ประกอบด้วย การที่ลูกหนี้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม ลูกหนี้มีการย้ายถิ่นที่อยู่ ลูกหนี้ถึงแก่กรรม ทุพพลภาพ หรือสภาพภาพครอบครัวร้ายจึงทำให้ภาระการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงได้ ลูกหนี้ยังขาดความรู้ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ลูกหนี้มีรายได้จากการประกอบอาชีพไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน จึงอาศัยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่น เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง ดังนั้น หากลูกหนี้ขาดความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สินก็จะทำให้ภาระหนี้สินมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้

1. การวางแผนทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2566) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงิน คือ กระบวนการบริหารจัดการรายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน และภาระหนี้สิน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ การวางแผนทางการเงินที่ดีจะช่วยให้สามารถจัดการกับภาระหนี้ได้อย่างเหมาะสม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหนี้ซ้ำซ้อน

1.1 องค์ประกอบสำคัญของการวางแผนทางการเงิน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

1) การวิเคราะห์สถานะทางการเงิน (Financial Assessment) เป็นการตรวจสอบรายได้ รายจ่าย หนี้สิน และสินทรัพย์ เพื่อทราบฐานะทางการเงินของตนเอง และหาแนวทางปรับปรุง

2) การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (Financial Goal Setting) เช่น การลดหนี้ภายในระยะเวลา 2 ปี หรือการมีเงินออมฉุกเฉิน 3 เท่าของรายจ่ายต่อเดือน

3) การจัดทำงบประมาณรายรับ-รายจ่าย (Budgeting) เป็นการวางแผนการใช้จ่ายโดยควบคุมไม่ให้เกินรายรับ และกันเงินบางส่วนไว้สำหรับการชำระหนี้และการออม

4) การบริหารหนี้สิน (Debt Management) จัดลำดับหนี้ จำนวนดอกเบี้ย และเลือกชำระหนี้ที่ส่งผลต่อภาระการเงินมากที่สุดก่อน

5) การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) ตรวจสอบแผนการเงินเป็นระยะ และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

1.2 ประโยชน์ของการวางแผนทางการเงิน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

- 1) ลดความเสี่ยงทางการเงินในอนาคต
- 2) เพิ่มวินัยในการใช้จ่าย
- 3) ลดความเครียดจากภาระหนี้
- 4) ทำให้มีแนวทางในการลดหนี้ที่ชัดเจน
- 5) เสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหนี้สิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2566) กล่าวว่า การบริหารหนี้สิน (Debt Management) คือ กระบวนการจัดการภาระหนี้ให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้และไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้ และสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว การบริหารหนี้ที่ดีจะช่วยให้คุณลดหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและไม่กลับไปสู่วงจรหนี้ซ้ำ

2.1 แนวคิดและวิธีการบริหารหนี้สินที่สำคัญ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

1) การจัดลำดับความสำคัญของหนี้ (Debt Prioritization) คือ การแยกแยะว่าหนี้ใดควรชำระก่อน เช่น หนี้ที่มีดอกเบี้ยสูง หนี้ที่ส่งผลต่อคะแนนเครดิต หรือหนี้ที่เสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย

2) การรวมหนี้ (Debt Consolidation) คือ การนำหนี้หลายรายการมารวมกันเป็นหนี้ก้อนเดียว เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการ ลดอัตราดอกเบี้ย และลดจำนวนงวดในการชำระ

3) การปรับโครงสร้างหนี้ (Debt Restructuring) เป็นการเจรจากับเจ้าหนี้เพื่อขอเปลี่ยนเงื่อนไขการชำระหนี้ เช่น ขยายระยะเวลา ลดอัตราดอกเบี้ย หรือลดเงินต้น เพื่อให้สามารถชำระหนี้ได้อย่างต่อเนื่อง

4) การใช้บริการที่ปรึกษาทางการเงิน (Credit Counseling) ในบางกรณี ผู้ที่มีปัญหาหนี้สามารถขอคำปรึกษาจากสถาบันการเงิน หรือองค์กรที่ให้บริการด้านการปรับโครงสร้างหนี้

5) การสร้างวินัยทางการเงิน (Financial Discipline) หลีกเลี่ยงการก่อหนี้ใหม่โดยไม่จำเป็น ติดตามรายจ่าย และใช้จ่ายอย่างมีสติ เพื่อป้องกันปัญหาหนี้ในอนาคต

2.2 ประโยชน์ของการบริหารหนี้ที่มีประสิทธิภาพ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

- 1) ช่วยลดภาระทางการเงินในแต่ละเดือน
- 2) เพิ่มโอกาสในการปลดหนี้ได้เร็วขึ้น
- 3) ป้องกันไม่ให้เกิดหนี้เสียหรือเครดิตเสีย
- 4) ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของบุคคลและครอบครัว

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทสตรี

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

การพัฒนาคือกระบวนการเปลี่ยนแปลงตามแผน โดยมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง เป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น มีการกำหนดทิศทางหรือกำหนดรายละเอียดเอาไว้ล่วงหน้า โดยเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาอยู่ที่คน และคุณภาพชีวิตของคน การพัฒนาคนจึงรวมถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี นอกจากนี้ความหมายของการพัฒนายังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินคุณค่าของคนในแต่ละสังคมอีกด้วย (ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปลัมภ์, 2558)

ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปลัมภ์ (2558) กล่าวว่า การพัฒนามีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันจึงให้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่มีความต่างกันไปหลายแนวความคิด ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ดังต่อไปนี้

1) แนวคิดด้านมนุษยนิยม เป็นการอธิบายแนวคิดพื้นฐานการพัฒนาของมนุษย์ที่เน้นเรื่องค่านิยมกับจริยธรรม โดยมองว่าเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาอยู่ที่มนุษย์ และค่านิยมด้านจริยธรรม

2) แนวคิดทางด้านเศรษฐกิจ เป็นการอธิบายถึงความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะเน้นไปในเรื่องของการออมและการลงทุน มองว่าการพัฒนาเปรียบเสมือนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งผลประโยชน์ของการเจริญเติบโตจะกระจายไปสู่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในรูปของงานและโอกาสทางเศรษฐกิจ โดยผลของการกระจายนี้จะเพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่กลุ่มที่ยากจนกว่า

3) แนวความคิดด้านความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจของหลาย ๆ ประเทศเริ่มตระหนักว่า การดำเนินการพัฒนาที่ผ่านมาไม่ได้ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการพัฒนาควรจะถูกกำหนดให้ไปสู่แนวคิดความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนเป็นอันดับแรก แทนการมุ่งลงทุนในด้านอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนในการ

ปฏิบัติแล้ว การพัฒนาจะมุ่งไปที่สวัสดิการของประชาชนเพื่อลดความยากจน ลดการว่างงาน และลดความไม่เท่าเทียมกันด้วย

4) แนวความคิดแบบการปฏิบัติทางสังคม เป็นแนวคิดที่เกิดจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ พยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมในรูปของการวางแผนและปฏิบัติการ เช่น การปฏิรูปที่ดิน การสหกรณ์ การพัฒนาชนบท เป็นต้น

5) แนวคิดแบบความขัดแย้งทางสังคม เป็นแนวคิดของการพัฒนาประเทศด้วยระบอบสังคมนิยม ที่นำทฤษฎีความขัดแย้งมาใช้เป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและระบบสังคม

6) แนวคิดแบบการพัฒนาชุมชน เป็นแนวคิดที่องค์การสหประชาชาตินำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา คือการให้คนและกลุ่มคนในชุมชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และเป็นผู้ได้รับผลของการพัฒนาตามหลักการและวิธีการพัฒนาชุมชน

7) แนวคิดแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นแนวคิดที่องค์การสหประชาชาติเรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ตระหนักถึงผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยจนเกินขีดจำกัดของทรัพยากรโลก เป็นแนวคิดการพัฒนาที่ต้องคำนึงถึงความเป็นองค์รวมของทุกด้านอย่างสมดุลใน 5 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม และด้านการเมือง

2. บทบาทสตรีเกี่ยวกับเศรษฐกิจครัวเรือน

สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชนบท เมื่ออดีตมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก หรือเรียกได้ว่าเป็นแรงงานที่สำคัญในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม การค้าขายในเขตพื้นที่ชุมชน หรืออาจกล่าวได้ว่าสตรีชาวบ้านคือทรัพยากรที่สำคัญในการผลิตของสังคมไทย ดังนั้น สังคมไทยในอดีตจึงคาดหวังบทบาทของสตรีในแง่ของการผลิตโดยไม่มีค่าตอบแทนในครัวเรือน แต่สำหรับสังคมชาวบ้านจะคาดหวังว่านอกจากสตรีจะต้องทำการผลิตในครัวเรือนโดยไม่มีค่าจ้างแล้วยังถือเป็นหน้าที่ที่ต้องทำงานเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวของตนอีกด้วย การมีอำนาจทางเศรษฐกิจของสตรีชาวบ้านและการมีอำนาจในครอบครัวของสตรีชาวบ้านจึงมีมากกว่าเดิม

อุษณีย์ สุวรรณ (2558) กล่าวว่า บทบาทของผู้หญิงและผู้ชายที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจครัวเรือนได้ถูกกำหนดและคาดหวังจากสังคมไทย โดยคาดหวังให้สตรีมีบทบาทในเศรษฐกิจในครัวเรือนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีอยู่ 3 บทบาทด้วยกันคือ

1) บทบาทเรื่องการเอาชีวิตรอดของตนเองและครอบครัว คือ การเป็นผู้หาอาหารนอกเหนือจากการทำภาคเกษตรกรรมแล้ว ผู้หญิงยังต้องทำมาหากินเพื่อการยังชีพของตนเองและครอบครัว

2) บทบาทในการทำงานบ้าน บทบาทนี้หมายถึงงานทุกอย่างภายในบ้านนับตั้งแต่การทำความสะอาดทั้งของกินของใช้ รวมไปถึงการซักเสื้อผ้าและการเลี้ยงดูบุตรหลานหรือบุพการี

3) บทบาทในการเสริมรายได้ เมื่อครอบครัวเกิดความต้องการที่จะหารายได้เพิ่ม เนื่องจากผู้ชายที่เป็นฝ่ายหาเลี้ยงครอบครัวนั้นมีรายได้ที่ไม่เพียงพอในการหาเลี้ยงครอบครัว ซึ่งในพื้นที่ชนบทผู้หญิงก็ยังสามารถทำหน้าที่เป็นแม่ค้ารายย่อย หรือการหาอาชีพเสริมเพื่อมาแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

3. แนวคิดเกี่ยวกับระบบการเงินรายย่อย (Microfinance)

ธนาคารโลกเป็นหนึ่งในแหล่งเงินทุนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศที่กำลังพัฒนา โดยมุ่งเน้นเพื่อช่วยเหลือประชาชนและประเทศที่ยากจนในการลดปัญหาความยากจน ส่งเสริมให้เกิดความเติบโตทางเศรษฐกิจ และยกมาตรฐานการครองชีพของประชากรให้สูงขึ้น ซึ่งสัมพันธ์การพัฒนาระหว่างประเทศมีหน้าที่ในการช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อลดปัญหาความยากจน ผ่านการให้เงินกู้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย หรือมีการคิดในอัตราที่ต่ำ และมีระยะเวลาในการชำระคืนยาวนานให้กับประเทศที่ยากจน

สำหรับการเงินรายย่อยในประเทศไทย คือ กิจกรรมทางการเงินที่เน้นการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยหรือวิสาหกิจขนาดย่อม โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประเภทของธุรกรรม และลักษณะของการให้บริการ ประเภทธุรกรรมทางการเงินรายย่อย ได้แก่

1) การรับฝากเงิน เนื่องจากประชาชนทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้มีรายได้น้อยหรือมากก็ต้องการเก็บเงินไว้ในที่ปลอดภัย และได้รับดอกเบี้ยจากการรับฝากเงิน และสามารถถอนเงินได้ตลอดเวลา

2) การให้สินเชื่อกับประชาชนในชนบท ไม่ว่าจะเพื่อการศึกษา เพื่อการรักษาพยาบาล หรือเพื่อใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ประชาชนเหล่านี้มักจะไม่สามารถขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินในระบบได้ เนื่องจากขาดหลักประกัน นอกจากนี้ยังมีความต้องการที่จะชำระคืนเงินกู้ต่อครั้งในปริมาณน้อย

3) การประกันภัย ประชาชนทุกคนต้องการหลักประกันในชีวิต แต่ประชาชนที่มีฐานะยากจนไม่สามารถเข้าถึงบริการเหล่านี้ในสถาบันการเงินที่อยู่ในระบบได้ เนื่องจากมีเบี้ยประกันแพง

4) การโอนเงิน เป็นการโอนเงินให้กับญาติพี่น้องที่อยู่คนละภูมิภาคหรือจังหวัด เช่น ประชาชนในเขตเมืองต้องการโอนเงินให้กับบุพการีของตนในชนบท

ระบบการเงินรายย่อย (Microfinance) สามารถสรุปแนวคิดและความสำคัญได้ดังนี้

ครอบคลุมบริการทางการเงินพื้นฐาน สามารถมีวัตถุประสงค์หลากหลาย โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้บริการ ลักษณะของผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นคนจนที่มีรายได้น้อย และธุรกิจขนาดย่อมที่ขาดหลักทรัพย์ ดังนั้น การเข้าถึงเงินทุนของรายย่อยอย่างสินเชื่อขนาดเล็ก (Microcredit) เท่านั้น ซึ่งมีลักษณะเป็นการให้สินเชื่อกับผู้ที่ยากจน รวมถึงวิสาหกิจขนาดเล็ก ที่ส่วนใหญ่ขาดหลักประกันในการขอสินเชื่อ เพื่อก่อให้เกิดการเข้าถึงเงินทุน และนำไปสู่การบรรเทาความยากจนต่อไป (พิชชา วีรกุลเทวัญ, 2558)

2.3 ผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ณ วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2567 กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ มีโครงการที่มีสถานะผิ ดนัดชำระหนี้ค้ำชำระทั้งสิ้น จำนวน 20 โครงการ คิดเป็นยอดเงินค้ำชำระ จำนวน 1,988,559.91 บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนแปดหมื่นแปดพันห้าร้อยห้าสิบบาทเก้าสิบบัดสตางค์)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มูอำหมัดอามิง หะยิมะลี (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาท สตรี (ทุนหมุนเวียน) กับการเกิดหนี้ค้ำชำระ กรณีศึกษา ตำบลเกาะยาว จังหวัดพังงา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้ำชำระของลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลเกาะยาว น้อย อำเภอเกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของลูกหนี้ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ทำการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่อายุระหว่าง 51 - 60 ปี สถานภาพสมรส มีมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจกู้เงินเพราะรายได้ ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ซึ่งมีปัจจัยหลายด้านทั้งด้านลูกหนี้ ด้านการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี รวมไปถึงด้านบริบทพื้นส่งผลต่อการก่อให้เกิดหนี้ค้ำชำระ โดยแนวทางแก้ไขการก่อให้เกิดหนี้ค้ำ ชำระของลูกหนี้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) กลุ่มลูกหนี้ดี แก้ไขด้วยการแนะนำการจัดลำดับ ความสำคัญของการจ่ายหนี้ จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และให้มีการหารายได้เสริมจากหลายๆ ช่องทาง 2) ลูกหนี้เสีย แก้ไขด้วยการให้คำแนะนำว่ามีกรวางแผนชำระหนี้ในลักษณะของการแบ่ง จ่ายทีละเล็กละน้อยตามกำลังความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่มีการทวงถาม สมาชิกกลุ่มเพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน และตั้งเป้าหมายระยะเวลาการชำระหนี้

ธรรวณ สิตะปิยะ (2566) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้ำชำระหนี้ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาาระดับ การค้ำชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง 2) ศึกษา เปรียบเทียบการค้ำชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง จำแนก ตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาปัจจัยการผิ ดนัดชำระหนี้ที่ส่งผลต่อการค้ำชำระหนี้กองทุน พัฒนาบทบาทสตรีใน เขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าสมาชิกผู้กู้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการค้ำชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 และปัจจัยการผิ ดนัดชำระหนี้ที่ส่งผลต่อการค้ำชำระหนี้ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มี 2 ปัจจัย คือภาระหนี้สินกับสถาบัน การเงินอื่นๆ และ บทกำหนดโทษทางกฎหมาย

อัญชูลี ขวัญอ่อน (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษา : อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ทำการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ตัวแทนจากกลุ่มสมาชิกผู้ค้างชำระเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่มีประวัติการผิดนัดชำระเงินกู้ตั้งแต่ 2 งวดขึ้นไป ในพื้นที่อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม รวมทั้งสิ้น 20 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการอุปมา วิเคราะห์และตีความ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ด้านปัจจัยภายนอก ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 ทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ การบริหารงานของรัฐบาล ไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวมถึงการมีคู่แข่งทางการตลาดมากขึ้น ด้านปัจจัยภายใน ได้แก่ จำนวนวงเงินที่อนุมัติที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก การกำหนดระยะเวลาการผ่อนชำระที่สั้น และช่องทางการรับชำระคืนไม่มีความสะดวก ส่วนปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล (ตัวลูกหนี้) ได้แก่ไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เนื่องจากประสบปัญหาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 มีภาระหนี้สินอื่น กู้ยืมเงินนอกระบบ ต้องนำเงินที่จะชำระคืนให้กับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปชำระหนี้สินทางอื่นก่อน

อณัญชฎากร สุขเกษม, และ พงณา พิษิตปัจจา (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอป่าซาง และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอป่าซาง ไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาด้านเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กำหนดประชากรผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ระดับนโยบาย 2) ระดับผู้ปฏิบัติ และ 3) ระดับประชาชน รวมทั้งสิ้น 13 คนโดยผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่แรงอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการ และคณะทำงาน ในระดับตำบลอำเภอ และจังหวัด 2) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่มากที่สุด คือปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติและน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติตั้งนั้นแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้ให้ข้อเสนอแนะ 3 ประการ คือ 1) ควรกำหนดให้กับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทและความรับผิดชอบในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล 2) การออกประกาศให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบปัญหาควรรอกเพียงฉบับเดียว ให้ครอบครัวและพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือตามจริง 3) ควรเพิ่มอัตรากำลังของพนักงานกองทุนในระดับอำเภอ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่

นรินทร์ ถิ่นขาม (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิตนัดชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ และเสนอแนวทางในการจัดการปัญหาที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระ ของลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิจัยสนาม โดยการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประธานกลุ่มกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่มีสถานะผิตนัดชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอราชสาส์น จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ของลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ การนำเงินไปใช้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ผลการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ ไม่มีการวางแผนรายรับ รายจ่ายของกลุ่ม ไม่ได้ศึกษาข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้ โดยละเอียด มีภาระค่าใช้จ่าย มากกว่ารายรับ ก่อให้เกิดปัญหาการตรงต่อเวลาในการชำระหนี้ สำหรับแนวทางในการจัดการปัญหาที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระ พบว่าลูกหนี้ต้องการ ช่องทางการตลาดภายในชุมชนสำหรับกลุ่มสตรีที่ประกอบอาชีพ ต้องการให้มีมาตรการลดเบี้ยปรับแก้ลูกหนี้ที่ค้างชำระ มีมาตรการพักชำระหนี้อย่างต่อเนื่องจนกว่าสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลาย มีมาตรการงดเบี้ยปรับสำหรับลูกหนี้ที่ต้องการชำระหนี้เพื่อปิดบัญชี และโครงการอบรมฝึกอาชีพแก่สมาชิกที่เป็นลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สรุปได้ว่า ผู้ศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 8 ด้าน ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี แนวคิดเกี่ยวกับหนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการชำระหนี้ แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการค้างชำระหนี้ แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาค้างชำระหนี้ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทสตรี บริบทของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาคั้งนี้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่จริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี เพื่อวิเคราะห์หาปัญหานี้ค้างชำระ และจัดทำเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสานเชิงอธิบายตามลำดับขั้น (Explanatory Sequential Design) มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ที่เป็นสมาชิกลูกหนี้ในโครงการที่มีหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 20 โครงการ มีจำนวนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ 86 คน (Sara Smart Account Receivable Application, 2567)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 หรือ 0.05 (Krejcie & Morgan, 1970) โดยได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 โครงการ มีจำนวนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ 83 คน คำนวณดังนี้

สูตร
$$n = \frac{x^2 Np(1-p)}{e^2(N-1) + x^2 p(1-p)}$$

โดย n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของประชากร
 e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้
 χ^2 แทน ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ($\chi^2 = 3.841$)
 p แทน สัดส่วนหรือลักษณะที่สนใจในประชากร (หากไม่ทราบ กำหนด $p = 0.5$)
 แทนค่าได้ดังนี้ $N = 20$ โครงการ
 $e = 0.05$

$$n = \frac{3.841 \times (20 \times 0.5) \times (1-0.5)}{((0.05)^2 \times (20-1)) + (3.841 \times 0.5 \times (1-0.5))}$$

เมื่อคำนวณตามสัดส่วนแยกตามโครงการ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 โครงการ มีจำนวนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ 83 คน ใช้วิธีการจัดเก็บแบบสอบถามกับสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระทุกคน ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด

ตาราง 1 แสดงข้อมูลโครงการและจำนวนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โครงการ	จำนวนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1 กลุ่มย่าขนมจีน และสลัดโรล	3	3
2 เลี้ยงโคเนื้อเพศผู้และเพศเมียเพื่อขุนขาย	3	3
3 กลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรีโฮมสเตย์ บ้านไท-ยวน ต้น	5	5
4 กลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าบ้านต้นตาล	5	5
5 กลุ่มส่งเสริมอาชีพขนมหวานบ้านต้นตาล	7	7
6 กลุ่มส่งเสริมอาชีพจำหน่ายผ้าพื้นเมือง	5	5
7 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปสมุนไพรบ้านต้นตาล	5	5
8 กลุ่มสตรีแปรรูปเย็บกระเป๋าจากผ้าทอ	5	5
9 เลี้ยงปลาในกระชัง	5	5
10 กลุ่มขนมกง	5	5
11 กลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้า	3	3
12 กลุ่มปลาร้าสับป่าแดง	6	6
13 กลุ่มทำปลาต้ม	4	4
14 กลุ่มพิชชาหมูสวรรค์	3	3
15 กลุ่มเลี้ยงกบพันธุ์เนื้อเพื่อจำหน่าย	3	3

ตาราง 1 (ต่อ)

โครงการ	จำนวนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
16 กลุ่มสตรีเย็บผ้าศาลาศักดิ์ หมู่ 1	5	5
17 กลุ่มจักรสานเส้นพลาสติกเมืองเก่า	5	5
18 กลุ่มปลูกชำตาแดง ตำบลเมืองเก่า	3	3
19 กลุ่มเพาะเห็ดขอนแก่น	3	3
20 กลุ่มผลิตเบเกอรี่ น้ำสมุนไพร อาหารแปรรูป และ รับจัดเบรค	3	
รวม	86	83

ที่มา : สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จัดทำเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทปลายปิด (Closed Form) โดยศึกษาข้อมูลจาก ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายผึ้ง จังหวัดสระบุรี มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย

1. อายุ
2. อาชีพ
3. สถานภาพ
4. ระดับการศึกษา
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมตัวเอง)
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
7. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายผึ้ง สำหรับลักษณะของแบบสอบถามเป็น ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1961) โดยข้อคำถามมี 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่นๆ
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สำหรับลักษณะของแบบสอบถามเป็น ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

โดยแบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจาก ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาไห้ จังหวัดสระบุรี

2. ร่างแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

3. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้านภาษา และความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร. กาสัก เตชะชั้นหมาก ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

3.2 นางงามตา สิงห์สูง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน (ผู้ดูแลงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดสระบุรี)

3.3 นางสาววิไลรัตน์ กรอบเพชร นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ (เจ้าหน้าที่งานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดสระบุรี)

วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ของแบบสอบถาม นำผลการประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00 และนำผลที่ได้มาปรับปรุงคำถามเพื่อให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและมีผลลัพธ์ที่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อได้คำถามของแบบสอบถาม ทางผู้วิจัยจะนำคำถามในแบบสอบถามมาทำการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเหมือนกันแต่เป็นอำเภอบ้านหมอ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.946 ซึ่งถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและทดลองใช้ที่สมบูรณ์แล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 19 กลุ่ม จำนวน 83 คน กำหนดวันเวลาที่เก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 1 - 25 มีนาคม 2568 โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้การลงพื้นที่แจกตัวแทนกลุ่มทุกกลุ่มด้วยตัวเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และนำเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมตัวเอง) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า 108)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ (percentage) (กาสั๊ก เตชะชั้นหมาก, 2553, หน้า 156)

$$P = \frac{F}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (mean) (กาสิ๊ก เต๊ะซันหมาก, 2553, หน้า 159)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (กาสิ๊ก เต๊ะซันหมาก, 2553, หน้า 165)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มตัวอย่าง
	ถ้า F	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	เลือกใช้สูตร 5.2

4. สถิติ Independent Samples t-test สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม (กาสิ๊ก เต๊ะซันหมาก, 2553, หน้า 153)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที-เทสท์ (t- test Independent) โดยที่ df = n ₁ + n ₂ -2
	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	n ₁ , n ₂	แทน	จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

5. สถิติ (One – way ANOVA) F-test สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรมากกว่า 2 (กาลั๊ก เต๊ะซันหมาก, 2553, หน้า 154)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ

F	แทน	อัตราส่วนของความแปรปรวน
MS _b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS _w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีทั้งผู้ที่มีบทบาทในการกำกับ ดูแล ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่ ให้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ตัวแทนสมาชิกลูกหนี้ของโครงการที่ค้างชำระ รวมไปถึงภาคีเครือข่ายด้านสถาบันการเงินของอำเภอ ได้แก่ นายอำเภอสายใต้ จำนวน 1 คน พัฒนาการอำเภอสายใต้ จำนวน 1 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรีผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำนวน 1 คน นักวิชาการพัฒนาชุมชนอำเภอสายใต้ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำนวน 1 คน หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 1 คน ตัวแทนสมาชิกลูกหนี้ของโครงการที่ค้างชำระ จำนวน 2 คน รวมเป็น 9 คน ดังนี้

1. นายอำเภอสายใต้ ชื่อ นายชินนาอาชว์ รสี้อครศักดิ์
2. พัฒนาการอำเภอสายใต้ ชื่อ นางรุ่งนภา รักฉายา
3. นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดสระบุรี ชื่อ นางสาววิไลรัตน์ กรอบเพชร
4. นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ ชื่อ นางสาววิไลลักษณ์ บุญจำ
5. หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ ชื่อ นางอุริชญา บุญน้อม
6. ผู้จัดการธนาคารออมสิน สาขาสายใต้ ชื่อ นางสาวสลิลรัตน์ ศิริมงคล

7. ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาเสาไห้ ชื่อ นางสาวพยอม ศิริบุรณ์

8. ประธานกลุ่มปลาร้าสับป่าแดง ตัวแทนสมาชิกลูกหนี้ของโครงการค้ำชำระ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสาไห้ ชื่อ นางอรอุมา จันทรวงศ์

9. ประธานกลุ่มพิชชาหมูสวรรค์ ตัวแทนสมาชิกลูกหนี้ของโครงการค้ำชำระ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสาไห้ ชื่อ นางน้ำอ้อย พรหมโชติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ในประเด็นด้านแนวทางการแก้ไขและประเด็นด้านการป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้ำชำระ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี และกำหนดแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของกองทุนฯ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสาไห้ และด้านที่ 2 การป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสาไห้

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. กำหนดขอบข่ายของข้อมูลที่ต้องการให้ครอบคลุมกรอบการศึกษาค้นคว้า
3. การดำเนินการจัดเตรียมร่างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยนำผลของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ในขั้นตอนที่ 1 แบบสอบถามเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี มาดำเนินการจัดเตรียมร่างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยกำหนดแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของกองทุนฯ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสาไห้ และด้านที่ 2 การป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสาไห้
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้ใช้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

6. บันทึกข้อมูลโดยใช้วิธีการจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อใช้สำหรับนำไปวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายไทร จังหวัดสระบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำรายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ
2. ติดต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึก
3. บันทึกข้อมูล โดย ผู้ช่วยจดบันทึกจำนวน 1 คน เป็นผู้จดบันทึก รวบรวมและสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวมไปถึงการใช้การบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ ผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายไทร จังหวัดสระบุรี มาทำการสังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ประเด็นที่มีความใกล้เคียงหรือสอดคล้องกัน จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อสรุปสาระสำคัญและจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายไทรให้อย่างเป็นระบบ

2. จากการดำเนินการจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายไทร จังหวัดสระบุรี ที่ได้จากทั้งข้อมูลเชิงปริมาณจากการเก็บแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายไทร จังหวัดสระบุรี จากนั้นจะนำแนวทางที่ได้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและประโยชน์ในการนำไปใช้ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี เพื่อวิเคราะห์หาปัญหานี้ค้างชำระ และจัดทำเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดตัวอย่าง (sample size)
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (sample mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ F-distribution
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบใน t-distribution
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ระดับขั้นของความอิสระ (Degrees of Freedom)
Sig.	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญสถิติทดสอบ (Significance)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายบุรี แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ โดยการวิเคราะห์ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประเภทความพิการ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 83)	ร้อยละ
1. อายุ		
31 – 40 ปี	9	10.80
41 – 50 ปี	20	24.10
51 – 60 ปี	21	25.30
61 ปีขึ้นไป	33	39.80
รวม	83	100.00
2. อาชีพ		
ค้าขาย	33	39.80

ตาราง 2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 83)	ร้อยละ
เกษตกรกรม	6	7.20
รับจ้าง	27	32.50
ธุรกิจส่วนตัว	11	13.30
ข้าราชการ	2	2.40
พนักงานเอกชน	4	4.80
รวม	83	100.00
3. สถานภาพ		
โสด	14	16.90
สมรส	63	75.90
หย่าร้าง/หม้าย	6	7.20
รวม	83	100.00
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	18	21.70
มัธยมศึกษาตอนต้น	19	22.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	32	38.50
ปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส.	14	16.90
รวม	83	100.00
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 - 2 คน	11	13.30
3 - 4 คน	46	55.40
5 - 6 คน	20	24.10
6 คนขึ้นไป	6	7.20
รวม	83	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	8	9.60
10,001 - 20,000 บาท	26	31.30
20,001 - 30,000 บาท	27	32.50
30,001 บาทขึ้นไป	22	26.50

ตาราง 2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 83)	ร้อยละ
รวม	83	100.00
7. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	7	8.40
10,001 - 20,000 บาท	23	27.70
20,001 - 30,000 บาท	28	33.70
30,001 บาทขึ้นไป	25	30.10
รวม	83	100.00

จากตาราง 2 พบว่า แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งหมด 83 คน พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 กลุ่มที่มีสถานภาพสมรสจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 75.9 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รายได้เฉลี่ย 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รายจ่ายเฉลี่ย 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	3.88	.741	มาก
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	3.62	.945	มาก
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	2.96	.765	ปานกลาง
ภาพรวม	3.49	.616	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี พบว่า ภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .616) โดยด้านการเงินภายในครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .741) อยู่ในระดับมาก ตามด้วยด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .945) ซึ่งก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = .765) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน

ด้านการเงินภายในครัวเรือน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1) ด้านรายได้	4.13	1.076	มาก
2) ด้านรายจ่าย	3.80	.712	มาก
3) ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน	3.70	.746	มาก
ภาพรวม	3.88	.741	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน พบว่า ภาพรวมของด้านการเงินภายในครัวเรือนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .741) โดยด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 1.076) รองลงมาคือด้านรายจ่าย ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .712) และด้านปัจจัยการวางแผนทางการเงิน ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .746) ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านรายได้

ด้านการเงินภายในครัวเรือน (ด้านรายได้)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. อาชีพไม่มั่นคง หรือมีรายไม่ได้สม่ำเสมอ	3.93	1.218	มาก
2. มีรายได้หลักเพียงแหล่งเดียว	4.33	1.094	มาก
3. รายได้ของท่านไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในครัวเรือน	4.13	1.237	มาก
ภาพรวม	4.13	1.076	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี ในด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านรายได้ พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 1.076) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีรายได้หลักเพียงแหล่งเดียว ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 1.094) รองลงมาคือ รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในครัวเรือน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 1.237) และ อาชีพไม่มั่นคง หรือมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 1.218) ตามลำดับ

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านรายจ่าย

ด้านการเงินภายในครัวเรือน (ด้านรายจ่าย)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. มีภาระค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว เช่น ค่าดูแลรักษาบิดา หรือมารดา และค่าเล่าเรียนลูกหรือหลาน เป็นต้น	4.00	.937	มาก
2. ภาระหนี้จากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ เช่น กู้ยืมลงทุนทำเกษตร หรือลงทุนค้าขาย เป็นต้น	3.46	1.161	ปานกลาง
3. ภาระค่าใช้จ่ายของท่านมีแนวโน้มสูงขึ้น (ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต/ค่าอุปการะเลี้ยงดู/การลงทุนประกอบอาชีพ)	3.95	.731	มาก
ภาพรวม	3.80	.712	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ในด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านรายจ่าย พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.712) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาระค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว เช่น ค่าดูแลบิดา-มารดา หรือค่าเล่าเรียนบุตรหลาน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.937) รองลงมาคือ ภาระค่าใช้จ่ายที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.731) ขณะที่ประเด็นภาระหนี้จากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ มีระดับความเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.161) ตามลำดับ

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน

ด้านการเงินภายในครัวเรือน (ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เช่น การออมเงิน การลงทุน การวางแผนภาษี เป็นต้น	3.25	.922	ปานกลาง
2. ไม่มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน เช่น การจัดทำบัญชีรับ - จ่ายเงิน การจัดทำงบดุล งบกำไร-ขาดทุนของกลุ่ม เป็นต้น	3.48	.942	ปานกลาง
3. ไม่มีการจัดทำแผนการชำระหนี้ แผนบริหารความเสี่ยงของการลงทุนประกอบอาชีพ	3.87	1.079	มาก
4. ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการใช้จ่ายเงินที่วางไว้ แผนระยะสั้น แผนระยะยาว	4.39	.935	มาก
5. ไม่มีการออมเงิน หรือไม่มีเงินสำรองฉุกเฉิน	3.51	1.097	มาก
ภาพรวม	3.70	.746	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ในด้านการเงินภายในครัวเรือน (ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน) พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.746) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการใช้จ่ายเงินที่วางไว้ ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.935) รองลงมาคือ ไม่มีการจัดทำแผนการชำระหนี้ หรือแผนบริหารความเสี่ยงจากการลงทุน ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 1.079) และ ไม่มีการออมเงินหรือเงินสำรองฉุกเฉิน ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.097) ขณะที่ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน มีระดับความเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.922) ตามลำดับ

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ

ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. ภาระหนี้สูงกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ทั้งหนี้ในระบบ และหนี้นอกระบบ	3.82	1.117	มาก
2. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	3.48	.902	มาก
3. ภาระหนี้สินของครัวเรือนสูง	3.57	1.014	มาก
ภาพรวม	3.62	.945	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ในด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.945) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ภาระหนี้สูงกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.117) รองลงมาคือ ภาระหนี้สินของครัวเรือนสูง ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 1.014) และ สมาชิกในครอบครัวมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.902) ตามลำดับ

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1) การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ นโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	3.09	.753	ปานกลาง
2) บทกำหนดโทษทางกฎหมาย	2.77	.946	ปานกลาง
3) ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่	3.01	.797	ปานกลาง
ภาพรวม	2.96	.765	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.765) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ และนโยบายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.753) รองลงมาคือ ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.797) และบทกำหนดโทษทางกฎหมาย น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.946) ตามลำดับ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ นโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ นโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. ไม่รู้ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายน่ารู้	2.92	.799	ปานกลาง
2. เข้าไม่ถึงสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	3.06	.902	ปานกลาง
3. เข้าไม่ถึงสิทธิที่ควรได้รับจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น มาตรการ นโยบายต่าง ๆ	2.99	1.076	ปานกลาง
4. สมาชิกกลุ่มนี้ไม่ได้รับการดูแล ติดตาม จากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง และไม่รู้แผนกำหนดการคืนเงินกู้ตามสัญญาของกลุ่ม	3.41	1.179	ปานกลาง
ภาพรวม	3.09	.753	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในมิติของ การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ และนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.753) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมาชิกกลุ่มนี้ไม่ได้รับการดูแล ติดตามจาก

เจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง และไม่รู้แผนกำหนดการคืนเงินกู้ตามสัญญาของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.179) รองลงมาคือ เข้าไม่ถึงสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.902) เข้าไม่ถึงสิทธิที่ควรได้รับจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น มาตรการ นโยบายต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 1.076) และไม่รู้ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายน่ารู้ ($\bar{X} = 2.92$, S.D. = 0.799) ตามลำดับ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี บทกำหนดโทษทางกฎหมาย

ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (บทกำหนดโทษทางกฎหมาย)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	2.83	1.177	ปานกลาง
2. ไม่ทราบว่า หากชำระหนี้ไม่ครบ หรือชำระไม่ตรงตามสัญญาหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จะได้รับบทลงโทษทางกฎหมาย	2.57	1.212	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือประเด็นโทษที่จะได้รับทางกฎหมาย ให้สมาชิกทราบอย่างทั่วถึง	2.92	.953	ปานกลาง
ภาพรวม	2.77	.946	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี บทกำหนดโทษทางกฎหมาย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.946) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือประเด็นโทษที่จะได้รับทางกฎหมายให้สมาชิกทราบอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 2.92$, S.D. = 0.953) รองลงมาคือ ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 1.177) และไม่ทราบว่า หากชำระ

หนี้ไม่ครบ หรือชำระไม่ตรงตามสัญญาหน้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จะได้รับบทลงโทษทางกฎหมาย ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 1.212) ตามลำดับ

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหน้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1. เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพียงพอ เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายน่ารู้ เป็นต้น	2.60	1.093	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ และอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้ข้อมูลกับสมาชิกทุกคนอย่างทั่วถึงและเหมาะสมต่อกลุ่มลูกหนี้	2.80	.880	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ไม่มีทักษะและความสามารถด้านการสื่อสาร ในการถ่ายทอดข้อมูล และการเชิญชวนให้กลุ่มลูกหนี้เข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือเข้าใจถึงขั้นตอนการคืนเงินและชำระเงินคืนตามสัญญาได้	2.80	1.166	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ไม่มีการติดตามทวงถามกลุ่มสมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.61	.973	มาก
5. วิธีการติดตาม หรือให้ข้อมูล กับกลุ่มสมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับกลุ่ม เช่น เจ้าหน้าที่ติดต่อผ่านโทรศัพท์เพียงอย่างเดียว หรือ เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมาพบเพื่อให้คำแนะนำด้วยตนเอง เป็นต้น	3.24	.983	ปานกลาง
ภาพรวม	3.01	.797	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาหนี้ ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า โดยรวมการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.797) โดยพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตามทวงถามกลุ่มสมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้รับคะแนนสูงสุด อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.973) รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์และการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมาย ได้คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.880) ทักษะและความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการสื่อสาร ได้คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 1.166) การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ได้คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 1.093) วิธีการติดตามและให้ข้อมูลแก่กลุ่มสมาชิกลูกหนี้ ได้คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 0.983) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA)

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ

ปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	3.562	3	1.187	2.260	.088
	ภายในกลุ่ม	41.508	79	.525		
	รวม	45.070	82			
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	13.811	3	4.604	6.116	.001*
	ภายในกลุ่ม	59.471	79	.753		
	รวม	73.282	82			
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ระหว่างกลุ่ม	4.581	3	1.527	2.779	.047*
	ภายในกลุ่ม	43.417	79	.550		
	รวม	47.998	82			

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	ความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.139	3	1.046	2.950	.038*
	ภายในกลุ่ม	28.023	79	.355		
	รวม	31.162	82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในการวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่า ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

อายุ	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
$\bar{x}$	2.63	4.12	3.57	3.63
31 - 40 ปี	2.63	.000*	.008*	.003*
		(-1.487)	(-.942)	(-.997)
41 - 50 ปี	4.12		.048*	.050*
			(.545)	(.490)
51 - 60 ปี	3.57			.821
				(-.055)
61 ปีขึ้นไป	3.63			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 5 คู่ ดังนี้

- 1) กลุ่มอายุ 31-40 ปี มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ต่ำกว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปี, 51-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป
- 2) กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มอายุ 51-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

อายุ		31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	3.25	3.29	2.76	2.80
31 - 40 ปี	3.25		.893 (-.040)	.103 (.488)	.112 (.448)
41 - 50 ปี	3.29			.025* (.528)	.023* (.488)
51 - 60 ปี	2.76				.850 (-.039)
61 ปีขึ้นไป	2.80				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้

- 1) กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ สูงกว่ากลุ่มอายุ 51-60 ปี และกลุ่มอายุ 61 ปีขึ้นไป

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	13.972	5	2.794	6.919	.000*
	ภายในกลุ่ม	31.098	77	.404		
	รวม	45.070	82			
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	42.255	5	8.451	20.973	.000*
	ภายในกลุ่ม	31.027	77	.403		
	รวม	73.282	82			
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ระหว่างกลุ่ม	6.742	5	1.348	2.517	.037*
	ภายในกลุ่ม	41.257	77	.536		
	รวม	47.998	82			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	15.789	5	3.158	15.817	.000*
	ภายในกลุ่ม	15.373	77	.200		
	รวม	31.162	82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในการวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่า ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

อาชีพ	ค่าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	ธุรกิจ ส่วนตัว/ ค่าขาย	ข้าราชการ	พนักงาน เอกชน
	$\bar{x}$	3.42	4.22	4.26	4.21	4.28
ค่าขาย	3.42	.006* (-.797)	.000* (-.840)	.001* (-.789)	.068 (-.856)	.962 (.016)
เกษตรกร	4.22		.881 (-.043)	.979 (.008)	.909 (-.059)	.051 (.813)
รับจ้าง	4.26			.821 (.052)	.973 (-.016)	.014* (.856)
ธุรกิจส่วนตัว/ ค่าขาย	4.21				.890 (-.068)	.033* (.805)
ข้าราชการ	4.28					.117 (.872)
พนักงานเอกชน	4.28					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 5 คู่ ดังนี้

- 1) กลุ่มอาชีพค้าขายมีระดับปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนต่ำกว่ากลุ่มเกษตรกร กลุ่มรับจ้าง และกลุ่มธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
- 2) กลุ่มรับจ้างมีปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน
- 3) กลุ่มธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมีระดับปัญหาสูงกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

อาชีพ	ค้าขาย	เกษตรกรรม	รับจ้าง	ธุรกิจ ส่วนตัว/ ค้าขาย	ข้าราชการ	พนักงาน เอกชน
$\bar{x}$	2.77	4.11	4.32	4.18	3.83	3.58
ค้าขาย	2.77	.000* (-1.343)	.000* (-1.553)	.000* (-1.414)	.024* (-1.066)	.018* (-.816)
เกษตรกรรม	4.11		.466 (-.210)	.827 (-.071)	.594 (.278)	.202 (.528)
รับจ้าง	4.32			.542 (.139)	.298 (.488)	.033* (.738*)
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	4.18				.477 (.348)	.110 (.598)
ข้าราชการ	3.83					.651 (.250)
พนักงานเอกชน	3.58					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 6 คู่ ดังนี้

- 1) กลุ่มอาชีพค้าขายมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ต่ำกว่ากลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มรับจ้าง กลุ่มธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กลุ่มข้าราชการ และกลุ่มพนักงานเอกชน
- 2) กลุ่มรับจ้างมีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

อาชีพ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	ข้าราชการ	พนักงานเอกชน	
	$\bar{x}$	2.68	2.89	3.09	3.11	3.42	3.81
ค้าขาย	2.68	.522 (-.209)	.031* (-.418)	.091 (-.437)	.166 (-.746)	.005* (-1.132)	
เกษตรกร	2.89		.528 (-.210)	.541 (-.228)	.372 (-.537)	.054 (-.923)	
รับจ้าง	3.09			.945 (-.018)	.543 (-.327)	.073 (-.713)	
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	3.11				.584 (-.309)	.108 (-.695)	
ข้าราชการ	3.42					.544 (-.386)	
พนักงานเอกชน	3.81						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มผู้ประกอบการค้าขายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่ากลุ่มรับจ้าง และกลุ่มพนักงานเอกชน

2) กลุ่มเกษตรกรมีความคิดเห็นต่ำกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพ

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	1.139	2	.569	1.037	.359
	ภายในกลุ่ม	43.931	80	.549		
	รวม	45.070	82			
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	18.648	2	9.324	13.652	.000*
	ภายในกลุ่ม	54.635	80	.683		
	รวม	73.282	82			
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ระหว่างกลุ่ม	18.991	2	9.496	26.188	.000*
	ภายในกลุ่ม	29.007	80	.363		
	รวม	47.998	82			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	10.158	2	5.079	19.345	.000*
	ภายในกลุ่ม	21.004	80	.263		
	รวม	31.162	82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ด้านการเงินภายในครัวเรือน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามสถานภาพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

สถานภาพ	$\bar{x}$	โสด	สมรส	หย่าร้าง/หม้าย
		2.62	3.78	4.33
โสด	2.62		.000* (-1.159)	.000* (-1.714)
สมรส	3.78			.120 (-.556)
หย่าร้าง/หม้าย	4.33			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามสถานภาพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มที่มีสถานภาพ โสด มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ต่ำกว่ากลุ่มที่ สมรส และกลุ่มที่ หย่าร้าง/หม้าย

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามสถานภาพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

สถานภาพ	$\bar{x}$	โสด	สมรส	หย่าร้าง/หม้าย
		2.04	3.06	4.00
โสด	2.04		.000* (-1.022)	.000* (-1.960)
สมรส	3.06			.000* (-.937)
หย่าร้าง/หม้าย	4.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามสถานภาพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มผู้มีสถานภาพโสดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่ากลุ่มสมรส และกลุ่มหย่าร้าง/หม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$)

2) กลุ่มผู้มีสถานภาพสมรสมีความคิดเห็นต่ำกว่ากลุ่มหย่าร้าง/หม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$)

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	18.929	3	6.310	19.068	.000*
	ภายในกลุ่ม	26.141	79	.331		
	รวม	45.070	82			
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	14.106	3	4.702	6.277	.001*
	ภายในกลุ่ม	59.177	79	.749		
	รวม	73.282	82			
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ระหว่างกลุ่ม	6.184	3	2.061	3.894	.012*
	ภายในกลุ่ม	41.814	79	.529		
	รวม	47.998	82			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.495	3	3.165	11.539	.000*
	ภายในกลุ่ม	21.668	79	.274		
	รวม	31.162	82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่า มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	ปริญญาตรี/ อนุปริญญา/ ปวส.
	$\bar{x}$	4.19	3.91	4.14	2.84
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	4.19		.146 (.278)	.782 (.047)	.000* (1.344)
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.91			.170 (-.231)	.000* (1.066)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	4.14				.000* (1.297)
ปริญญาตรี/อนุปริญญา/ ปวส.	2.84				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส.

2) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ก็มีปัญหาการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส.

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่า มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	ปริญญาตรี/ อนุปริญญา/ ปวส.
	$\bar{x}$	3.78	3.74	3.86	2.71
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	3.78		.886 (.041)	.734 (-.087)	.001* (1.063)
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.74			.612 (-.128)	.001* (1.023)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.86				.000* (1.150)
ปริญญาตรี/อนุปริญญา/ ปวส.	2.71				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ดังนี้

- 1) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส.
- 2) มัธยมศึกษาตอนต้น มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส.
- 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส.

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่า มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	ปริญญาตรี/ อนุปริญญา/ ปวส.
	$\bar{x}$	3.08	2.51	3.21	2.84
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	3.08		.021* (.564)	.550 (-.129)	.361 (.238)
มัธยมศึกษาตอนต้น	2.51			.002* (-.693)	.207 (-.326)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.21				.120 (.367)
ปริญญาตรี/อนุปริญญา/ ปวส.	2.84				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ สูงกว่ากลุ่มผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) กลุ่มผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ
เสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	ความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	6.729	3	2.243	4.622	.005*
	ภายในกลุ่ม	38.341	79	.485		
	รวม	45.070	82			
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบัน การเงินอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	4.905	3	1.635	1.889	.138
	ภายในกลุ่ม	68.378	79	.866		
	รวม	73.282	82			
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	ระหว่างกลุ่ม	8.305	3	2.768	5.510	.002*
	ภายในกลุ่ม	39.693	79	.502		
	รวม	47.998	82			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.485	3	1.495	4.427	.006*
	ภายในกลุ่ม	26.678	79	.338		
	รวม	31.162	82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิก มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการเงินภายในครัวเรือน (Sig. = .005) และด้านการดำเนินงานของ
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ด้านภาระหนี้สินกับ
สถาบันการเงินอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

สมาชิกในครัวเรือน		1 - 2 คน	3 - 4 คน	5 - 6 คน	6 คนขึ้นไป
	$\bar{x}$	3.32	4.03	3.68	4.36
1 - 2 คน	3.32		.003*	.169	.004*
			(-.717)	(-.363)	(-1.038)
3 - 4 คน	4.03			.062	.291
				(.354)	(-.322)
5 - 6 คน	3.68				.040*
					(-.676*)
6 คนขึ้นไป	4.36				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ดังนี้

1) ครัวเรือนที่มีสมาชิก 1-2 คน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนต่ำกว่าครัวเรือนที่มีสมาชิก 3-4 คน และ 6 คนขึ้นไป

2) ครัวเรือนที่มีสมาชิก 5-6 คน มีความคิดเห็นต่ำกว่าครัวเรือนที่มีสมาชิก 6 คนขึ้นไป

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

สมาชิกในครัวเรือน		1 - 2 คน	3 - 4 คน	5 - 6 คน	6 คนขึ้นไป
	$\bar{x}$	2.24	2.99	3.32	2.84
1 - 2 คน	2.24		.003*	.000*	.100
			(-.742)	(-1.073)	(-.599)
3 - 4 คน	2.99			.085	.645
				(-.332)	(.142)

ตาราง 29 (ต่อ)

สมาชิกในครัวเรือน		1 - 2 คน	3 - 4 คน	5 - 6 คน	6 คนขึ้นไป
	$\bar{x}$	2.24	2.99	3.32	2.84
5 - 6 คน	3.32				.155 (.474)
6 คนขึ้นไป	2.84				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้

1) ครัวเรือนที่มีสมาชิก 1-2 คน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่าครัวเรือนที่มีสมาชิก 3-4 คน และ 5-6 คน

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายได้

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	17.035	3	5.678	16.001	.000*
	ภายในกลุ่ม	28.035	79	.355		
	รวม	45.070	82			
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	24.807	3	8.269	13.476	.000*
	ภายในกลุ่ม	48.475	79	.614		
	รวม	73.282	82			
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ระหว่างกลุ่ม	10.629	3	3.543	7.490	.000*
	ภายในกลุ่ม	37.369	79	.473		
	รวม	47.998	82			

ตาราง 30 (ต่อ)

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	ความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.986	3	3.329	12.417	.000*
	ภายในกลุ่ม	21.176	79	.268		
	รวม	31.162	82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายได้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

รายได้	ไม่เกิน 10,000 บาท	10,001 - 20,000 บาท	20,001 - 30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
$\bar{x}$	4.52	3.98	4.16	3.16
ไม่เกิน 10,000 บาท	4.52	.028* (.538)	.138 (.359)	.000* (1.359)
10,001 - 20,000 บาท	3.98		.279 (-.178)	.000* (.821)
20,001 - 30,000 บาท	4.16			.000* (.999)
30,001 บาทขึ้นไป	3.16			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 4 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มรายได้ 10,001–20,000 บาท และกลุ่มรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป

2) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001–20,000 บาท มีระดับความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป

3) กลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท ก็มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

รายได้	$\bar{x}$	ไม่เกิน 10,000	10,001 -	20,001 -	30,001
		บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	บาทขึ้นไป
		4.79	3.49	3.96	2.94
ไม่เกิน 10,000 บาท	4.79		.000*	.010*	.000*
			(1.304)	(.829)	(1.852)
10,001 - 20,000 บาท	3.49			.030*	.018*
				(-.476)	(.548)
20,001 - 30,000 บาท	3.96				.000*
					(1.024)
30,001 บาทขึ้นไป	2.94				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 6 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,001–20,000 บาท, 20,001–30,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป

2) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001–20,000 บาท มีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป

3) กลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท มีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

รายได้	$\bar{x}$	ไม่เกิน 10,000	10,001 -	20,001 -	30,001
		บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	บาทขึ้นไป
		2.33	2.70	3.42	2.93
ไม่เกิน 10,000 บาท	2.33		.184 (-.373)	.000* (-1.090)	.037* (-.602)
10,001 - 20,000 บาท	2.70			.000* (-.717)	.254 (-.229)
20,001 – 30,000 บาท	3.42				.016* (.488)
30,001 บาทขึ้นไป	2.93				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 พบว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 4 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป

2) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001–20,000 บาท มีความคิดเห็นต่ำกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท

3) กลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ
เสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายจ่าย

ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	ความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการเงินภายในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	2.351	3	.784	1.449	.235
	ภายในกลุ่ม	42.719	79	.541		
	รวม	45.070	82			
2. ด้านภาระหนี้สินกับสถาบัน การเงินอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	6.442	3	2.147	2.538	.063
	ภายในกลุ่ม	66.840	79	.846		
	รวม	73.282	82			
3. ด้านการดำเนินงานของกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	ระหว่างกลุ่ม	7.434	3	2.478	4.826	.004*
	ภายในกลุ่ม	40.564	79	.513		
	รวม	47.998	82			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.844	3	.615	1.657	.183
	ภายในกลุ่ม	29.318	79	.371		
	รวม	31.162	82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายจ่าย ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี (Sig. = .004) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้าน
การเงินภายในครัวเรือน และด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างที่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายจ่าย จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD

รายจ่าย	$\bar{x}$	ไม่เกิน 10,000	10,001 -	20,001 -	30,001
		บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	บาทขึ้นไป
		2.15	2.90	2.91	3.29
ไม่เกิน 10,000 บาท	2.15		.018* (-.747)	.015* (-.753)	.000* (-1.136)
10,001 - 20,000 บาท	2.90			.974 (-.006)	.064 (-.390)
20,001 - 30,000 บาท	2.91				.056 (-.383)
30,001 บาทขึ้นไป	3.29				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายจ่าย จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ดังนี้

1) กลุ่มที่มีรายจ่ายไม่เกิน 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่ากลุ่มที่มีรายจ่าย 10,001-20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี โดยการวิเคราะห์เนื้อหา กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการ การกำกับ ดูแล ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่ รวมถึงตัวแทนสมาชิกกลุ่มนี้ของโครงการที่มีภาระหนี้ค้างชำระ และภาคีเครือข่ายด้านสถาบันการเงินในอำเภอสายให้ และข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานะการเป็นหนี้ของสมาชิกกองทุน เช่น รายงานผลการดำเนินงาน รายงานการชำระหนี้ และข้อมูลทางการเงินของโครงการ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์เชิงลึกและสังเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหานี้ที่เหมาะสม

ด้านที่ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้

1.1 สาเหตุหลักของปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่าสาเหตุของปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ไม่แน่นอน อันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ โดยเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือรับจ้างทั่วไป ทำให้ไม่สามารถจัดการภาระหนี้ได้อย่างสม่ำเสมอ ข้อจำกัดในชีวิตประจำวัน เช่น ปัญหาสุขภาพ และภาวะครอบครัว เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยสมาชิกบางรายให้ความเห็นว่า “สภาพเศรษฐกิจที่ไม่ดี รายได้ไม่แน่นอน ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด” (ซินนาอาซวี รสีอัครคีคี, 2568) และ “บางกรณีมีค่าใช้จ่ายจำเป็นจากปัญหาสุขภาพหรือครอบครัว ทำให้ไม่มีเงินพอนำมาชำระหนี้” (ภุริชญา บุญน้อม, 2568)

2) พฤติกรรมทางการเงินของสมาชิก

สมาชิกกลุ่มนี้หลายรายขาดวินัยทางการเงิน ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม และไม่มีการบริหารจัดการรายรับรายจ่าย ส่งผลให้ไม่สามารถนำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ยังพบว่าสมาชิกบางรายนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น “ใช้เงินไปในเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น ใช้จ่ายส่วนตัวหรือซื้อของฟุ่มเฟือย” (รุ่งนภา รักฉายา, 2568) หรือ “ใช้เงินไปในทางที่ไม่เกิดรายได้ เช่น ใช้จ่ายในครัวเรือนหรือใช้หนี้เก่า” (พยอม ศิริบูรณ, 2568)

3) ปัญหาด้านการบริหารจัดการกองทุน

การติดตามหนี้ของเจ้าหน้าที่ยังไม่เข้มงวดพอ ทำให้สมาชิกบางส่วนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการชำระคืนอย่างตรงเวลา อีกทั้งกองทุนยังขาดระบบให้ความรู้ที่เป็นระบบในด้านการบริหารจัดการเงินและการลงทุน สมาชิกจึงไม่มีแนวทางในการวางแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อสร้างรายได้ อย่างยั่งยืน ดังที่มีการระบุว่า “การติดตามหนี้ของกองทุนยังไม่เข้มงวดมากพอ ทำให้สมาชิกบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการชำระคืนตามกำหนด” (วิไลรัตน์ กรอบเพ็ชร์, 2568) และ “กองทุนยังขาดการให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการเงินและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ” (สลิลรัตน์ ศิริมงคล, 2568) รวมถึง “บางคนไม่เข้าใจข้อกำหนดของโครงการอย่างถ่องแท้” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568)

1.2 มาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จากการสัมภาษณ์ พบว่ามาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสามารถแบ่งออกเป็น 3 แนวทางหลัก ได้แก่

1) มาตรการช่วยเหลือและผ่อนปรน

กองทุนได้ดำเนินมาตรการช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบปัญหาทางการเงิน ผ่านการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ลดอัตราดอกเบี้ย รวมถึงการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ เช่น การลดค่างวดในช่วงที่สมาชิกมีรายได้ลดลง หรือให้โอกาสสมาชิกในการปรับตัวเพื่อหาทางเพิ่มรายได้ โดยมีการระบุว่า “กองทุนมีมาตรการผ่อนปรน เช่น ขยายระยะเวลาชำระหนี้ ลดดอกเบี้ย หรือเจรจาประนอมหนี้กับสมาชิกที่มีปัญหาจริง ๆ” (รุ่งนภา รักฉายา) และ “บางครั้งมีการประชุมเพื่อชี้แจงข้อตกลงใหม่ รวมถึงการทำข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้” (พยอม ศิริบุญ, 2568)

2) มาตรการติดตามและเสริมสร้างวินัยทางการเงิน

กองทุนต้องให้ความสำคัญกับการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการแจ้งเตือนสมาชิกผ่านคณะกรรมการระดับหมู่บ้านหรือระดับตำบล รวมทั้งส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เยี่ยมสมาชิก เพื่อพูดคุยและให้คำแนะนำ นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านการบริหารจัดการเงินและการสร้างรายได้ เช่นเดียวกับที่สมาชิกบางรายสะท้อนว่า “มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงิน เพื่อให้สมาชิกใช้เงินให้เกิดประโยชน์” (ชินนาอาชวี รัชอัศรศักดิ์, 2568) และ “มีการลงพื้นที่ไปพบลูกหนี้ พูดคุยและให้คำแนะนำโดยตรง” (อรอุมา จันทรวงศ์, 2568)

3) มาตรการปรับปรุงระบบปล่อยกู้และสนับสนุนทางการเงิน

การปล่อยกู้ในปัจจุบันมีการปรับปรุงให้รัดกุมยิ่งขึ้น โดยเน้นการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ และกำหนดให้มีผู้ค้ำประกันที่สามารถรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงส่งเสริมการใช้ระบบการค้ำประกันแบบกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการร่วมกันรับผิดชอบ นอกจากนี้ กองทุนยังมีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น ธนาคารออมสิน ธ.ก.ส. และสำนักงานพัฒนาชุมชน เพื่อสนับสนุนเงินทุนเพิ่มเติมหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้สินให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยมีการกล่าวว่า “ก่อนอนุมัติเงินกู้ ต้องพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ และให้มีผู้ค้ำประกันที่รับผิดชอบร่วมกัน” (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568) และ “กองทุนมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อเพิ่มช่องทางเงินทุนและการจัดการหนี้ให้กับสมาชิก” (สลิลรัตน์ ศิริมงคล, 2568)

1.3 จุดแข็งและจุดอ่อนของมาตรการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า มาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในอำเภอเส้าให้มีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรพิจารณาอย่างรอบด้าน ได้แก่

1) จุดแข็ง

1.1 การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

กองทุนมีระบบการปล่อยกู้ที่เอื้อต่อการเข้าถึงของสมาชิก โดยเฉพาะในด้านอัตราดอกเบี้ยต่ำและเงื่อนไขการให้กู้ไม่ซับซ้อน ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้

ง่ายขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ “จุดแข็งของมาตรการคือช่วยให้สมาชิกเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและดอกเบี้ยต่ำ” (ชินนาอาชวี รสิอัครศักดิ์, 2568)

1.2 การสนับสนุนจากชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการติดตามและกระตุ้นให้สมาชิกชำระหนี้ ถือเป็นกลไกสังคมที่ช่วยสร้างแรงกดดันเชิงบวกและปลูกฝังความรับผิดชอบต่องินกู้ “มีการช่วยกันติดตามจากชุมชน ทำให้สมาชิกตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการชำระหนี้” (ภูริชญา บุญน้อม, 2568)

1.3 ความเข้มงวดในการชำระหนี้

มาตรการที่บังคับให้ต้องชำระหนี้ภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด ช่วยกระตุ้นให้สมาชิกบางส่วนมีความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบมากขึ้น “ความเข้มงวดในการชำระหนี้ช่วยให้บางคนเริ่มกลับมาจ่ายเงินกู้ แต่ก็ต้องระวังเรื่องความยืดหยุ่น” (วิไลลักษณ์ บุญข้า, 2568)

2) จุดอ่อน

2.1 ขาดการติดตามและคำปรึกษาที่เพียงพอ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีภาระงานมากและไม่สามารถติดตามลูกหนี้ได้อย่างทั่วถึง ขณะเดียวกันก็ไม่มีระบบให้คำปรึกษาทางการเงินอย่างเป็นระบบ “ยังขาดการติดตามที่เป็นระบบ และไม่มีคำแนะนำหรือปรึกษาที่ต่อเนื่อง” (อรอุมา จันทรวงศ์, 2568)

2.2 ขาดการฝึกอบรมเรื่องการบริหารเงิน

การอบรมด้านการบริหารจัดการเงินยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งผลให้สมาชิกไม่มีทักษะในการจัดการหนี้และรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ “ขาดการฝึกอบรมเรื่องการบริหารเงินอย่างจริงจัง ทำให้จัดการหนี้ไม่ได้ดี” (ชินนาอาชวี รสิอัครศักดิ์, 2568)

2.3 ขาดความยืดหยุ่นในการจัดการหนี้

มาตรการหลายอย่างยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของลูกหนี้ โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉิน เช่น ป่วยหนัก สูญเสียรายได้เฉียบพลัน เป็นต้น “ขาดความยืดหยุ่นในการจัดการหนี้สำหรับคนที่เจอปัญหาเฉพาะหน้า” (รุ่งนภา รักฉายา, 2568)

2.4 การไม่เข้าใจข้อกำหนดและข้อตกลง

สมาชิกบางรายไม่มีความเข้าใจในข้อกำหนดของกองทุนอย่างชัดเจน จึงเกิดความสับสนหรือไม่พอใจเมื่อเกิดปัญหาหนี้สิน “ลูกหนี้บางรายไม่เข้าใจข้อตกลง ทำให้เกิดความไม่พอใจและไม่สามารถปฏิบัติตามได้” (ภูริชญา บุญน้อม, 2568)

2.5 การขาดการประเมินสถานการณ์ระยะยาว

ยังไม่มีระบบติดตามสถานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกในระยะยาว และไม่มีมาตรการสนับสนุนเพิ่มเติมในกรณีที่สมาชิกยังคงมีภาระหนี้สินสะสม “ยังไม่มี การประเมิน

สถานการณ์ของสมาชิกในระยะยาว และไม่มีการช่วยเหลือเพิ่มเติมเมื่อเจอปัญหาหนักมากขึ้น” (สลิธรัตน์ ศิริมงคล, 2568)

1.4 แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระเพิ่มเติมหรือปรับปรุง จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีแนวทางที่สามารถปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่

1) การอบรมและให้คำปรึกษาด้านการเงิน

ควรมีการจัดอบรมหรือสัมมนาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงิน การวางแผนการใช้จ่าย และการวางแผนการชำระหนี้อย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มศักยภาพของสมาชิกในการบริหารหนี้ของตนเอง รวมถึงการจัดให้มีระบบให้คำปรึกษาสำหรับสมาชิกที่ประสบปัญหาทางการเงิน “ควรมีการจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการวางแผนการชำระหนี้ เพื่อให้สมาชิกสามารถจัดการรายได้และหนี้สินได้ดียิ่งขึ้น” (จินนาอาชวี รสือครศักดิ์, 2568) และ “ต้องมีการสร้างระบบการสนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่สมาชิกที่ประสบปัญหาทางการเงิน เพื่อหาทางออกและไม่ให้หนี้เพิ่มขึ้น” (ภูริชญา บุญน้อม, 2568)

2) การติดตามและแจ้งเตือนที่เข้มงวด

ควรมีการติดตามหนี้ที่เป็นระบบมากขึ้น โดยเฉพาะการแจ้งเตือนล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดชำระ และมีแนวทางแนะนำเพื่อให้สมาชิกสามารถจัดการหนี้ได้อย่างมีวินัย “ควรเพิ่มการติดตามหนี้อย่างเข้มงวดและมีการแจ้งเตือนสมาชิกเมื่อใกล้ถึงกำหนดชำระหนี้” (รุ่งนภา รักษายา, 2568)

3) การยืดหยุ่นระยะเวลาการชำระหนี้

ควรมีการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกแต่ละราย และปรับเปลี่ยนระยะเวลาชำระหนี้ให้เหมาะสม โดยเฉพาะกรณีที่สมาชิกประสบเหตุไม่คาดฝันหรือมีรายได้ลดลงอย่างเฉียบพลัน “อาจมีการปรับเปลี่ยนระยะเวลาการชำระหนี้ให้ยืดหยุ่นขึ้น หากสมาชิกประสบปัญหาด้านรายได้” (วิไลรัตน์ กรอบเพชร, 2568)

4) การส่งเสริมการใช้เงินกู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ควรให้คำแนะนำและแนวทางแก่สมาชิกในการนำเงินกู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะการลงทุนในกิจการหรืออาชีพเสริมที่สามารถสร้างรายได้ได้อย่างยั่งยืน “ควรส่งเสริมให้สมาชิกใช้เงินกู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเริ่มต้นธุรกิจหรือการลงทุนที่สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อนำมาชำระหนี้” (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568)

5) การพัฒนาเทคโนโลยีในการติดตามหนี้

ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการหนี้ เช่น ระบบแจ้งเตือนการชำระหนี้ผ่านแอปพลิเคชันหรือ SMS รวมถึงการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลหนี้สินเพื่อให้สามารถติดตามและ

วางแผนช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ “ควรพัฒนาระบบการติดตามหนี้ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ใช้เทคโนโลยีในการแจ้งเตือนหรือจัดการข้อมูลหนี้สิน” (สลิลรัตน์ ศิริมงคล, 2568)

6) การเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้นำท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและกลไกระดับท้องถิ่นจะช่วยสร้างความใกล้ชิดกับสมาชิก ช่วยติดตาม และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด “ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการติดตามหนี้ และจัดกิจกรรมเสริมรายได้ควบคู่ไปกับการผ่อนชำระหนี้” (อรอุมา จันทรวงศ์, 2568)

7) การวางแผนฟื้นฟูและสร้างแรงจูงใจ

ควรจัดทำแผนฟื้นฟูลูกหนี้รายบุคคลอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ลูกหนี้สามารถกลับเข้าสู่ระบบการชำระหนี้ได้อย่างมั่นคง รวมทั้งจัดตั้งกลไกจูงใจ เช่น ส่วนลดดอกเบี้ยหรือรางวัลสำหรับผู้ที่ชำระหนี้ตรงเวลา “เสนอให้จัดทำแผนฟื้นฟูรายบุคคล และสร้างแรงจูงใจ เช่น ส่วนลดดอกเบี้ย หากชำระหนี้ตรงเวลา” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568)

8) การคัดกรองผู้กู้ก่อนอนุมัติ

ควรมีระบบคัดกรองผู้กู้ที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้แน่ใจว่าสมาชิกมีศักยภาพในการบริหารจัดการเงินกู้และมีความพร้อมในการรับผิดชอบต่อภาระหนี้ “เสนอให้มีระบบคัดกรองผู้กู้ที่เข้มงวดมากขึ้น และจัดอบรมความรู้ด้านการเงินก่อนอนุมัติเงินกู้” (พยอม ศิริบุรณ, 2568)

1.5 แนวทางในการติดตามและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหาหนี้ค้างชำระ จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าแนวทางในการติดตามและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหาหนี้ค้างชำระสามารถสรุปได้เป็น 5 แนวทางหลัก ได้แก่

1) การติดตามผลและให้คำปรึกษา

ควรมีการติดตามผลการชำระหนี้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถรับรู้ถึงปัญหาและหาแนวทางช่วยเหลือได้อย่างทันที่ การดำเนินการควรมีความหลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้าน การประชุมกลุ่มย่อย และการใช้ช่องทางออนไลน์เพื่อแจ้งเตือนและให้คำแนะนำเชิงจิตวิทยา โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “ใช้ระบบ ‘เยี่ยมบ้าน’ เพื่อเข้าใจปัญหาและวางแผนแก้ไขรายบุคคล ร่วมกับการหารือกลุ่มย่อย” (พยอม ศิริบุรณ, 2568) และ “มีการสร้างกลุ่มไลน์/เฟซบุ๊กเพื่อแจ้งเตือนการชำระหนี้ และให้คำแนะนำในเชิงจิตวิทยา” (อรอุมา จันทรวงศ์, 2568)

2) การให้คำปรึกษาทางการเงิน

สมาชิกที่มีปัญหาหนี้ค้างชำระควรได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการรายรับรายจ่าย การวางแผนทางการเงิน และแนวทางลดภาระหนี้ โดยเฉพาะการทำแผนการชำระหนี้อย่างเป็นระบบ มีผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่า “การให้คำปรึกษาทางการเงินกับสมาชิกที่มีปัญหาหนี้ค้างชำระ เพื่อแนะนำ

การจัดการรายรับและรายจ่าย รวมถึงการจัดทำแผนการชำระหนี้ที่เหมาะสม” (ภุริชญา บุญนุ่ม, 2568)

3) การสร้างกลุ่มสนับสนุน

การจัดตั้งกลุ่มสมาชิกที่สามารถช่วยเหลือกันได้ เช่น กลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้ เป็นวิธีที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้สมาชิกสามารถกลับมามีวินัยทางการเงินได้อีกครั้ง โดยมีการเสนอว่า “ควรมีการสร้างกลุ่มสนับสนุนจากสมาชิกที่สามารถช่วยเหลือกันได้ โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การชำระหนี้และการบริหารการเงินที่ดี เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิกอื่น ๆ” (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568)

4) การปรับเงื่อนไขการชำระหนี้

ควรมีการยืดหยุ่นในเงื่อนไขการชำระหนี้ เช่น การขยายระยะเวลา ลดอัตราดอกเบี้ย หรือปรับตารางการชำระเงินให้เหมาะสมกับความสามารถของสมาชิก โดยมีข้อเสนอว่า “มีการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับความสามารถของสมาชิก เช่น การขยายระยะเวลาชำระหนี้ หรือการลดอัตราดอกเบี้ย เพื่อให้สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ง่ายขึ้น” (วิไลรัตน์ กรอบเพชร, 2568)

5) การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมและการให้โอกาสสินเชื่อใหม่

ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่สมาชิก เพื่อเพิ่มศักยภาพในการหารายได้ พร้อมทั้งอาจพิจารณาให้โอกาสขอสินเชื่อใหม่ในกรณีที่มีการวางแผนใช้เงินอย่างรัดกุม โดยมีผู้เสนอว่า “การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมการบริหารจัดการเงิน รวมถึงการให้โอกาสสมาชิกในการขอสินเชื่อใหม่เพื่อปรับปรุงสถานการณ์หนี้ค้างชำระ” (ชินนาอาชวี รสอิศรศักดิ์, 2568)

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้เชื่อมโยงกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล หรือธนาคารชุมชน เพื่อร่วมมือกันช่วยเหลือสมาชิกด้านรายได้และการวางแผนทางการเงิน โดยมีการกล่าวถึง “ใช้การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย เช่น อบต. หรือธนาคารชุมชน ในการช่วยเหลือด้านรายได้และปรึกษาการเงิน” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568)

ด้านที่ 2 การป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้

2.1 มาตรการป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จากการสัมภาษณ์พบว่ามาตรการป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสามารถแบ่งออกเป็น 3 แนวทางหลัก ได้แก่

1) การให้ความรู้และอบรมสมาชิก

กองทุนมีการจัดประชุม อบรม และเวิร์กช็อปเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การบริหารจัดการหนี้ และการวางแผนธุรกิจอย่างต่อเนื่อง “กองทุนจัดอบรมให้สมาชิกเข้าใจวิธีใช้เงินกู้ให้เกิดรายได้ และสามารถชำระคืนได้ตรงเวลา” (ชินนาอาซวี รลือครศักดิ์, 2568) นอกจากนี้ ก่อนการอนุมัติเงินกู้ยังมีการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ควบคู่ไปกับการให้ความรู้เบื้องต้น “มีการให้ความรู้ก่อนอนุมัติเงินกู้ และตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้อย่างเข้มงวด” (พยอม ศิริบุญ, 2568)

2) การติดตามและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

กองทุนใช้ระบบการติดตามผลการชำระหนี้อย่างเป็นขั้นตอน โดยมีการแจ้งเตือนสมาชิกก่อนถึงกำหนดชำระหนี้ การประเมินผลการใช้เงินกู้ และการตรวจสอบภาคสนามเป็นระยะ “มีระบบติดตามหนี้และแจ้งเตือนอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบการใช้เงินกู้” (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568) พร้อมกันนี้ยังมีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติผู้ขอกู้และประเมินความเสี่ยงล่วงหน้า “ผู้ขอกู้ต้องผ่านการประเมินความเสี่ยงก่อนการอนุมัติเงินกู้” (อรอุมา จันทร์วงศ์, 2568)

3) การสร้างระบบสนับสนุนทางสังคม

กองทุนได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิกในชุมชน โดยส่งเสริมให้กลุ่มสมาชิกช่วยกันดูแล คัดกรอง และสนับสนุนซึ่งกันและกัน “กลุ่มสมาชิกมีการช่วยกันดูแลกันเองในระดับหมู่บ้าน เพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568) อีกทั้งยังมีการให้คำปรึกษาทางการเงินแก่สมาชิกที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจ “หากสมาชิกมีปัญหาทางเศรษฐกิจ สามารถขอคำปรึกษาทางการเงินจากกลุ่มหรือเจ้าหน้าที่ได้” (วิไลรัตน์ กรอบเพชร, 2568)

2.2 กลไกในการคัดเลือกผู้ขอกู้ จากการสัมภาษณ์ พบว่ากลไกในการคัดเลือกผู้ขอกู้ยังมีข้อบกพร่องหลายประการที่ควรปรับปรุง เพื่อเพิ่มความรัดกุมและความเหมาะสมในการอนุมัติสินเชื่อ โดยสรุปได้ดังนี้

1) การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินและสถานะ

กลไกการคัดเลือกยังขาดการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินที่ชัดเจนและครอบคลุม ควรมีการตรวจสอบรายได้หรือสถานะทางการเงินเพิ่มเติม เช่น การประเมินความสามารถในการชำระหนี้และการสัมภาษณ์ผู้ขอกู้ รวมถึงมูลค่าหนี้สินปัจจุบัน “การมีเอกสารเซ็นรับรองจากผู้ใหญ่บ้านเป็นการยืนยันสถานะทางการเงินในเบื้องต้น แต่ก็ยังมีความเสี่ยงที่ข้อมูลอาจไม่ครอบคลุมหรือถูกต้องตามความเป็นจริง” (ชินนาอาซวี รลือครศักดิ์, 2568) จึงควรเพิ่มขั้นตอนการสัมภาษณ์หรือพูดคุยกับผู้เซ็นรับรองเพื่อให้มั่นใจในความถูกต้องและเชื่อถือได้

2) การประเมินความสามารถในการชำระหนี้

ควรพิจารณาความเสี่ยงและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ขอกู้ยืมอย่างรอบคอบ โดยใช้การวิเคราะห์แผนธุรกิจหรือแหล่งรายได้ที่มั่นคง รวมถึงการประเมินสถานะทางเศรษฐกิจและสุขภาพ “ควรมีการวิเคราะห์แผนธุรกิจหรือแหล่งรายได้ที่มั่นคง” (รุ่งนภา รักฉายา, 2568)

3) การคัดกรองประวัติหนี้สินและปัญหาครอบครัว

ควรมีการคัดกรองผู้ที่มีประวัติหนี้เสียหรือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพหรือภาวะครอบครัว เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาหนี้สินซ้ำซ้อนและช่วยเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้

“ควรเพิ่มการตรวจสอบผู้ที่เคยมีประวัติหนี้เสียมาก่อน และคำนึงถึงปัญหาสุขภาพหรือภาวะครอบครัวที่จะกระทบความสามารถในการชำระหนี้” (ภูริชญา บุญน้อม, 2568 และ สลิลรัตน์ ศิริมงคล, 2568)

4) การพิจารณาระยะยาว

ควรมีการวิเคราะห์และประเมินผลระยะยาวเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ขอกู้ยืมไม่มีแผนธุรกิจที่ชัดเจนหรือมีความเสี่ยงสูง “บางครั้งผู้ขอกู้ยืมได้รับอนุมัติแม้ว่าจะไม่มีแผนธุรกิจที่ชัดเจน หรือไม่มีการวางแผนชำระหนี้ที่เหมาะสม” (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568) ซึ่งอาจทำให้ผลกำไรไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด

5) การติดตามผลและหลักประกันหลังการอนุมัติ

ระบบคัดเลือดยังไม่เข้มงวดพอในเรื่องการติดตามผลการใช้เงินของผู้กู้ และยังขาดหลักประกันหรือผู้ค้ำประกันที่มั่นคง “ควรมีการติดตามการใช้เงินของผู้กู้ และมีหลักประกันหรือผู้ค้ำประกันที่เข้มแข็งขึ้น” (อรอุมา จันทรวงศ์, 2568)

นอกจากนี้ ควรมีการใช้แบบประเมินความเสี่ยงทางการเงินเป็นมาตรฐาน และพิจารณาพฤติกรรมทางการเงินในอดีตของผู้กู้ “ควรมีแบบประเมินความเสี่ยงด้านการเงินเป็นมาตรฐาน และเน้นพฤติกรรมทางการเงินในอดีต” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568)

2.3 บทบาทสำคัญในการป้องกันหนี้ค้างชำระผ่านการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้

จากการสัมภาษณ์ พบว่า การอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้ มีบทบาทสำคัญในการป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระ โดยสามารถสรุปได้เป็น 5 แนวทางหลัก ได้แก่

1) การสร้างความตระหนักและวางแผนการเงิน

การอบรมช่วยให้สมาชิกเรียนรู้วิธีการจัดการรายรับรายจ่ายและวางแผนการเงินระยะยาว เพื่อป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระในอนาคต รวมทั้งเน้นฝึกทักษะการวางแผนการเงินส่วนบุคคล “การอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้ มีบทบาทสำคัญมาก เพราะสมาชิกจะได้เรียนรู้วิธีการจัดการรายรับรายจ่าย ทำให้ไม่เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระในอนาคต

ควรเพิ่มการอบรมที่เจาะจงเรื่องการวางแผนการเงินระยะยาวและการจัดการหนี้” (ชินนาอาชวี รสี้อครคักดี, 2568) “หลายคนขาดพื้นฐานเรื่องการวางแผนการเงิน ควรมีการจับอบรมอย่างต่อเนื่อง ก่อนและหลังได้รับเงินกู้” (พยอม ศิริบุรณ์, 2568)

2) การพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม

หลักสูตรการอบรมควรตอบสนองต่อความรู้เบื้องต้นของสมาชิก โดยใช้กรณีศึกษาจริงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการบริหารการเงิน “การอบรมมีความสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเงิน แต่ยังคงต้องพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับสมาชิกที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการเงินน้อย เพิ่มการใช้กรณีศึกษาและ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายจริงในชีวิตประจำวัน” (รุ่งนภา รักฉายา, 2568) “ควรมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา และการติดตามผลหลังอบรม” (อรอุมา จันทร์วงศ์, 2568)

3) การอบรมที่ต่อเนื่องและสร้างความสนุกสนาน

ควรจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมนำเสนอในรูปแบบที่สนุกสนาน เพื่อดึงดูดความสนใจและช่วยให้สมาชิกเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง “ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่องและสร้างกิจกรรมที่สนุกสนานเพื่อดึงดูดความสนใจของสมาชิก รวมถึงเน้นการฝึกทักษะการจัดการหนี้จริง” (วีไลรัตน์ กรอบเพชร, 2568)

4) การให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

การสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญทางการเงินหรือที่ปรึกษาจะช่วยให้สมาชิกได้รับคำแนะนำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง “ควรมีการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละบุคคล” (ภริชญา บุญน้อม, 2568) “ควรมีวิชยากรจากภายนอกหรือผู้มีประสบการณ์จริงมาให้ความรู้ พร้อมกิจกรรมเวิร์กช็อปปฏิบัติจริง” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568)

5) การฝึกทักษะการบริหารการเงินจริง

ควรจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง เช่น การทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการประเมินสภาพการเงินของตัวเอง เพื่อให้สมาชิกเห็นภาพรวมและเข้าใจวิธีจัดการเงินในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น “ควรจัดอบรมที่เน้นการปฏิบัติจริง เช่น การฝึกทำบัญชีรายรับรายจ่าย การวางแผนการเงินส่วนบุคคล และการประเมินสภาพการเงินของตัวเอง เพื่อช่วยให้สมาชิกเห็นภาพรวมของการบริหารจัดการเงินในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น” (สลิลรัตน์ ศิริมงคล, 2568)

2.4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรการป้องกันหนี้ค้างชำระของกองทุนฯ จากการสัมภาษณ์พบข้อเสนอแนะที่สำคัญในการปรับปรุงมาตรการป้องกันหนี้ค้างชำระ ดังนี้

1) ปรับแผนการชำระหนี้ที่ยืดหยุ่นตามบริบทของสมาชิก

สมาชิกหลายคนมีรายได้ไม่แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล จึงเสนอให้กองทุนมี “การจัดทำแผนการชำระหนี้ที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับรายได้ของสมาชิกในแต่ละช่วงเวลา” (ชินนาอาชวี รสีอัครศักดิ์, 2568) พร้อมทั้งมี “การติดตามและประเมินผลการชำระหนี้อย่างสม่ำเสมอ” (ชินนาอาชวี รสีอัครศักดิ์, 2568) เพื่อให้สามารถปรับแผนได้ หากเกิดเหตุไม่คาดฝัน

2) ส่งเสริมการออมและการเสริมทักษะการเงิน

การบริหารจัดการเงินเป็นทักษะพื้นฐานที่สมาชิกหลายคนยังขาด จึงมีข้อเสนอให้ “อบรมเพื่อเสริมทักษะในการใช้เงินอย่างมีวินัย และการสร้างรายได้เสริมจากการใช้เงินกู้ในลักษณะที่เป็นประโยชน์” (รุ่งนภา รักฉายา, 2568) รวมทั้งควรเน้นรูปแบบการเรียนรู้ที่สมาชิกมีส่วนร่วม เช่น กรณีศึกษา เวิร์กช็อป หรือการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

3) ตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์

มีข้อเสนอว่าควร “ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างเคร่งครัด” (วิไลรัตน์ กรอบเพชร, 2568) เพื่อป้องกันการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และให้เกิดประสิทธิภาพในการลงทุนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในโครงการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพหรือการต่อยอดรายได้

4) จัดตั้งคณะกรรมการติดตามและให้คำปรึกษา

เพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหาในการชำระหนี้อย่างเป็นระบบ ควรมีการ “ตั้งคณะกรรมการที่มีบทบาทในการติดตามและให้คำปรึกษาแก่สมาชิกที่ประสบปัญหา” (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568) โดยเฉพาะกรณีที่มีภาระครอบครัวหรือสุขภาพ เพื่อให้สามารถหาทางออกในการ “ปรับโครงสร้างหนี้” ได้ตรงจุด (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568)

5) สร้างแรงจูงใจและระบบคะแนนสะสม

การส่งเสริมความรับผิดชอบในการชำระหนี้สามารถทำได้ผ่านแรงจูงใจ เช่น “การให้สิทธิประโยชน์หรือรางวัลสำหรับสมาชิกที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด” (ภูริชญา บุญน้อม, 2568) และการจัดทำ “ระบบคะแนนสะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาสิทธิในการกู้ครั้งถัดไป” (พยอม ศิริบุรณ์, 2568)

6) เสริมสร้างความสัมพันธ์และการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม

นอกจากการอบรมแล้ว ควรมีการ “จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ เช่น กลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ หรือกลุ่มสนับสนุนการบริหารการเงิน” (สลิรัตน์ ศิริมงคล, 2568) เพื่อให้สมาชิกสามารถเรียนรู้จากกันและกัน และได้รับแรงจูงใจจากเพื่อนร่วมกลุ่มในการรักษาวินัยในการชำระหนี้

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้ “ใช้ระบบติดตามหนี้แบบดิจิทัล” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568) เช่น แอปพลิเคชันที่สามารถแสดงยอดหนี้และแจ้งเตือนวันครบกำหนดชำระ พร้อมทั้ง “สร้าง

ที่มีอาสาสมัครติดตามช่วยเหลือในพื้นที่” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568) และมีการ “ตรวจสอบความสามารถในการสร้างรายได้จริง และติดตามผลการใช้เงินและการชำระหนี้รายไตรมาส” (อรอุมา จันทรวงศ์, 2568)

2.5 แนวทางในการสร้างความตระหนักรู้ให้กับสมาชิกเกี่ยวกับความสำคัญของการชำระหนี้ตรงเวลา จากการสัมภาษณ์ พบว่าแนวทางในการสร้างความตระหนักรู้ให้กับสมาชิกเกี่ยวกับการชำระหนี้ตรงเวลาสามารถแบ่งออกเป็น 5 แนวทางหลัก ได้แก่

1) การอบรมและสัมมนา

การให้ความรู้แก่สมาชิกเกี่ยวกับผลกระทบของการค้างชำระหนี้ถือเป็นแนวทางหลักที่ได้รับการเสนอแนะ โดยเฉพาะการอบรมให้เข้าใจว่า “การค้างชำระหนี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเครดิตส่วนตัว แต่ยังทำให้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในอนาคตได้” (ชินนาอาชวี รสอิศรศักดิ์, 2568) ซึ่งถือเป็นการปลูกฝังความตระหนักรู้ในระดับปัจเจกและส่งผลกระทบต่อภาพรวมของชุมชนด้วย

2) การสร้างแบบฝึกหัดและการตั้งเป้าหมายทางการเงิน

การฝึกให้สมาชิกวางแผนทางการเงินและมีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจนเป็นแนวทางที่หลายคนเสนอว่า “ควรมีการฝึกวางแผนใช้จ่ายให้เป็นระบบผ่านกิจกรรมหรือกลุ่มพูดคุย ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการชำระหนี้ตรงเวลา” (รุ่งนภา รักฉายา, 2568)

3) การติดตามและตรวจสอบสถานะการชำระหนี้

การแจ้งสถานะการชำระหนี้อย่างสม่ำเสมอจะช่วยเตือนความรับผิดชอบของสมาชิก โดยมีข้อเสนอแนะว่า “หากสมาชิกเห็นข้อมูลการชำระหนี้ของตนเองบ่อย ๆ จะช่วยให้เกิดความรู้สึกตระหนักรู้และรักษาวินัยในการชำระหนี้มากขึ้น” (วิไลรัตน์ กรอบเพชร, 2568)

4) การจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ

การใช้ระบบแรงจูงใจ เช่น รางวัลหรือสิทธิพิเศษสำหรับผู้ที่ชำระหนี้ตรงเวลา เป็นอีกแนวทางที่ได้รับความเห็นร่วมว่า “การได้รับสิ่งตอบแทนเล็กน้อยก็สามารถกระตุ้นความตั้งใจในการชำระหนี้ได้” (ภูริชญา บุญน้อม, 2568) และ “การจัดทำบอร์ดแสดงคะแนนความน่าเชื่อถือของสมาชิกจะสร้างแรงผลักดันในการรักษาวินัยทางการเงิน” (อรอุมา จันทรวงศ์, 2568)

5) การใช้สื่อและการสื่อสาร

การสื่อสารผ่านช่องทางที่สมาชิกเข้าถึงได้ง่าย เช่น สื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มไลน์ หรือเฟซบุ๊ก ถูกเสนอให้ใช้เป็นช่องทางสำคัญในการสื่อสาร โดยมีการระบุว่า “การใช้ไลน์กลุ่มหรือเฟซบุ๊กเพื่อแจ้งเตือนและให้ความรู้เกี่ยวกับหนี้ ช่วยให้สมาชิกไม่หลงลืมและเข้าใจถึงผลกระทบของหนี้ค้างชำระ” (น้ำอ้อย พรหมโชติ, 2568) และ “การจัดทำใบปลิวหรือสื่อความรู้เรื่องการจัดการหนี้ควรแจกจ่ายอย่างต่อเนื่อง” (วิไลลักษณ์ บุญขำ, 2568)

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอในเชิงชุมชนเพิ่มเติมว่า “ควรสร้างความเข้าใจถึงบทบาทของกองทุนและความสำคัญของความน่าเชื่อถือ เพื่อให้สมาชิกเห็นว่าการชำระหนี้ตรงเวลาไม่ใช่แค่เรื่องส่วนตัว แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความมั่นคงของชุมชนโดยรวม” (สลิรัตน์ ศิริมงคล, 2568)

และ “การประชุมกลุ่มสมาชิก หรือการแชร์ประสบการณ์ของผู้ที่ชำระหนี้ตรงเวลา สามารถใช้เป็น ตัวอย่างที่ดีให้แก่เพื่อนสมาชิก” (พยอม ศิริบูรณ์, 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี การวิจัยครั้งนี้ การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คน ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมตัวเอง) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ปัญหานี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

3. วิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครบทุกคน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี มาสังเคราะห์ เรียบเรียงประเด็นที่ใกล้เคียงกัน และสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้

2. จากการดำเนินการจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ที่ได้จากทั้งข้อมูลเชิงปริมาณจากการเก็บแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะนำแนวทางที่ได้จัดทำขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการตรวจสอบความมีประโยชน์ในลำดับต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 กลุ่มที่มีสถานภาพสมรสจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 75.9 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รายได้เฉลี่ย 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รายจ่ายเฉลี่ย 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี พบว่า ภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเงินภายในครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ตามด้วยด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ซึ่งก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง

2.1 ด้านการเงินภายในครัวเรือน พบว่า ภาพรวมของด้านการเงินภายในครัวเรือนอยู่ในระดับมาก โดยด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านรายจ่าย และด้านปัจจัยการวางแผนทางการเงิน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

2.1.1 ด้านรายได้ พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีรายได้หลักเพียงแหล่งเดียว รองลงมา คือ รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในครัวเรือน และอาชีพไม่มั่นคง หรือมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ

2.1.2 ด้านรายจ่าย พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาระค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว เช่น ค่าดูแลบิดา-มารดา หรือค่าเล่าเรียนบุตรหลาน รองลงมา คือ ภาระค่าใช้จ่ายที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ขณะที่ประเด็น ภาระหนี้จากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ มีระดับความเห็นในระดับปานกลาง

2.1.3 ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการใช้จ่ายเงินที่วางไว้ ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว รองลงมา คือ ไม่มีการจัดทำแผนการชำระหนี้หรือแผนบริหารความเสี่ยงจากการลงทุน และไม่มีการออมเงินหรือเงินสำรองฉุกเฉิน ขณะที่ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน มีระดับความเห็นในระดับปานกลาง

2.2 ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาระหนี้สูงกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ รองลงมา คือ ภาระหนี้สินของครัวเรือนสูง และ สมาชิกในครอบครัวมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ

2.3 ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ และนโยบายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ และ บทกำหนดโทษทางกฎหมาย น้อยที่สุด

2.3.1 การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ และนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมาชิกกลุ่มนี้ไม่ได้รับการดูแล ติดตามจากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง และไม่รู้แผนกำหนดการคืนเงินกู้ตามสัญญาของกลุ่ม รองลงมา คือ เข้าไม่ถึงสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เข้าไม่ถึงสิทธิที่ควรได้รับจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น มาตรการ นโยบายต่าง ๆ และไม่รู้ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายน่ารู้

2.3.2 บทกำหนดโทษทางกฎหมาย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือประเด็นโทษที่จะได้รับทางกฎหมายให้สมาชิกทราบอย่างทั่วถึง รองลงมา คือ ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และไม่ทราบว่า หากชำระหนี้ไม่ครบ หรือชำระไม่ตรงตามสัญญาหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จะได้รับบทลงโทษทางกฎหมาย

2.3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า โดยรวมการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตามทวงถามกลุ่มสมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้ครบ ค่ะแน่นอน อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์และการอธิบาย ข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมาย ได้ครบ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งคะแนนและความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการสื่อสาร ได้ครบ อยู่ในระดับปานกลาง การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ได้ครบ อยู่ในระดับปานกลาง วิธีการติดตามและให้ข้อมูลแก่กลุ่มสมาชิกลูกหนี้ ได้ครบ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ และรายจ่าย ในภาพรวมพบว่า อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และรายได้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน ยกเว้น รายจ่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในการวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่า ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระ ก็พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3.1.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มอายุ

31-40 ปี มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ต่ำกว่ากลุ่มอายุ 41-50 ปี, 51-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มอายุ 51-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอายุ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ สูงกว่ากลุ่มอายุ 51-60 ปี และกลุ่มอายุ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในการวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่า ด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มอาชีพค้าขาย มีระดับปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนต่ำกว่ากลุ่มเกษตรกร กลุ่มรับจ้าง และกลุ่มธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มรับจ้างมีปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมีระดับปัญหาสูงกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มอาชีพค้าขายมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ต่ำกว่ากลุ่มเกษตรกร กลุ่มรับจ้าง กลุ่มธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กลุ่มข้าราชการ และกลุ่มพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มรับจ้างมีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามอาชีพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่ากลุ่มรับจ้าง

และกลุ่มพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มเกษตรกรมีความคิดเห็นต่ำกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญในระดับใกล้เคียงนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ด้านการเงินภายในครัวเรือน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามสถานภาพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มที่มีสถานภาพ โสด มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ต่ำกว่ากลุ่มที่ สมรส และกลุ่มที่ หย่าร้าง/หม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามสถานภาพ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มผู้มีสถานภาพโสดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่ากลุ่มสมรส และกลุ่มหย่าร้าง/หม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มผู้มีสถานภาพสมรสมีความคิดเห็นต่ำกว่ากลุ่มหย่าร้าง/หม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระ ก็พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ก็มีปัญหาการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3.4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) มัธยมศึกษาตอนต้น มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี/อนุปริญญา/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามระดับการศึกษา จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มผู้มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ สูงกว่ากลุ่มผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

3.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิก พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการเงินภายในครัวเรือน และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) ครัวเรือนที่มีสมาชิก 1-2 คน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนต่ำกว่าครัวเรือนที่มีสมาชิก 3-4 คน และ 6 คนขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ครัวเรือนที่มีสมาชิก 5-6 คน มีความคิดเห็นต่ำกว่าครัวเรือนที่มีสมาชิก 6 คนขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ ครัวเรือนที่มีสมาชิก 1-2 คน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่าครัวเรือนที่มีสมาชิก 3-4 คน และ 5-6 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายได้ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการเงินภายในครัวเรือน ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระก็มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการเงินภายในครัวเรือน จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเงินภายในครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มรายได้ 10,001-20,000 บาท และกลุ่มรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีระดับความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) กลุ่มที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท ก็มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) กลุ่มที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท มีภาระหนี้สินสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายได้ จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ

ต่ำกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001–20,000 บาท มีความคิดเห็นต่ำกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) กลุ่มที่มีรายได้ 20,001–30,000 บาท มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายจ่าย พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านการเงินภายในครัวเรือน และด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระก็ไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกตามรายจ่าย จากการทดสอบคู่เทียบด้วยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มที่มีรายจ่ายไม่เกิน 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่ำกว่ากลุ่มที่มีรายจ่าย 10,001–20,000 บาท, 20,001–30,000 บาท และ 30,001 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้

1.1 สาเหตุหลักของปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จากการสัมภาษณ์พบว่าสาเหตุหลักของปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น รายได้ไม่แน่นอน ปัญหาสุขภาพ หรือภาระครอบครัวที่ทำให้สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด พฤติกรรมทางการเงินของสมาชิกที่ขาดวินัยทางการเงิน ไม่มีการวางแผนรายรับรายจ่ายที่ดี และมักนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น ใช้จ่ายส่วนตัวหรือซื้อของฟุ่มเฟือย แทนการลงทุนสร้างรายได้ และประการสุดท้ายคือปัญหาด้านการบริหารจัดการกองทุน ซึ่งขาดความเข้มงวดในการติดตามหนี้ รวมถึงการขาดการให้ความรู้ด้านการเงิน และการลงทุนแก่สมาชิก ส่งผลให้สมาชิกขาดแนวทางที่เหมาะสมในการใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 มาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายให้ จากการสัมภาษณ์พบว่า มาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายให้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แนวทางหลัก ได้แก่ 1) มาตรการช่วยเหลือและผ่อนปรน เช่น การขยายระยะเวลาชำระหนี้ การลดอัตราดอกเบี้ย หรือการเจรจาประนอมหนี้ เพื่อช่วยให้สมาชิกที่มี

ปัญหาทางการเงินสามารถบริหารจัดการหนี้ได้ดีขึ้น 2) มาตรการติดตามและเสริมสร้างวินัยทางการเงิน โดยมีการติดตามแจ้งเตือนสมาชิกที่ค้างชำระผ่านคณะกรรมการกองทุนระดับตำบล พร้อมจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการบริหารเงินและการสร้างรายได้ เพื่อให้สามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) มาตรการปรับปรุงระบบปล่อยกู้และสนับสนุนทางการเงิน เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์การปล่อยกู้ที่รัดกุมขึ้น พิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ การกำหนดผู้ค้ำประกันที่มีความรับผิดชอบ รวมถึงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ธนาคารออมสิน ธ.ก.ส. และสำนักงานพัฒนาชุมชน เพื่อหาช่องทางสนับสนุนเงินทุนและแนวทางแก้ไขปัญหานี้อย่างยั่งยืน

1.3 จุดแข็งและจุดอ่อนของมาตรการ จากการสัมภาษณ์พบว่า มาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้มีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน โดยจุดแข็งที่สำคัญ ได้แก่ การที่สมาชิกสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการติดตามการชำระหนี้ และการมีมาตรการบังคับชำระหนี้ที่ส่งผลให้สมาชิกบางส่วนเริ่มตระหนักและปฏิบัติตามภาระหน้าที่ อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังมีจุดอ่อนหลายประการ เช่น การขาดการติดตามและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง การขาดการอบรมเกี่ยวกับการบริหารเงินอย่างเป็นระบบ ทำให้สมาชิกขาดทักษะในการจัดการหนี้ อีกทั้งยังขาดความยืดหยุ่นในการปรับมาตรการเมื่อสมาชิกประสบปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ สมาชิกบางคนไม่เข้าใจข้อกำหนดและข้อตกลงในการชำระหนี้อย่างชัดเจน และยังขาดการประเมินสถานการณ์ในระยะยาว รวมถึงไม่มีแนวทางช่วยเหลือเพิ่มเติมเมื่อสมาชิกเผชิญปัญหาหนี้สินสะสม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหานี้อย่างยั่งยืน

1.4 แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระเพิ่มเติมหรือปรับปรุง จากการสัมภาษณ์พบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม ได้แก่ การจัดอบรมและให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการเงินและวางแผนการชำระหนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการจัดการรายได้และหนี้สินอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงควรมีการติดตามหนี้และแจ้งเตือนสมาชิกก่อนถึงกำหนดชำระอย่างเข้มงวด พร้อมให้คำแนะนำในการชำระหนี้เพื่อลดการค้างชำระ นอกจากนี้ควรมีความยืดหยุ่นในระยะเวลาดำเนินการชำระหนี้ในกรณีที่สมาชิกประสบปัญหาด้านรายได้ เพื่อให้สามารถผ่อนชำระได้ตามความสามารถ อีกทั้งควรส่งเสริมให้สมาชิกใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การลงทุนหรือเริ่มต้นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้เพื่อนำไปชำระหนี้ และควรพัฒนาเทคโนโลยีในการติดตามหนี้ เช่น การใช้ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติหรือการจัดการข้อมูลลูกหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้กระบวนการติดตามและชำระหนี้ดำเนินไปอย่างมีระบบและทันสมัยมากยิ่งขึ้น

1.5 แนวทางในการติดตามและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหานี้ค้างชำระ จากการสัมภาษณ์พบว่า แนวทางในการติดตามและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหานี้ค้างชำระสามารถ

ดำเนินการได้ผ่าน 5 แนวทางหลัก ได้แก่ การติดตามผลการชำระหนี้อย่างสม่ำเสมอควบคู่กับการจัดเวทีให้คำปรึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและแนะนำการจัดการรายรับ-รายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ การให้คำปรึกษาทางการเงินโดยเฉพาะด้านการวางแผนการชำระหนี้ การลดหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล การจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการเงินและสร้างแรงบันดาลใจซึ่งกันและกัน การปรับเงื่อนไขการชำระหนี้ให้สอดคล้องกับศักยภาพของสมาชิก เช่น การขยายระยะเวลาชำระหนี้หรือลดอัตราดอกเบี้ย และสุดท้ายคือการสนับสนุนสมาชิกผ่านการฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการการเงิน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เข้าถึงสินเชื่อใหม่อย่างมีเงื่อนไขเพื่อปรับปรุงสถานการณ์หนี้ให้ดีขึ้นและยั่งยืน

2. การป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้

2.1 มาตรการป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จากการสัมภาษณ์พบว่า มาตรการป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสามารถแบ่งออกเป็น 3 แนวทางหลัก ได้แก่ การให้ความรู้และการอบรม โดยการจัดประชุมและอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหนี้ การวางแผนการเงินส่วนบุคคล และการวางแผนธุรกิจ เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เงินกู้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถชำระหนี้ได้อย่างเป็นระบบ แนวทางที่สองคือการติดตามและตรวจสอบ ซึ่งรวมถึงการติดตามการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง การแจ้งเตือนก่อนถึงกำหนดชำระ และการประเมินผลการใช้เงินกู้ของสมาชิกอย่างสม่ำเสมอผ่านการตรวจสอบหรือรายงานผลการดำเนินงาน และแนวทางสุดท้ายคือการสนับสนุนทางสังคม โดยส่งเสริมการสร้างเครือข่ายภายในกลุ่มสมาชิกเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนคำแนะนำ การช่วยเหลือกันในการเงิน และการให้คำปรึกษาในกรณีที่สมาชิกประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งล้วนเป็นมาตรการที่ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดหนี้ค้างชำระได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.2 กลไกในการคัดเลือกผู้ขอกู้ จากการสัมภาษณ์พบว่ากลไกในการคัดเลือกผู้ขอกู้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรียังมีข้อบกพร่องหลายประการที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อเพิ่มความรู้ความและความเหมาะสมในการอนุมัติสินเชื่อ โดยเฉพาะในด้านการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินและสถานะของผู้ขอกู้ ซึ่งยังขาดความชัดเจนและครอบคลุม จึงควรมีการประเมินรายได้ ความสามารถในการชำระหนี้ และมูลค่าหนี้สินในปัจจุบันอย่างละเอียด พร้อมทั้งควรประเมินแผนธุรกิจหรือแหล่งรายได้ที่มั่นคง เพื่อพิจารณาความเสี่ยงและความสามารถในการชำระหนี้ในระยะยาว นอกจากนี้การคัดกรองประวัติหนี้สินเสีย ปัญหาสุขภาพ หรือภาวะครอบครัวของผู้ขอกู้ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระในอนาคต อีกทั้งควรมีการพิจารณาแนวโน้มและผลกระทบในระยะยาว โดยเฉพาะกรณีที่ผู้ขอกู้ไม่มีแผนธุรกิจที่ชัดเจนหรือมีความเสี่ยงสูง เพื่อให้การอนุมัติสินเชื่อมีความรอบคอบและลดโอกาสการเกิดปัญหาหนี้เสียอย่างเป็นระบบ

2.3 บทบาทสำคัญในการป้องกันหนี้ค้ำชำระผ่านการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้ จากการสัมภาษณ์พบว่า การอบรมหรือการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้มีบทบาทสำคัญในการป้องกันปัญหาหนี้ค้ำชำระ โดยสามารถดำเนินการได้ผ่าน 5 แนวทางหลัก ได้แก่ การสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการวางแผนการเงินระยะยาว ซึ่งช่วยให้สมาชิกสามารถจัดการรายรับรายจ่ายได้อย่างมีระบบและลดความเสี่ยงในการเป็นหนี้ค้ำ การพัฒนาหลักสูตรอบรมที่เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของสมาชิก โดยใช้กรณีศึกษาจริงและกิจกรรมในชีวิตประจำวันเพื่อเพิ่มความเข้าใจ การจัดอบรมอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่สนุกสนานเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจอย่างยั่งยืน การให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินที่สามารถให้คำปรึกษาตรงตามสถานการณ์ของแต่ละบุคคล และการฝึกทักษะการบริหารการเงินจริงผ่านกิจกรรมปฏิบัติ เช่น การทำบัญชีรายรับรายจ่ายหรือการประเมินสถานะทางการเงินของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกมีความสามารถในการวางแผนและควบคุมการใช้เงินในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น และลดโอกาสในการเกิดหนี้ค้ำชำระในระยะยาว

2.4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรการป้องกันหนี้ค้ำชำระของกองทุนฯ จากการสัมภาษณ์พบข้อเสนอแนะสำคัญในการปรับปรุงมาตรการป้องกันหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยควรเริ่มจากการปรับแผนการชำระหนี้ให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับรายได้ของสมาชิกในแต่ละช่วงเวลา พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ควรจัดอบรมและเสริมทักษะการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้สมาชิกใช้เงินอย่างมีวินัยและสามารถสร้างรายได้จากเงินกู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อป้องกันการนำเงินไปใช้ผิดประเภท อีกทั้งควรจัดตั้งคณะกรรมการติดตามและให้คำปรึกษาสำหรับสมาชิกที่มีปัญหา เช่น ภาวะครอบครัวหรือปัญหาสุขภาพ เพื่อช่วยในการปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมกันนี้ควรสร้างแรงจูงใจในการชำระหนี้ เช่น สิทธิประโยชน์หรือรางวัลสำหรับผู้ชำระตรงตามกำหนด และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกผ่านกิจกรรมหรือกลุ่มสนับสนุน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และส่งเสริมกำลังใจซึ่งกันและกันในการบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพ

2.5 แนวทางในการสร้างความตระหนักรู้ให้กับสมาชิกเกี่ยวกับความสำคัญของการชำระหนี้ตรงเวลา จากการสัมภาษณ์พบว่า แนวทางในการสร้างความตระหนักรู้ให้กับสมาชิกเกี่ยวกับความสำคัญของการชำระหนี้ตรงเวลาสามารถดำเนินการได้ผ่าน 5 แนวทางหลัก ได้แก่ การจัดอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึงผลกระทบของการค้างชำระหนี้ ทั้งในระดับส่วนบุคคล เช่น การสูญเสียเครดิต และในระดับสังคม เช่น การลดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในอนาคต การจัดทำแบบฝึกหัดและตั้งเป้าหมายทางการเงินอย่างมีระบบ รวมถึงการเปิดเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามแผนการเงิน นอกจากนี้ยังควรมีการติดตาม

สถานะการชำระหนี้และรายงานผลอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นความรับผิดชอบของสมาชิก การจัดกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจ เช่น การมอบรางวัลหรือสิทธิพิเศษแก่ผู้ที่ชำระหนี้ตรงเวลา และการใช้สื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องการบริหารหนี้และข้อดีของการชำระหนี้ตรงเวลา ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยส่งเสริมให้สมาชิกมีความตระหนักและความรับผิดชอบมากขึ้นในการชำระหนี้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี พบว่า ปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเงินภายในครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันสูงเมื่อเทียบกับรายได้ ทำให้สภาพคล่องทางการเงินของครัวเรือนมีจำกัด ส่งผลให้ขาดความสามารถในการชำระหนี้ตามกำหนดเวลา ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน สะท้อนให้เห็นถึงการกู้ยืมหลายแหล่ง (Multiple Borrowing) ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ เนื่องจากภาระดอกเบี้ยและการชำระคืนจากหลายสถาบันทำให้เกิดความกดดันทางการเงินสูง ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าระบบบริหารจัดการและติดตามหนี้ของกองทุนยังไม่เข้มแข็งเพียงพอในการส่งเสริมการชำระหนี้ เช่น การติดตามหนี้เชิงรุก การจัดอบรมให้ความรู้ทางการเงิน หรือการสร้างแรงจูงใจในการชำระหนี้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการค้างชำระ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัดอามิง หะยีมะลี (2565) ที่ศึกษาเรื่องการกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ทุนหมุนเวียน) กับการเกิดหนี้ค้างชำระในตำบลเกาะยาว จังหวัดพังงา พบว่าภาระหนี้สินจากแหล่งอื่น ๆ รวมถึงปัจจัยด้านการบริหารงานของกองทุนและสถานการณ์พื้นฐานของชุมชน เช่น การขาดรายได้ ส่งผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฐตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ที่พบว่าภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สมาชิกกองทุนไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงตามกำหนดเวลา จากการอภิปรายผลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในอำเภอสายบุรี เกิดจากปัจจัยทางการเงินภายในครัวเรือนและภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ เป็นหลัก โดยมีบทบาทของการบริหารจัดการกองทุนและการติดตามหนี้เป็นปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าและสะท้อนบริบทความเป็นจริงของสมาชิกกองทุนในพื้นที่

1.1 ด้านการเงินภายในครัวเรือน พบว่า ภาพรวมของด้านการเงินภายในครัวเรือนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านรายได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านรายจ่ายและด้านปัจจัยการวางแผนทางการเงิน ทั้งสามด้านอยู่ในระดับมาก โดยแสดงให้เห็นว่าครัวเรือนมีการบริหารจัดการการเงินที่ค่อนข้างดีในแง่ของรายรับรายจ่าย และมีความพยายามในการวางแผนทางการเงินเพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนทาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัดอามิง หะยิมะลี (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ทุนหมุนเวียน) กับการเกิดหนี้ค้างชำระกรณีศึกษา ตำบลเกาะยาว จังหวัดพังงา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ได้แก่ การบริหารกองทุนที่ไม่เหมาะสม และความไม่เพียงพอในรายได้ของผู้กู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาภายในครัวเรือนที่แสดงถึงการจัดการการเงินที่ดีขึ้นเพื่อป้องกันปัญหานี้สินและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ ลิตะปิยะ (2566) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง พบว่า การค้างชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับปัจจัยภายนอก เช่น ภาระหนี้สินที่มีอยู่ก่อนหน้านี้นี้และบทกำหนดโทษทางกฎหมาย ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับผลการศึกษาด้านการเงินที่แสดงถึงการรับมือกับหนี้สินและการวางแผนการเงินภายในครัวเรือน

1.1.1 ด้านรายได้ พบว่าโดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านรายได้ที่อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีรายได้หลักเพียงแหล่งเดียว รองลงมาคือรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในครัวเรือน และอาชีพไม่มั่นคงหรือมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษา : อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีคือการมีภาระหนี้สินจากแหล่งอื่น ๆ เช่น การกู้ยืมเงินนอกระบบ ซึ่งอาจส่งผลให้ลูกหนี้ต้องนำเงินที่จะชำระคืนให้กับกองทุนไปใช้หนี้สินทางอื่นก่อน สะท้อนถึงปัญหาทางการเงินและรายได้ที่ไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในงานวิจัยของคุณที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านรายได้ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นที่มีรายได้หลักเพียงแหล่งเดียว และอาชีพที่ไม่มั่นคงหรือมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการชำระหนี้ในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมณชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิชาติปัจจา (2566) ได้ศึกษาเรื่องความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติคือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ และการมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาท ซึ่งการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของทัศนคติและการมีส่วนร่วมขององค์กรในการแก้ไข

ปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการแก้ไขปัญหาด้านรายได้ ในงานวิจัยของคุณที่พบว่า ปัญหาด้านรายได้ และการไม่มีการวางแผนการเงินที่ชัดเจนทำให้เกิด ปัญหาหนี้ค้างชำระ การมีการฝึกอบรมและการมีหน่วยงานที่มีบทบาทในระดับท้องถิ่นอาจช่วยให้เกิด การพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

1.1.2 ด้านรายจ่าย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในระดับมาก โดยเฉพาะภาระค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว เช่น ค่าดูแลบิดา- มารดา หรือค่าเล่าเรียนบุตรหลาน ซึ่งเป็นภาระสำคัญที่เพิ่มความเครียดทางการเงิน รองลงมาคือ ภาระค่าใช้จ่ายที่มีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต ขณะที่ภาระหนี้จากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพมีระดับ ความเห็นในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ได้ศึกษา งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ในกลุ่มลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขต อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ได้แก่ภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่นๆ ซึ่งเป็นภาระที่สำคัญต่อการ ผิดนัดชำระหนี้ ในกรณีของ การศึกษาของคุณ ซึ่งพบว่าภาระค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลใน ครอบครัว เช่น ค่าดูแลบิดา-มารดา หรือค่าเล่าเรียนบุตรหลาน ก็ถือเป็นภาระที่เพิ่มความเครียดทาง การเงิน ซึ่งสอดคล้องกัน เนื่องจากทั้งสองงานวิจัยพบว่าภาระค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไปทำให้ลูกหนี้ไม่ สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด และการมีภาระทางการเงินอื่นๆ ส่งผลให้เกิดการผิดนัดชำระหนี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถินขาม (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิดนัด ชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ได้แก่การนำเงินไปใช้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์และไม่มีการวางแผน รายรับ-รายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับการที่ผู้ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยของคุณมีความเห็นว่าภาระ ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว สร้างภาระ การเงินที่สูงเกินไป และส่งผลให้ไม่สามารถจัดการหนี้ได้ตามที่กำหนด จึงเห็นได้ว่าในทั้งสองงานวิจัยมี การเชื่อมโยงในเรื่องของการจัดการค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลและการผิดนัดชำระหนี้จากการบริหารการเงิน ที่ไม่ดี

1.1.3 ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน พบว่า โดยรวมผู้ตอบ แบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวางแผนทางการเงินในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็น ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการใช้จ่ายเงินที่วางไว้ ทั้งแผนระยะสั้นและระยะ ยาว รองลงมาคือไม่มีการจัดทำแผนการชำระหนี้หรือแผนบริหารความเสี่ยงจากการลงทุน และไม่มี การออมเงินหรือเงินสำรองฉุกเฉิน ขณะที่ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการขาดความรู้ความเข้าใจใน การวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยมีระดับความเห็นในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูอำหมัดอามิง หะยิมะลี (2565) ที่พบว่าในกลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีปัญหาด้านการ

บริหารการเงินและการวางแผนการใช้จ่าย ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้สินค้างชำระ และการขาดการวางแผนการชำระหนี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ซึ่งพบว่า ผู้กู้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตพื้นที่ต่าง ๆ มีปัญหาในการวางแผนการเงินที่ไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลต่อการค้างชำระหนี้ และการขาดการวางแผนในการบริหารหนี้สิน

1.2 ด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาระหนี้สินสูงที่ต้องชำระให้กับสถาบันการเงินทั้งในระบบและนอกระบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาระหนี้สินของสมาชิกที่มีหลายแหล่ง (เช่น สถาบันการเงินต่าง ๆ) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้อย่างมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ภาระหนี้สินของครัวเรือนสูง และ สมาชิกในครอบครัวมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจัดการการเงินภายในครัวเรือนและอาจนำไปสู่การเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ที่พบว่าปัจจัยภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลการค้างชำระหนี้ในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยการมีหนี้สินจากแหล่งต่าง ๆ ทำให้สมาชิกไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ในเวลาที่กำหนดได้ นอกจากนี้ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) ยังพบว่า ภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้กองทุนได้ เนื่องจากปัญหาทางการเงินที่สะสมอยู่

1.3 ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่า โดยภาพรวมการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ และนโยบายของกองทุนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้รับบริการมีการรับข้อมูลจากกองทุนได้ดีในบางประเด็น แต่เมื่อพิจารณาละเอียดในด้านอื่น ๆ เช่น ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และบทกำหนดโทษทางกฎหมาย พบว่าอยู่ในระดับต่ำสุด ซึ่งบ่งชี้ถึงความจำเป็นในการปรับปรุงการสื่อสารและการดำเนินการในส่วนนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การรับรู้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถือเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สมาชิกเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งสามารถติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) พบว่าการบริหารงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารและความสะดวกในการรับข้อมูล ซึ่งส่งผลให้สมาชิกไม่สามารถเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองได้ดี นอกจากนี้ อัมณชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิษิตปัจจา (2566) ยังได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการดำเนินงานของกองทุน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกและการให้ข้อมูลที่ชัดเจนในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกองทุน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความเข้าใจในกฎเกณฑ์ของกองทุน

1.3.1 การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ และนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่า ภาพรวมของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการและนโยบายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง โดยเฉพาะประเด็นที่สมาชิกไม่รับการดูแล ติดตามจากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง และไม่ทราบแผนการคืนเงินกู้ตามสัญญาของกลุ่ม ซึ่งสะท้อนถึงความขาดแคลนในการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้สมาชิกไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นหรือรู้สิทธิที่ควรได้รับจากกองทุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) พบว่าการขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ชัดเจนและเพียงพอส่งผลให้สมาชิกไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นและไม่เข้าใจสิทธิที่ควรได้รับจากกองทุน ซึ่งทำให้สมาชิกไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ธตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ก็ได้ระบุว่า การขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทำให้สมาชิกไม่สามารถรับรู้มาตรการและนโยบายต่าง ๆ ของกองทุนได้อย่างทั่วถึง ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของกองทุน

1.3.2 บทกำหนดโทษทางกฎหมาย พบว่า ภาพรวมเกี่ยวกับการรับรู้บทกำหนดโทษทางกฎหมายในกรณีที่สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงตามกำหนดอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายให้สมาชิกทราบอย่างทั่วถึง และสมาชิกไม่ทราบเกี่ยวกับบทลงโทษในกรณีที่ชำระหนี้ไม่ครบหรือไม่ตรงตามสัญญา การขาดความรู้และการไม่ทราบเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายอาจทำให้สมาชิกไม่ตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลให้สมาชิกไม่ได้ให้ความสำคัญกับการชำระหนี้ตามกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ได้ศึกษาพบว่า การขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายทำให้สมาชิกไม่เข้าใจบทลงโทษที่อาจเกิดขึ้น และไม่ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจตามมา เช่นเดียวกับมูฮำหมัดอามิง หะยิมะลี (2565) ที่ระบุว่า ความไม่เข้าใจในบทลงโทษของกฎหมายทำให้บางกลุ่มสมาชิกไม่ได้ให้ความสำคัญกับการชำระหนี้ตามสัญญา ส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระในระยะยาว

1.3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง โดยข้อที่มีคะแนนสูงที่สุดคือ การติดตามทวงถามกลุ่มสมาชิกลูกหนี้ ซึ่งได้คะแนนในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่สามารถติดตามและทวงถามได้ดีพอสมควร แต่ยังมีประเด็นที่ต้องพัฒนา เช่น การประชาสัมพันธ์และการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายที่ยังไม่เต็มที่ นอกจากนี้ ทักษะและความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการสื่อสารและการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) พบว่าเจ้าหน้าที่ควรพัฒนาทักษะในการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อให้สมาชิกได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน ในขณะเดียวกัน อัมณชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิชิตปัจจา (2566) พบว่าเจ้าหน้าที่ควรมีการ

ปรับปรุงวิธีการสื่อสารกับสมาชิก โดยเฉพาะในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระหนี้และข้อกำหนดของกองทุน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีความเข้าใจจากสมาชิกมากขึ้น

2. ปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ และรายจ่าย ในภาพรวมพบว่า อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และรายได้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน ยกเว้น รายจ่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงการที่สมาชิกในแต่ละช่วงอายุอาจมีประสบการณ์หรือเงื่อนไขทางการเงินที่แตกต่างกัน เช่น อายุที่สูงขึ้น อาจมีภาระทางการเงินมากขึ้น หรือมีปัญหาการชำระหนี้ที่ซับซ้อนกว่าในกลุ่มสมาชิกที่อายุน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ที่ระบุว่าภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีอายุสูง ซึ่งมักมีภาระหนี้สะสมมากขึ้นจากหลายแหล่ง เช่น ธนาคาร สินเชื่อบุคคล หรือหนี้ในระบบ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่พบว่าผู้กู้บางกลุ่มไม่มีการวางแผนทางการเงินเพียงพอ โดยเฉพาะกลุ่มอายุสูง ทำให้มีแนวโน้มค้างชำระหนี้มากกว่ากลุ่มอายุน้อย

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านการเงินภายในครัวเรือน, ภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ และการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาชีพที่แตกต่างกัน อาจมีผลต่อความสามารถในการบริหารจัดการการเงิน และการเข้าถึงข้อมูลการกู้ยืมจากกองทุนอาชีพที่ไม่มั่นคงหรือมีรายได้ต่ำอาจทำให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระมากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพที่มั่นคง รายได้สูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุฮำหมัดอามิง หะยิมะลี (2565) ที่พบว่าอาชีพของผู้กู้ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ โดยกลุ่มอาชีพที่ไม่มียาได้แน่นอนหรือรายได้น้อย มักมีแนวโน้มผิดนัดชำระหนี้มากกว่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) ที่ระบุว่าภาระของ

โควิด-19 ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่ออาชีพอิสระและอาชีพเกษตร ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการเงินภายในครัวเรือนและภาระหนี้เพิ่มขึ้น

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ด้านการเงินภายในครัวเรือน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนภาพรวมของปัญหาหนี้ค้างชำระ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิเชิตปัจจา (2566) ที่ชี้ให้เห็นว่าเงื่อนไขด้านครอบครัวและสถานภาพ เช่น เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ส่งผลกระทบต่อภาระทางการเงินและความสามารถในการจัดการหนี้สิน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่พบว่า ความหลากหลายในสถานภาพ เช่น ครอบครัวใหญ่หรือมีผู้พึ่งพิงจำนวนมาก เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้กู้มีปัญหาในการชำระหนี้ตรงเวลา

2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระมีความแตกต่างทางสถิติในด้านการเงินภายในครัวเรือน, ภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ และการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการศึกษาคือปัจจัยสำคัญในการบริหารการเงิน การที่ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอาจขาดทักษะในการจัดการการเงิน ทำให้การชำระหนี้มีปัญหา มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ ลิตะปิยะ (2566) ที่ระบุว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำมักไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาระหนี้และการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ขวัญอ่อน (2565) ที่พบว่า การขาดความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและบทบาทของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นปัจจัยที่ทำให้สมาชิกบางรายไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระหนี้ได้อย่างเหมาะสม

2.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิก พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระในด้านการเงินภายในครัวเรือนและการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ ซึ่งอาจบ่งชี้ถึงการที่จำนวนสมาชิกในกลุ่มอาจส่งผลต่อการจัดการและการติดตามหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกน้อยอาจสามารถดูแลสมาชิกได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัดอาหมิง ทะยิมะลี (2565) ที่พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกน้อยสามารถติดตามและบริหารการเงินในกลุ่มได้อย่างใกล้ชิดมากกว่า ทำให้ลดโอกาสการค้างชำระหนี้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถชญากร สุขเกษม,

และ พงนา พิชิตปัจจา (2566) ที่เสนอให้มีการบริหารจัดการกลุ่มเงินกู้ในลักษณะใกล้ชิดและมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการชำระหนี้

2.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายได้ พบว่า ปัญหาหนี้ค้างชำระมีความแตกต่างในด้านการเงินภายในครัวเรือน, ภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ และการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ที่ยืนยันว่าผู้ที่มีรายได้น้อยมักมีภาระหนี้จากหลายแหล่งและไม่สามารถจัดการรายรับรายจ่ายได้อย่างเหมาะสม และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่เสนอว่า การให้ความรู้เรื่องการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีรายได้น้อยและไม่มีแหล่งรายได้เสริม

2.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายจ่าย พบว่า ในด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความแตกต่างทางสถิติ ขณะที่ในด้านการเงินภายในครัวเรือนและภาระหนี้สินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการชำระหนี้จากการจัดการรายจ่ายอาจไม่ได้รับผลกระทบมากเท่ากับการดำเนินงานของกองทุนเอง การขาดการติดตามและการสื่อสารที่ชัดเจนจากกองทุนอาจส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) ที่พบว่า การขาดการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของกองทุนส่งผลต่อความเข้าใจของสมาชิกเกี่ยวกับข้อกำหนดของการกู้ยืมและบทลงโทษ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมณัญญากร สุขเกษม, และ พงนา พิชิตปัจจา (2566) ที่ชี้ว่าการดำเนินงานของกองทุน โดยเฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์และการติดตามลูกหนี้ ยังมีจุดอ่อนที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้ จังหวัดสระบุรี

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายให้

3.1.1 สาเหตุหลักของปัญหาหนี้ค้างชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่าสาเหตุหลักของปัญหาหนี้ค้างชำระมี 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น รายได้ไม่แน่นอน หรือปัญหาสุขภาพที่ทำให้สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด พฤติกรรมทางการเงินของสมาชิก เช่น ขาดวินัยทางการเงิน ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายที่ดี และใช้เงินกู้ในทางที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ และปัญหาด้านการบริหารจัดการกองทุน เช่น ขาดการติดตามหนี้ที่เข้มงวด และการขาดการให้ความรู้ทางการเงินแก่สมาชิก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่พบว่า สาเหตุของหนี้ค้างชำระเกิดจากการขาดวินัยทางการเงิน การไม่วางแผนการใช้จ่าย และการนำ

เงินไปใช้นอกรัฐประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัดอามิง หะยีมะลี (2565) ที่ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น รายได้ไม่แน่นอน และสุขภาพของสมาชิกที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

3.1.2 มาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสاءให้ การสัมภาษณ์เปิดเผยว่า มาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสاءให้แบ่งออกเป็น 3 แนวทางหลัก ได้แก่ มาตรการช่วยเหลือและผ่อนปรน เช่น การขยายระยะเวลาชำระหนี้ การลดอัตราดอกเบี้ย หรือการเจรจาประนอมหนี้ มาตรการติดตามและเสริมสร้างวินัยทางการเงิน ผ่านการติดตามการชำระหนี้และการอบรมด้านการบริหารเงิน มาตรการปรับปรุงระบบปล่อยกู้ เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์การปล่อยกู้ที่รัดกุมและพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชรณ สิตะปิยะ (2566) ที่เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระผ่านการลดดอกเบี้ย และปรับโครงสร้างหนี้ให้เหมาะสมกับรายได้ของสมาชิก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมมัญญากร สุขเกษม, และ พงณา พิเชิตปัจจา (2566) ที่เน้นการวางมาตรการในการปล่อยกู้ที่รัดกุมและให้ความสำคัญกับการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้

3.1.3 จุดแข็งและจุดอ่อนของมาตรการ จากการสัมภาษณ์พบว่า มาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสاءให้มีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน โดยจุดแข็งที่สำคัญ ได้แก่ การที่สมาชิกสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการติดตามการชำระหนี้ และการมีมาตรการบังคับชำระหนี้ที่ส่งผลให้สมาชิกบางส่วนเริ่มตระหนักและปฏิบัติตามภาระหน้าที่ อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังมีจุดอ่อนหลายประการ เช่น การขาดการติดตามและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง การขาดการอบรมเกี่ยวกับการบริหารเงินอย่างเป็นระบบ ทำให้สมาชิกขาดทักษะในการจัดการหนี้ อีกทั้งยังขาดความยืดหยุ่นในการปรับมาตรการเมื่อสมาชิกประสบปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ สมาชิกบางคนไม่เข้าใจข้อกำหนดและข้อตกลงในการชำระหนี้อย่างชัดเจน และยังขาดการประเมินสถานการณ์ในระยะยาว รวมถึงไม่มีแนวทางช่วยเหลือเพิ่มเติมเมื่อสมาชิกเผชิญปัญหานี้สินสละ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหานี้อย่างยิ่งยั้ง แม้ว่ามาตรการแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระจะมีจุดแข็ง เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ง่ายและมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ แต่ยังมีจุดอ่อนเช่น การขาดการติดตามที่ต่อเนื่องและการขาดการอบรมด้านการบริหารการเงินอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจทำให้สมาชิกขาดทักษะในการจัดการหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) ที่พบว่าแม้อำเภอมีจุดแข็งด้านการเข้าถึงง่ายและดอกเบี้ยต่ำ แต่ก็มีข้อจำกัดเรื่องการให้ความรู้ทางการเงินและการติดตามสมาชิกอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัดอามิง หะยีมะลี (2565) ที่ชี้ว่าขาดการติดตามและสนับสนุนลูกหนี้ในระยะยาว ส่งผลให้ปัญหานี้ค้ำชำระยังคงอยู่

3.1.4 แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระเพิ่มเติมหรือปรับปรุง จากการสัมภาษณ์พบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม ได้แก่ การจัดอบรมและให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการเงินและวางแผนการชำระหนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการจัดการรายได้และหนี้สินอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงควรมีการติดตามหนี้และแจ้งเตือนสมาชิกก่อนถึงกำหนดชำระอย่างเข้มงวดพร้อมให้คำแนะนำในการชำระหนี้เพื่อลดการค้างชำระ นอกจากนี้ควรมีความยืดหยุ่นในระยะเวลาการชำระหนี้ในกรณีที่สมาชิกประสบปัญหาด้านรายได้ เพื่อให้สามารถผ่อนชำระได้ตามความสามารถ อีกทั้งควรส่งเสริมให้สมาชิกใช้เงินกู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การลงทุนหรือเริ่มต้นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้เพื่อนำไปชำระหนี้ และควรพัฒนาเทคโนโลยีในการติดตามหนี้ เช่น การใช้ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติหรือการจัดการข้อมูลลูกหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้กระบวนการติดตามและชำระหนี้ดำเนินไปอย่างมีระบบและทันสมัยมากยิ่งขึ้น การสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าแนวทางที่ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติม ได้แก่ การจัดอบรมและให้คำปรึกษาด้านการบริหารการเงิน การติดตามหนี้อย่างเข้มงวดและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เงินกู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการติดตามหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่แนะนำให้มีการอบรมทักษะด้านการเงินและให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนใช้เงิน เพื่อป้องกันการใช้นี้ผิดวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิชิตปัจจา (2566) ที่เสนอให้พัฒนาระบบติดตามลูกหนี้ และใช้เทคโนโลยีช่วยเสริมการบริหารจัดการข้อมูลลูกหนี้

3.1.5 แนวทางในการติดตามและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหานี้ค้างชำระ จากการสัมภาษณ์พบว่า แนวทางในการติดตามและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหานี้ค้างชำระสามารถดำเนินการได้ผ่าน 5 แนวทางหลัก ได้แก่ การติดตามผลการชำระหนี้อย่างสม่ำเสมอควบคู่กับการจัดเวทีให้คำปรึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและแนะนำการจัดการรายรับ-รายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ การให้คำปรึกษาทางการเงินโดยเฉพาะด้านการวางแผนการชำระหนี้ การลดหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล การจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการเงินและสร้างแรงบันดาลใจซึ่งกันและกัน การปรับเงื่อนไขการชำระหนี้ให้สอดคล้องกับศักยภาพของสมาชิก เช่น การขยายระยะเวลาชำระหนี้หรือลดอัตราดอกเบี้ย และสุดท้ายคือการสนับสนุนสมาชิกผ่านการฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการเงิน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เข้าถึงสินเชื่อใหม่อย่างมีเงื่อนไขเพื่อปรับปรุงสถานการณ์หนี้ให้ดีขึ้นและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิชิตปัจจา (2566) ที่แนะนำให้มีระบบติดตามสมาชิกอย่างสม่ำเสมอและการจัดเวทีให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษณ สิตะปิยะ (2566) ที่เน้นการให้คำปรึกษาในการวางแผนชำระหนี้ และส่งเสริมการปรับโครงสร้างหนี้ให้เหมาะสมกับภาระทางเศรษฐกิจของสมาชิกแต่ละราย

3.2 การป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเส้าไห้

3.2.1 มาตรการป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การให้ความรู้และการอบรมเป็นแนวทางที่สำคัญในการป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระ โดยการจัดประชุมและอบรมเพื่อให้สมาชิกเข้าใจการบริหารจัดการหนี้และการวางแผนการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการติดตามและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดหนี้ค้างชำระได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่พบว่า การให้ความรู้และฝึกอบรมด้านอาชีพและการเงินแก่สมาชิกสามารถช่วยให้สมาชิกมีทักษะในการหารายได้เพิ่มขึ้น และส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิชาติปัจจา (2566) ซึ่งระบุว่า การอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานของกองทุนฯ ไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ

3.2.2 กลไกในการคัดเลือกผู้ขอกู้ พบว่ามีกระบวนการคัดเลือกผู้ขอกู้ที่ยังขาดความรัดกุม โดยเฉพาะการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินและสถานะของผู้ขอกู้ที่ยังไม่เพียงพอ การคัดกรองประวัติหนี้สินหรือภาระครอบครัวเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญมากขึ้น เพื่อป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธตวรรษ สิตะปิยะ (2566) ที่พบว่า ผู้กู้ที่มีภาระหนี้กับสถาบันอื่นและมีรายได้ไม่แน่นอน มักจะกลายเป็นกลุ่มที่ค้างชำระหนี้สูง จึงควรมีกระบวนการคัดกรองที่ชัดเจน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินรัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่เสนอว่า ควรมีการตรวจสอบประวัติและความสามารถในการใช้หนี้ก่อนอนุมัติเงินกู้ เพื่อป้องกันปัญหาหนี้ค้างชำระในระยะยาว

3.2.3 บทบาทสำคัญในการป้องกันหนี้ค้างชำระผ่านการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้ การอบรมหรือการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้มีบทบาทสำคัญในการป้องกันหนี้ค้างชำระ โดยสามารถทำได้ผ่านการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินระยะยาวและการจัดการรายรับรายจ่ายอย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัดอามิง หะยิมะลี (2565) ที่ชี้ว่า การแนะนำให้ลูกหนี้มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และหารายได้เสริมสามารถช่วยลดหนี้ค้างชำระได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลี ขวัญอ่อน (2565) ที่เสนอว่า การอบรมด้านการวางแผนการเงินสามารถลดปัญหาจากความไม่รู้หรือการบริหารเงินผิดพลาดในกลุ่มลูกหนี้ได้

3.2.4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรการป้องกันหนี้ค้างชำระของกองทุนฯ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรการ ได้แก่ การปรับแผนการชำระหนี้ให้ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับรายได้ของสมาชิก การติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และการจัดอบรมการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อให้สมาชิกสามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างมีวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริน

รัตน์ ถิ่นขาม (2565) ที่เสนอว่า การพักชำระหนี้ และการอบรบอาชีพเป็นแนวทางช่วยให้ลูกหนี้สามารถฟื้นตัวและชำระหนี้ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถชญากร สุขเกษม, และ พจนานพิตติปัจจา (2566) ที่พบว่า การปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน รวมถึงบทบาทของท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระได้

3.2.5 แนวทางในการสร้างความตระหนักรู้ให้กับสมาชิกเกี่ยวกับความสำคัญของการชำระหนี้ตรงเวลา การจัดอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึงผลกระทบจากการค้างชำระหนี้เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้ โดยสามารถทำได้ผ่านการสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นความรับผิดชอบ และการใช้สื่อสารต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์และสิ่งพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้และข้อดีของการชำระหนี้ตรงเวลา ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกมีความรับผิดชอบในการชำระหนี้ตามกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัดอาอิม หะยีมะลี (2565) ที่ระบุว่า การสร้างแรงจูงใจและความรับผิดชอบร่วมในกลุ่มสามารถช่วยให้เกิดการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ขวัญอ่อน (2565) ซึ่งพบว่า การประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลที่ชัดเจนผ่านช่องทางต่าง ๆ มีผลต่อการรับรู้ของสมาชิกและพฤติกรรมการชำระหนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ขอเสนอแนะให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

1) ด้านภาครัฐ ควรจัดอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านการวางแผนการเงินและการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งพิจารณามาตรการช่วยเหลือ เช่น การขยายเวลาชำระหนี้หรือการลดดอกเบี้ย

2) ด้านคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี: ควรติดตามหนี้ค้างชำระอย่างใกล้ชิด และจัดทำโปรแกรมให้คำปรึกษา/ช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหาทางการเงิน เพื่อให้สามารถกลับมาชำระหนี้ได้อย่างยั่งยืน

3) ด้านสมาชิกกองทุน ควรพัฒนาวินัยทางการเงิน วางแผนการใช้จ่ายและออมเงิน รวมถึงใช้เงินไปในการลงทุนที่สร้างรายได้แก่ครัวเรือน

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาผลกระทบของการฝึกอบรมด้านการบริหารการเงินและการวางแผนการเงินต่อพฤติกรรมทางการเงินของสมาชิกกองทุน เพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดการภาระหนี้และลดความเสี่ยงของการค้างชำระ

2) ควรทำการวิจัยในระดับพื้นที่ที่กว้างขึ้น เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาระบบการติดตามหนี้ การสนับสนุนทางการเงิน และมาตรการช่วยเหลือสมาชิกกองทุนระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ กับผลลัพธ์ที่พบในอำเภอเสนาให้

3) ควรศึกษาแนวทางการปรับเงื่อนไขการชำระหนี้ เช่น การขยายระยะเวลาชำระหนี้ หรือการลดอัตราดอกเบี้ย ว่ามีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกอย่างไร

4) ควรสำรวจมุมมองของสมาชิกกองทุนในหลายจังหวัด เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ของมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ และหาแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ไขปัญหาหนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บรรณานุกรม

- กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2567). ยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กาสั๊ก เต๊ะชั้นหมาก. (2553). หลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2563). ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ชินนาอาชวี รสิ้อครศักดิ์. (2568, พฤษภาคม 19). นายอำเภอเสกให้. สัมภาษณ์.
- ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปลัมภ์. (2558). เอกสารประกอบการสอนทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศตวรรษ สิตะปิยะ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้างชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). แนวทางการพิจารณาสินเชื่อตามหลักเกณฑ์ 5C (5C's Policy). กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- _____. (2566). การวางแผนทางการเงิน. สืบค้น กุมภาพันธ์ 14, 2567, จาก <https://www.bot.or.th/>
- _____. (2567). ประเภทของหนี้. สืบค้น กุมภาพันธ์ 14, 2567, จาก <https://www.bot.or.th/th/satang-story/managing-debt/debt-mgt.html>
- นรินรัตน์ ถิ่นขาม. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอราชสาส์น จังหวัดฉะเชิงเทรา. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- น้ำอ้อย พรหมโชติ. (2568, พฤษภาคม 19). ประธานกลุ่มพิชชาหมูสวรรค์ ตัวแทนสมาชิกลูกหนี้ของโครงการค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสกให้. สัมภาษณ์.
- ประคอง กรรณสูต. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โปรแกรมจัดการลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2567). ระบบรายงานผลการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสกให้ จังหวัดสระบุรี. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.

- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554**. สืบค้น กุมภาพันธ์ 14, 2567, จาก <https://dictionary.orst.go.th/>
- พยอม ศิริบุรณ์. (2568, พฤษภาคม 19). ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาเส้าให้. สัมภาษณ์.
- พระราชบัญญัติบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558. (2558). **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 16 ก หน้า 1-12**. สืบค้น กุมภาพันธ์ 14, 2567, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>
- ชนินทร์ พิทยาวิวิช. (2534). **ธนาคารใช้มาตรการอะไรในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ**. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, อ้างถึงใน พิกุล โตเอี่ยม. (2564). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี**. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนินทร์ พิทยาวิวิช. (2550). **การบริหารสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร (พิมพ์ครั้งที่ 6)**. กรุงเทพฯ : อักษรโสภณ, อ้างถึงใน พิกุล โตเอี่ยม. (2564). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี**. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิชชา วีรกุลเทวัญ. (2558). **ระบบการเงินรายย่อยกับปัญหาความยากจน**. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภูริชญา บุญน้อม. (2568, พฤษภาคม 19). หัวหน้าคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเส้าให้. สัมภาษณ์.
- มูฮำหมัดอามิง หะยิมะลี. (2565). **การกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ทุนหมุนเวียน) กับการเกิดหนี้ ค้างชำระกรณีศึกษา ตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา**. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รุ่งนภา รักฉายา. (2568, พฤษภาคม 19). พัฒนาการอำเภอเส้าให้. สัมภาษณ์.
- วิภาดา กิจสัมพันธ์วงศ์. (2556). **ลักษณะหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของพนักงานบริษัท เอสบี คอลย์ เซนเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด**. ภาคนิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, อ้างถึงใน พรพรรณนุชา สุจริตน์. (2666). **การก่อหนี้และวิธีการจัดการหนี้สินที่ส่งผลต่ออัตรภาพทางการเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่ง**. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วีไลรัตน์ กรอบเพชร. (2568, พฤษภาคม 19). นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดสระบุรี. สัมภาษณ์.
- วีไลลักษณ์ บุญขำ. (2568, พฤษภาคม 19). นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเส้าให้. สัมภาษณ์.

- สลิลรัตน์ ศิริมงคล. (2568, พฤษภาคม 19). ผู้จัดการธนาคารออมสิน สาขาเสนาให้. สัมภาษณ์.
สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2559ก). **คู่มือการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.**
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2559ข). รายงานผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2559ค). **หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2559.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2562ก). **คู่มือการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2562ข). **คู่มือการปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับอำเภอ.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2562ค). **รายงานผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2565). **รายงานสถานการณ์หนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อรอุมา จันทรวงศ์. (2568, พฤษภาคม 19). ประธานกลุ่มปลาร้าสับป่าแดง ตัวแทนสมาชิกกลุ่มหนึ่งของโครงการค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้. สัมภาษณ์.
- อัจฉราพร โชติพิฤกษ์. (2555). **สื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม.** สืบค้น ตุลาคม 12, 2560, จาก <http://dlibrary.spu.ac.th:8080/dspace/bitstream/123456789/1138/12>, อ้างถึงใน จิตติชญาภรณ์ สุรินทร์. (2560). **ภาวะหนี้สินและการแก้ไขภาวะหนี้สินของกำลังพลกรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- อัญชลี ขวัญอ่อน. (2565). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรณีศึกษา : อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม.** สืบค้น กุมภาพันธ์ 14, 2567, จาก https://islocal.ru.ac.th/images/is_pdf/is_165/6414880023.pdf
- อัมรินทร์ชญากร สุขเกษม, และ พจนา พิษิตปัจจา. (2566). **ความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน.** *Journal of Modern Learning Development*, 9(1), (หน้า 365-380).
- อุษณีย์ สุวรรณ. (2558). **บทบาทสตรีในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนวัดสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), (pp. 607-610).

Likert, R. (1961). **New Patterns of Management**. New York: McGraw-Hill.

Money Hub. (2558). **8 สาเหตุที่คนเราต้องเป็นหนี้**. สืบค้น กุมภาพันธ์ 14, 2567, จาก

<https://bit.ly/3RDcNt1>

Sara Smart Account Receivable Application. (2567). **ข้อมูลการค้างชำระของสมาชิกกองทุน**

พัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี. กรุงเทพฯ: กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพ
เครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๕/๐๔๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนครินทร์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางงามตา สิงห์สูง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เครื่องมือในการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๒. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวทฤณมน มหานิล นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ กำลังดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรารามณ์ ทรัพย์รวงทอง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาเห็นว่า
ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตน์เสริมพงศ์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๓๖๔๑ ๑๑๕๐, ๐ ๓๖๔๒ ๗๔๘๕ - ๙๓ ต่อ ๔๐๐๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_huso@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๕/๐๔๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาววิไลรัตน์ กรอบเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เครื่องมือในการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๒. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวทฤตมณ มหานิล นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ กำลังดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาเห็นว่า
ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตน์เสริมพงศ์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๓๖๔๑ ๑๑๕๐, ๐ ๓๖๔๒ ๗๔๘๕ - ๙๓ ต่อ ๔๐๐๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_huso@lawasri.tru.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 ที่ มนส. ๐๓๖๐/๒๕๖๘ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๘
 เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เตชะชั้นหมาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๒. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวทฤตมณ มหานิล นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 รัฐประศาสนศาสตร์ กำลังดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก
 กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง
 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พิจารณาเห็นว่า
 ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านตรวจสอบเครื่องมือ
 วิจัยในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตน์เสริมพงศ์)
 คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ภาคผนวก ค

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความสอดคล้อง
	1	2	3		
1. อายุ ☐ 20 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี ☐ 61 ปีขึ้นไป	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. อาชีพ ☐ ค้าขาย ☐ เกษตรกรรม ☐ รับจ้าง ☐ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานเอกชน ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง/หม้าย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4. ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมตัวเอง) ☐ 1 - 2 คน ☐ 3 - 4 คน ☐ 5 - 6 คน ☐ 6 คนขึ้นไป	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ☐ ไม่เกิน 10,000 บาท ☐ 10,001 - 20,000 บาท ☐ 20,001 – 30,000 บาท ☐ 30,001 บาทขึ้นไป	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3		
7. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน [ ] ไม่เกิน 10,000 บาท [ ] 10,001 - 20,000 บาท [ ] 20,001 - 30,000 บาท [ ] 30,001 บาทขึ้นไป	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี					
การเงินภายในครัวเรือน					
1) ด้านรายได้					
1. อาชีพไม่มั่นคง หรือมีรายไม่ได้สม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. มีรายได้หลักเพียงแหล่งเดียว	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. รายได้ของท่านไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในครัวเรือน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2) ด้านรายจ่าย					
1. มีภาระค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว เช่น ค่าดูแลรักษาบิดา หรือมารดา และค่าเล่าเรียนลูกหรือหลาน เป็นต้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. ภาระหนี้จากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ เช่น กู้ยืมลงทุนทำเกษตร หรือลงทุนค้าขาย เป็นต้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. ภาระค่าใช้จ่ายของท่านมีแนวโน้มสูงขึ้น (ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต/ค่าอุปการะเลี้ยงดู/การลงทุนประกอบอาชีพ)	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3		
3) ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน					
1. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เช่น การออมเงิน การลงทุน การวางแผนภาษี เป็นต้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. ไม่มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน เช่น การจัดทำบัญชีรับ - จ่ายเงิน การจัดทำงบดุล งบกำไร-ขาดทุนของกลุ่ม เป็นต้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. ไม่มีการจัดทำแผนการชำระหนี้ แผนบริหารความเสี่ยงของการลงทุนประกอบอาชีพ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4. ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการใช้จ่ายเงินที่วางไว้ แผนระยะสั้น แผนระยะยาว	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5. ไม่มีการออมเงิน หรือไม่มีเงินสำรองฉุกเฉิน	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ					
1. ภาระหนี้สูงกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ทั้งหนี้ในระบบ และหนี้นอกระบบ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. ภาระหนี้สินของครัวเรือนสูง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี					
1) การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ นโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี					
1. ไม่รู้ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายนำรัฐ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. เข้าไม่ถึงสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. เข้าไม่ถึงสิทธิที่ควรได้รับจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น มาตรการ นโยบายต่าง ๆ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4. สมาชิกกลุ่มนี้ไม่ได้รับการดูแล ติดตาม จากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง และไม่รู้จักแผนกำหนดการคืนเงินกู้ตามสัญญาของกลุ่ม	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3		
2) บทกำหนดโทษทางกฎหมาย					
1. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. ไม่ทราบว่า หากชำระหนี้ไม่ครบ หรือชำระไม่ตรงตามสัญญาหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จะได้รับบทลงโทษทางกฎหมาย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3. เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือประเด็นโทษที่จะได้รับทางกฎหมาย ให้สมาชิกทราบอย่างทั่วถึง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3) ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่					
1. เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพียงพอ เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายนำรู้ เป็นต้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2. เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ และอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้ข้อมูลกับสมาชิกทุกคนอย่างทั่วถึง และเหมาะสมต่อกลุ่มลูกหนี้	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
3. เจ้าหน้าที่ไม่มีทักษะและความสามารถด้านการสื่อสาร ในการถ่ายทอดข้อมูล และการเชิญชวนให้กลุ่มลูกหนี้เข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือเข้าใจถึงขั้นตอนการคืนเงินและชำระเงินคืนตามสัญญาได้	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
4. เจ้าหน้าที่ไม่มีการติดตามทวงถามกลุ่มสมาชิก ลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5. วิธีการติดตาม หรือให้ข้อมูล กับกลุ่มสมาชิก ลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับกลุ่ม เช่น เจ้าหน้าที่ติดต่อผ่านโทรศัพท์ เพียงอย่างเดียว หรือ เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมาพบเพื่อให้คำแนะนำด้วยตนเอง เป็นต้น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
รวม	33	30	33	0.97	

ค่าความสอดคล้อง IOC = 0.97

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์
จังหวัดสระบุรี

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหานี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด
สระบุรี

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

1. อายุ

20 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

61 ปีขึ้นไป

2. อาชีพ

ค้าขาย

เกษตรกรรม

รับจ้าง

ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

ข้าราชการ

พนักงานเอกชน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. สถานภาพ

โสด

สมรส

หย่าร้าง/หม้าย

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมตัวเอง)

1 - 2 คน

3 - 4 คน

5 - 6 คน

6 คนขึ้นไป

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

ไม่เกิน 10,000 บาท

10,001 - 20,000 บาท

20,001 – 30,000 บาท

30,001 บาทขึ้นไป

7. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

- [ ] ไม่เกิน 10,000 บาท   [ ] 10,001 - 20,000 บาท
 [ ] 20,001 - 30,000 บาท   [ ] 30,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง : โปรดอ่านคำถามในด้านซ้ายมือและประเมินปัญหาที่ท่านคิดว่าส่งผลต่อปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องด้านขวามือ

เกณฑ์การประเมิน แบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การเงินภายในครัวเรือน					
1) ด้านรายได้					
1. อาชีพไม่มั่นคง หรือมีรายไม่ได้สม่ำเสมอ					
2. มีรายได้หลักเพียงแหล่งเดียว					
3. รายได้ของท่านไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในครัวเรือน					

ปัญหาหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอ เสนาให้ จังหวัดสระบุรี	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2) ด้านรายจ่าย					
1. มีภาระค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคล ในครอบครัว เช่น ค่าดูแลรักษาบิดา หรือมารดา และค่า เล่าเรียนลูกหรือหลาน เป็นต้น					
2. ภาระหนี้จากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ เช่น กู้ยืมลงทุนทำเกษตร หรือลงทุนค้าขาย เป็นต้น					
3. ภาระค่าใช้จ่ายของท่านมีแนวโน้มสูงขึ้น (ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต/ค่าอุปการะเลี้ยงดู/การลงทุน ประกอบอาชีพ)					
3) ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน					
1. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้ จ่ายเงิน เช่น การออมเงิน การลงทุน การวางแผนภาษี เป็นต้น					
2. ไม่มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน เช่น การ จัดทำบัญชีรับ - จ่ายเงิน การจัดทำงบดุล งบกำไร- ขาดทุนของกลุ่ม เป็นต้น					
3. ไม่มีการจัดทำแผนการชำระหนี้ แผนบริหาร ความเสี่ยงของการลงทุนประกอบอาชีพ					
4. ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการใช้เงินที่วาง ไว้ แผนระยะสั้น แผนระยะยาว					
5. ไม่มีการออมเงิน หรือไม่มีเงินสำรองฉุกเฉิน					
ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ					
1. ภาระหนี้สูงกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ทั้งหนี้ใน ระบบ และหนี้นอกระบบ					
2. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีภาระหนี้สินกับ สถาบันการเงินอื่น ๆ					

ปัญหาที่ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอ เสนาให้ จังหวัดสระบุรี	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ภาระหนี้สินของครัวเรือนสูง					
การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี					
1) การรับรู้ข่าวสาร มาตรการ นโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี					
1. ไม่รู้ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายน่ารู้					
2. เข้าไม่ถึงสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี					
3. เข้าไม่ถึงสิทธิที่ควรได้รับจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เช่น มาตรการ นโยบายต่าง ๆ					
4. สมาชิกกลุ่มนี้ไม่ได้รับการดูแล ติดตาม จากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง และไม่รู้แผนกำหนดการคืนเงินกู้ตามสัญญาของกลุ่ม					
2) บทกำหนดโทษทางกฎหมาย					
1. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี					
2. ไม่ทราบว่า หากชำระหนี้ไม่ครบ หรือชำระไม่ตรงตามสัญญาหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จะได้รับบทลงโทษทางกฎหมาย					
3. เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือประเด็นโทษที่จะได้รับทางกฎหมายให้สมาชิกทราบอย่างทั่วถึง					

ปัญหาหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอ เสนาให้ จังหวัดสระบุรี	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3) ขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่					
1. เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพียงพอ เช่น สิทธิมาตรการ บทความกฎหมายน่ารู้ เป็นต้น					
2. เจ้าหน้าที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ และอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษทางกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้ข้อมูลกับสมาชิกทุกคนอย่างทั่วถึง และเหมาะสมต่อกลุ่มลูกหนี้					
3. เจ้าหน้าที่ไม่มีทักษะและความสามารถในการสื่อสาร ในการถ่ายทอดข้อมูล และการเชิญชวนให้กลุ่มลูกหนี้เข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือเข้าใจถึงขั้นตอนการคืนเงินและชำระเงินคืนตามสัญญาได้					
4. เจ้าหน้าที่ไม่มีการติดตามทวงถามกลุ่มสมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
5. วิธีการติดตาม หรือให้ข้อมูล กับกลุ่มสมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับกลุ่ม เช่น เจ้าหน้าที่ติดต่อผ่านโทรศัพท์เพียงอย่างเดียว หรือ เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมาพบเพื่อให้คำแนะนำด้วยตนเอง เป็นต้น					

- ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม -

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview Protocol)

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสระบุรี โดยมุ่งเน้น 2 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์

ด้านที่ 2 การป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์

ข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการจัดการหนี้ค้ำชำระของกองทุนฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสหัสขันธ์

1. ท่านมองว่าสาเหตุหลักของปัญหาหนี้ค้ำชำระในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีคืออะไร

.....

.....

.....

.....

2. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสหัสขันธ์มีมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. มาตรการเหล่านี้มีประสิทธิภาพหรือไม่ มีจุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระเพิ่มเติมหรือปรับปรุงอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

5. มีแนวทางในการติดตามและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหานี้ค้างชำระอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 การป้องกันการเกิดปัญหานี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสายบุรี

1. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีมาตรการป้องกันปัญหานี้ค้างชำระอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ากลไกในการคัดเลือกผู้ขอกู้มีความรัดกุมและเหมาะสมหรือไม่ มีข้อเสนอแนะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. การอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินและการชำระหนี้มีบทบาทสำคัญในการป้องกันหนี้ค้างชำระหรือไม่ ควรพัฒนาเพิ่มเติมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรการป้องกันหนี้ค้างชำระของกองทุนฯ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

5. มีแนวทางในการสร้างความตระหนักรู้ให้กับสมาชิกเกี่ยวกับความสำคัญของการชำระหนี้ตรงเวลาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวทฤตมณ มหานิล
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 7 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2540
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 84/45 ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2563 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2569 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี